

Jarring újabb eredménytelen látogatást tett Kairóban

Az UNO különmegbízottja még egy körutat tesz a körzet fővárosaiban - Egyiptom a BT határozatainak megsértését látja az izraeli belügy-minisztérium rendeleteiben

Kairo (IFP). - Dr. Gunnar Jarring, az UNO különmegbízottja, tegnap néhány óráig látogatást tett Kairóban, de már a korai órákban visszatért Misrahtól. Kairóban megbeszélést folytatott Múszá el-Riad egyiptomi külügyminiszterrel. A külügyminisztérium köréből a megbeszélés után csak annyit mondtak, hogy Riad semmi újat nem talált Jarring közléseiben.

Kairó (IFP). - Dr. Gunnar Jarring, az UNO különmegbízottja, tegnap néhány óráig látogatást tett Kairóban, de már a korai órákban visszatért Misrahtól. Kairóban megbeszélést folytatott Múszá el-Riad egyiptomi külügyminiszterrel. A külügyminisztérium köréből a megbeszélés után csak annyit mondtak, hogy Riad semmi újat nem talált Jarring közléseiben.

Kairó (IFP). - Dr. Gunnar Jarring, az UNO különmegbízottja, tegnap néhány óráig látogatást tett Kairóban, de már a korai órákban visszatért Misrahtól. Kairóban megbeszélést folytatott Múszá el-Riad egyiptomi külügyminiszterrel. A külügyminisztérium köréből a megbeszélés után csak annyit mondtak, hogy Riad semmi újat nem talált Jarring közléseiben.

Kairó (IFP). - Dr. Gunnar Jarring, az UNO különmegbízottja, tegnap néhány óráig látogatást tett Kairóban, de már a korai órákban visszatért Misrahtól. Kairóban megbeszélést folytatott Múszá el-Riad egyiptomi külügyminiszterrel. A külügyminisztérium köréből a megbeszélés után csak annyit mondtak, hogy Riad semmi újat nem talált Jarring közléseiben.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek

Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon

— AZ UJ KELET KATONAI TUDÓSÍTÓJÁTÓL —

Csütörtökön gyászszeretettel rendeztek a jeruzsálemi Herzl hegyen a hadsereg nap Mose Rabenu elhalálának napja, akinek sirja szintén ismeretlen. Egyben

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

Az ismeretlen katona gyásznapján a Dákár halottairól is megemlékeztek. Dáján tábornok, a vezérkari főnök és Niszim főrabbi vettek részt a megrendítő gyásznapi programon.

A törvényszék felmentette Eliezer Málchi bírót

A 214-ik tárgyaláson végződött a nagy bíró — A bíróság meggyőződése szerint Málchi nem fogadott el megvesztegetést — Jona Szofer koronatanu nem jött el az ítéletkihirdetésre

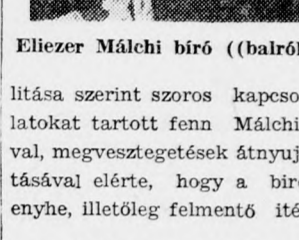
A jeruzsálemi törvényszék tegnap hirdette ki írásbeli ítéletét az Eliezer Málchi törvényszéki bírót ellen megvesztegetés címén indított bíróperben és Málchi bírót a vád minden pontja alól felmentette. A bíróság 30 napon belül fogja kihirdetni az ítélet indoklását.

A jeruzsálemi törvényszék tárgyalóterme már jóval a fél 12-re kitöltött ítéletkihirdetés előtt zsúfolásig megtelt és az épület körül is óriási tömeg gyűlt össze, amelyet megerősített rendőrkordon tartott vissza. Amikor a Cvi Eli Becker törvényszéki elnökből és Jehuda Kohén, valamint Mose Kohén bírákból álló hármastanács belépett a tárgyalóterembe, Málchi bírót állva maradt mindaddig, amíg a törvényszék elnöke felszólította, hogy ülve hallgassa meg az ítéletet. Mose Ben Zeév főügyész, a kormány jog

A jeruzsálemi törvényszék tárgyalóterme már jóval a fél 12-re kitöltött ítéletkihirdetés előtt zsúfolásig megtelt és az épület körül is óriási tömeg gyűlt össze, amelyet megerősített rendőrkordon tartott vissza. Amikor a Cvi Eli Becker törvényszéki elnökből és Jehuda Kohén, valamint Mose Kohén bírákból álló hármastanács belépett a tárgyalóterembe, Málchi bírót állva maradt mindaddig, amíg a törvényszék elnöke felszólította, hogy ülve hallgassa meg az ítéletet. Mose Ben Zeév főügyész, a kormány jog

A jeruzsálemi törvényszék tárgyalóterme már jóval a fél 12-re kitöltött ítéletkihirdetés előtt zsúfolásig megtelt és az épület körül is óriási tömeg gyűlt össze, amelyet megerősített rendőrkordon tartott vissza. Amikor a Cvi Eli Becker törvényszéki elnökből és Jehuda Kohén, valamint Mose Kohén bírákból álló hármastanács belépett a tárgyalóterembe, Málchi bírót állva maradt mindaddig, amíg a törvényszék elnöke felszólította, hogy ülve hallgassa meg az ítéletet. Mose Ben Zeév főügyész, a kormány jog

A jeruzsálemi törvényszék tárgyalóterme már jóval a fél 12-re kitöltött ítéletkihirdetés előtt zsúfolásig megtelt és az épület körül is óriási tömeg gyűlt össze, amelyet megerősített rendőrkordon tartott vissza. Amikor a Cvi Eli Becker törvényszéki elnökből és Jehuda Kohén, valamint Mose Kohén bírákból álló hármastanács belépett a tárgyalóterembe, Málchi bírót állva maradt mindaddig, amíg a törvényszék elnöke felszólította, hogy ülve hallgassa meg az ítéletet. Mose Ben Zeév főügyész, a kormány jog

Eliezer Málchi bírót (balról) a felmentő ítéletet hallgatta

Az ítélet röviden összegezi a Málchi bírót ellen emelt vádak, amelyeknek lényege az, hogy Slomo Wenkert megbízásából Jona Szofer, aki a tanácsosa, első helyettese dr. Gabriel Bach, valamint Ezra Hedajá Jeruzsálemi körzeti főügyész, akik aktív részt vettek a rendkívül hosszú bíróper folytatásában, ugyanúgy megjelentek, mint Mendel Scherf és Arje Rosenblum védőügyvédek. A per koronatanu, Jona Szofer ügyvéd, aki az ügyész és a védők 43 napon keresztül hallgatták ki, Jeruzsálemben tartózkodott, de nem volt jelen a tárgyaláson.

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhathatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

Az ítéletből kiderül, hogy a bíróság nem tartja százhatónak Jona Szofer, aki a perben ismeltelt és hosszasan elmondta, hogy három esetben különböző összegeket és egy aranyórát adott át Málchi bírónak egy csalással vádolt, csődbejuttott petáchtikval kereskedő, Slomo Wenkert megbízásából. Az ítéletben, amelynek felolvasása mindössze negyedórát vett igénybe, Becker törvényszéki elnök kijelentette: „Az elénk terjesztett egész elfogadható bizonyítási anyag tanulmányozása, valamint az ügyesség és a védők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a vádlott nem követte el a vádiratban neki tulajdonított bűntetteket. Ennek következtében felmentjük a vádlottat a felrórt vádpontok alól.”

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint mára sárva várható, a hőmérséklet emelkedik és a levegő páratartalma csökken. Valószínű, hogy a szombat folyamán lehül a levegő és véget ér a sárva. Mára várható maximum hőmérséklet: Tel-Aviv 25, Haifa, Naharia 23, Lud 26, Beer-Séva 28, Ejlát 27 fok.

Aknára futott egy arab teherautó Gázánál

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). — Csütörtök reggel a gázai sávban lévő Dir El-Balach közelében aknára futott egy polgári teherautó. A robbanás következtében a kocsit

Súlyos vereséget szenvedett a Makkábi Tel-Aviv Brnóban

A katasztrófa az utolsó tíz percben következett be (Az Uj Kelet sporttudósítójától). — Csehszlovákia kosárlabda-bajnoka, a Spartak Brno tegnap este saját terepén 105:76 (44:39) arányú katasztrófális vereséget mért az izraeli bajnok Makkábi Tel-Aviv kosárlabdázóira a Bajnokok Európa Kupája keretében.

20 KILO ARANY A MINI RUHABAN

A tokiói repülőteret vámhivatalnokai ennyi aranytalálták egy belgiumi nő ruhájában rejtve. 580 gramm „arany” olajat talált az „Ee Házajt” „Extra” C.D. olaj tartalmú minden üvegben. Ez a kitűnő, áttetsző olaj az amerikai C.D. módszerrel van finomítva. Nem kell keresni — mindenütt megtalálja. Egyedülálló a C.D. olaj.

Segítünk önnek kiválasztani lakását

Eladási irodánk szakmabeli segítségére lesznek a különböző tervek kiismerésében és abban, hogy a legjobb lakást válassza ki maga és családja számára, építés alatt álló

19 házunk

egyikében, különböző központi helyeken, amelyek beköltözhetőek egy hónaptól egy évig.

BÁTJÁMBAN BNÉ-BRÁKBAN

Ilyen nagy választékból meg kell találnia azt a lakást, amelyet keres, az Önnek legmegfelelőbb helyen és falkéssel.

A lakások ára:
1 SZOBÁS 16.000.— HL-től
2 SZOBÁS 22.000.— HL-től
2½ SZOBÁS 27.000.— HL-től
3 SZOBÁS 32.000.— HL-től
3½ SZOBÁS 38.000.— HL-től

Régóta mentes jelzőlag • Szupermodern tervezés • Magátelek • Formálka konyhaszelvény • Színes csempe • Nagy étkezősarok • Tágas konyha • Központi gáz • Központi melegvíz • Alumínium triszol • Minőségiről közismert cég felelőssége • Állandó árak — áremelkedés ellen biztosítva • Tökéletes kidolgozás • Kedvező fizetési feltételek • Havi részlet — kamatmentesen — a beköltözésig.

Dr. Farkas László
HAIFA, Jeruzsálem-u. 12
tel. 525495

külföldi tanulmányúttjára hazakereszt.

Dr. Farkas László
HAIFA, Jeruzsálem-u. 12
tel. 525495

külföldi tanulmányúttjára hazakereszt.

Dr. Farkas László
HAIFA, Jeruzsálem-u. 12
tel. 525495

külföldi tanulmányúttjára hazakereszt.

Dr. Farkas László
HAIFA, Jeruzsálem-u. 12
tel. 525495

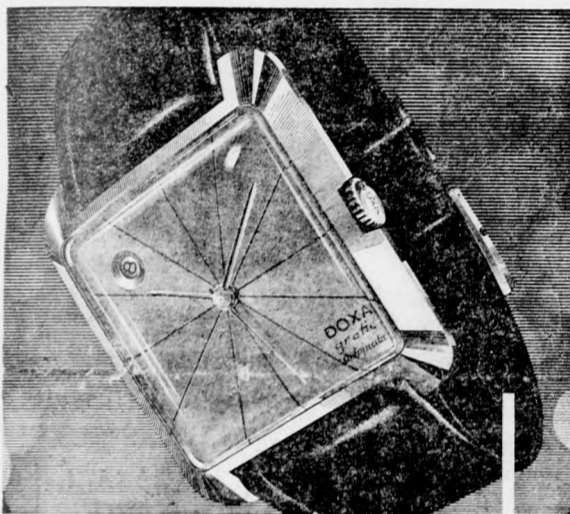
külföldi tanulmányúttjára hazakereszt.

Dr. Farkas László
HAIFA, Jeruzsálem-u. 12
tel. 525495

külföldi tanulmányúttjára hazakereszt.

Dr. Farkas László
HAIFA, Jeruzsálem-u. 12
tel. 525495

külföldi tanulmányúttjára hazakereszt.

A modern idők minden körülményét közt valóban megbízhat a „DOXA—GRAFIC” óra pontoságában — az ultramodern formájú, elegáns órában.

A „DOXA” ÓRÁBAN MINDIG MEGBIZHAT

Weisz Chájá és Jiszraél

nagyszülőknek unokájuk megszületése alkalmából szívből gratulál

יריה הרבה נחת ומבני בנים עמי"ש

GRUN NAFTALI és SCHWARTZ JÓZSEF

BÉR ERNŐ

NATANJA, KIRJAT-BIALIK

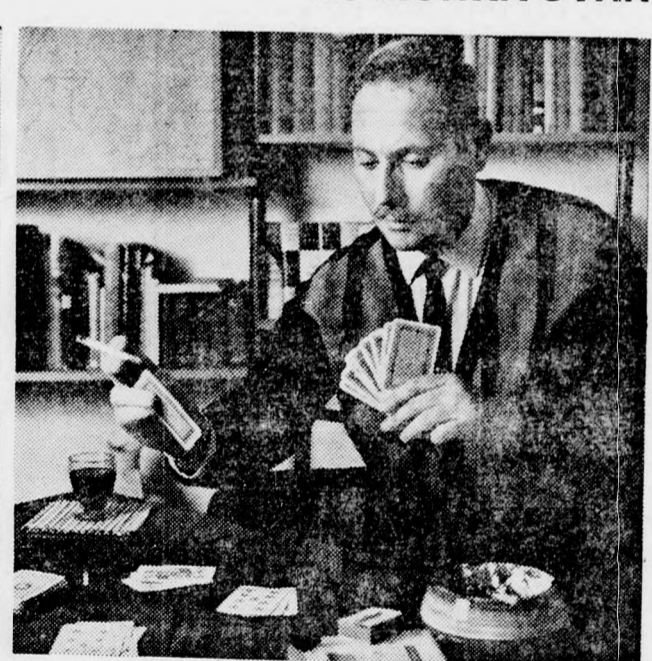
70-ik születésnapodra szeretettel köszöntlek, egészségben 120 évig.

FELESEGED

MUNKABAN

ÉS MUNKA UTÁN

MINDIG DUBEK FILTER MINDIG KITUNÓ — MINDIG ÉLVEZETI!

MINDIG DUBEK FILTER MINDIG KITUNÓ — MINDIG ÉLVEZETI!

MINDIG DUBEK FILTER MINDIG KITUNÓ — MINDIG ÉLVEZETI!

MINDIG DUBEK FILTER MINDIG KITUNÓ — MINDIG ÉLVEZETI!

MINDIG DUBEK FILTER MINDIG KITUNÓ — MINDIG ÉLVEZETI!

MINDIG DUBEK FILTER MINDIG KITUNÓ — MINDIG ÉLVEZETI!

MINDIG DUBEK FILTER MINDIG KITUNÓ — MINDIG ÉLVEZETI!

MINDIG DUBEK FILTER MINDIG KITUNÓ — MINDIG ÉLVEZETI!

Mai számunkban kezdjük meg új regényünk

HOLDSUGÁR, A VIETNÁMI LÁNY

közlését. — Feltétlen olvassa el!

A második rész:

Vasárnapi számunkban!

IRTA: PETER FREI
FORDITOTTA: GRÉDA JÓZSEF

PAN LON

MEKNOKI ÉS ÉPÍTKEZESI VALLALAT RT.
Bát-Ján: Rothschild 34.
Bné-Brák: Rabbi Akiba 85.

Malchut Ariston
Nagyon finom, édes, és ismert tokaji borhoz hasonló borok (arany medál) ANAV pincészet, Jeruzsálem Beer-Séva körzetében is kapható.

Sirköves!

Nyugdíjazás miatt, most 1-2 szakember

beléphet kooperatívánkba

mely biztos megélhetést nyújt.

Jelentkez 45 éves korig.

„ZUR” Jeruzsálem, Rechov Schatz 5.

AS
A LEGTUNYVABB KÖZEL
FELVAGOTT AZ ORSZÁGBAN

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

Az „ILAN” szervezet divatbemutatója a Dan Karmelben

HAIFAI DIVATLEVEL

Az évenként megismétlődő, hagyományos ILAN-divatbemutató lezajlott. Mint minden évben, az idén is nagy érdeklődéssel vonult fel a kármel Dán szállóba Haifáról és környékéről a kíváncsi asszony-sereg, hogy gyönyörködjenek a szobnét-szebb, sportoszerű Aled-ruhákban és a csinos, sikeres manekenekben, akik a ruhákat bemutatták.

A szőke, barna és fekete, de egyaránt karcsú, széplábú és fiatal manekenek a csillogó lürex Aled-ruhákban, ezüst és arany színű cipőbe bujtott lábakkal és mértékelt miniszoknyákban nagy sikert arattak. Szébb, mint a tavalyi, persze, hogy szebb, mert ez az idei divat. Dernier cri! Utolsó sikoltás! — mondják a franciák, és ha a résztvevő hölgyek nem is sikoltottak minden ruha láttán, akadt egy-néhány, amikor nehéz sőt hajtással telt meg a levegő.

Igy működik az Amcor bemutató-terme

Beszélgés Dina Hálévi asszonnyal, a közönségszolgálat vezetőjével

Tel-Avivban, a Petach Tikva utca elején, a vállalat központjában működik az Amcor tanácsadó közönség-szolgálat. Meghívást kaptunk Dina Hálévi asszonytól, a vezetőtől, aki szívesen bemutatja nekünk tevékenységének minden ágát.

Várnunk kellett rá, mert éreztünk munkában volt. Egy világtalan asszony-nak magyarázta a villanykályha kezelésének fortélyát. Eltartott vagy húsz percig. Közben a bemutató-terem másik ágában a TV-készülék-ek ismerkedtünk. Egy nagy külföldi céggel vannak kapcsolatban, muszáj tapasztalataikat egyezményik értelmében felhasználják. Így készülnek a legmodernebb izráeli TV-készülékek.

Hálévi asszony végre felszabadult, s lemondta nekünk, hogy a közönség nagyon szereti ezt a szolgálatot, s szívesen keresik fel. Egyénileg és csoportokban egyaránt.

Időnként háztartási tanfolyamokat is rendeznek, ezek iránt szintén óriási érdeklődés mutatkozik.

Most a legtöbben az új, 15 köblitás Amcor-hűtőszekrényt iránt érdeklődnek. Ez a frizider „mindent tud”. Automatikus, kétajtós, s olyan tá-

A történelem előtti állapotok testhőmérséklete

Dr. Tong-Yun Ho, az amerikai Arizona Egyetem professzora alapjában új biokémiai eljárást dolgozott ki a rég kihalt, történelem előtti állapotok testhőmérsékletének meghatározására. Eljárása értékes adatokhoz juttatja a tudományt a rég kihalt állatok életformájáról, továbbá a régmúlt idők klimatikus változásairól. Az új eljárás arra a felismerésre épül, hogy a halak csontjából kiemelt fehérjékkel azonos anyagok a földi állatoknál, meghozzák annak a víznek a hőmérsékletétől függően, amelyben a halak éltek.

Haj - korpa nélkül

Azt mindenki tudja, hogy a korpásodás és a hajhullás közötti világos összefüggés van. Aki meg akarja előzni a hajhullást, az előbb a korpásodás folyamatát kell megállítani.

Nos, a Wella világegyetem színtényel között megtaláljuk azt a szert, amely erre a legmegfelelőbb. A Neopon és a Wella-Med gyökereitől megoldja a problémát.

A Neoponnal alaposan megmossuk a fejünket, s a korpásodás máris a múlté. Ha komolyabb a haj, akkor ezenkívül még a Wella-Med is szükséges, mert az radikálisabb szer.

A kettő együtt tökéletes eredményhez vezet. Ugy is felfoghatjuk, hogy az egyik idegesíti a másikat. Világszerte sikerrel alkalmazzák.

Az ördög nem angol...

Brigitte Bardot szerint

Az idő vasfoga úgy látszik, kiképezte lassan Brigitte Bardot népszerűségét. A film-ügynökök gazdasági szeizmográfja kimutatja pontosan, hogy a publikum érdeklődése lassan más irányba fordul. Új csillagok tűndökölnek az európai film égen...

Persze, Brigitte Bardot nem hagyja magát. Igyekszik új színben feltűnni, más arcom mutat a publikum felé. Elmultak azok az idők, amikor blúzban és halásznadrágban jelent meg a nyilvánosság előtt. Vagy legszívesebben bikiniben.

Most a legnagyobb, legdrágább szalonokban dolgoztat, s valóságos ruhaköltönyek-kel kápráztatja el a közönséget. Legutóbb hermelineel díszített toalettel rendelt Yves Saint-Laurentnál, az egyik legnevesebb divattervezőnél. Paco Rabanne szalonjában pedig csillogó fémruhát rendelt.

Ujjában a televízió-szerp-

Elnett Satin HAIRSPRAY
KÖNYVEN KIKEFELHETŐ
ELNETT — a spray, amely őrzi a haj egészségét és természetes rugalmasságát
ELNETT — a valóban tökéleteses frizurához.

L'ORÉAL DE PARIS

OSSEM LISZT MAGTOL MEGREL
„SELF-RISING FLOUR”
EZ JÓ — EZ OSSEM

A „tizen-évesek” divathóbortjai

A „Seventeen Magazin”, az amerikai bakfislányok kedvenc lapja, minden évben vizsgálatot folytat le a „tizen-évesek” divatsztyeijéről. A múlt évi közvéleménykutatás eredményeként a lap megállapította, hogy a középiskolási diáklányok és a college-ok hallgatói az elmúlt évben több miniszoknyát vásároltak, mint az előbbiben. 1966-ban a középiskolási lányok 16,4 százaléka, a college-ok hallgatóinak 26,2 százaléka vásárolt miniszoknyát, a múlt évben pedig a fiatalabb diáklányok miniszoknya-szükség-

lete 45,3 százalékot, a főiskolások pedig 41,7 százalékot tett ki.

Ezek a számok azt mutatják, hogy a fiatalabb korosztály körében a miniszoknya népszerűsége nagyobb mértékben növekedett, mint a valamivel idősebb college-nővendékek körében.

A „Seventeen Magazin” statisztikai adataiból az is kitűnik, hogy a miniszoknya divatjával párhuzamosan növekedett a nadrág-viselet népszerűsége is a diáklányok körében, csak éppen más alkalommal viselnek miniszoknyát és máskor nadrágot.

MAGDA FÜZŐ
Tel-Aviv, Dizengoff 155.
Telefon: 227284.

Vízűtésű védőöltöny
Angol ipari újdonság a vízűtésű védőöltöny. Nylon-szövetből készül és a felső ruházat alatt hordják. Még a 200 C-fokos hőmérsékleten is elviselhető munkakörülményeket teremt. Kutatóorvosok kísérletekkel kimutatták, hogy különösen hosszabb időtartamú műveletek során megkönnyebbülést jelent a dolgozóknak.

PARÓKÁK!
FÜRBERA!
PARÓKÁK és elegáns hajbútorok. Árúlistás: „DVOIRA” SZALON. Tel. H. 4. 2. sz. Migur 37. Bne-Brae.

MELLIPROTEZIS.

Nádas ortopédia
Rugó nélküli sérvkötők.
● Könyvi, kényelmes. ● Állandóan viselhető. Új modellekből választék.
TEL-AVIV, Dve Hoz-n. 17
Autóbusz: 4, 5.
Gordon megálló.

Bővítették az „Atara” paróka-üzemet

Egy gyár sikerét legjobban azon lehet lemérni, hogy bővíti-e megfelelő egészségügyi ütemben a vevőkre. Ezen az alapon a legsikeresebbnek kell tekintenünk az „Atara” paróka-gyár tevékenységét, mert a közelmúltban jelentős bővítésre került sor.

Dvora Gutmann asszony, a vállalat vezetője elmondotta, hogy egyre népszerűbb a divatparóka-viselet az asszonyok körében, s nem csak azok engedhetik meg maguknak, akiknél az ár viszonylag keveset számít.

Hazai és külföldi piacra gyártanak parókat és vendég-haj-részeket az „Atara” gyárban, amelynek minden dolgozója alaposan képzett szak-

TENYÉRNŲI NAGYVILÁG
LONDON:
Egy londoni polgár magángyűjteményéből most műzeumi értéket. Evtizedek óta gyűjti a legkülönbözőbb nadrágokat. Ez a világ első nadrág-múzeuma.

NEW YORK:
A new-yorki egyetem lélektani fakultásán érdekes kutatást végeztek a tudosok. Megállapították, hogy az embergyűlölet, a társadalomtól szándékosan elszakadó típusú férfiak és nők 18-22 százalékkal megrovidították az életüket, mert lelki beállítottságuknak negatív fizikai hatásai előbb-utóbb megmutatkoznak.

NŐI ÉS FÉRFI VALÓDI SZFOGKABATOK.
Terylene szoknyák, terylene férfi nadrágok. Ballonselyem (fis-fis). Rendeléseket mérték után is vállalunk. Szállítás Romániába repülőpostán.

BINDER
konfekció műhely, T.A., Náchlát Benjámin 21. tel. 623081

SZIGORUAN KOSEK
fiatal nyugott liba, naponta frissen

MERKAZ HAAVAZ
T.A., Hásaron 21., (Tácháná Merkázitnál), tel: 33769.
Nyitva reggel 8-tól este 7-ig.

Női táskák
DUS VALASZTEK: mindenféle stílusú, esernyők, bőrpöndök, kesztyűk, úti felszerelés.

KALMUS
Tel-Aviv, Ben Jehuda 46. GYARI ÁRAK

KIRALY ZOLTÁN
szobafestő, mázó és tapéta-szakember. egyúton hozzá nagyrabecsült barátai és ismerősei tudomására új telefonszámát: 721443

RAMAT-GAN,
Rehov Chibát Clon 3. szám.

A haj korpamentessé tétele...

...csak a csodás NEOPON shampoo segítségével. Növényi kivonat alapon készült, friss és fényessé teszi a haját.

WELLA-MED a korpás és zsíros haj tökéletes ellenszere, a Neopon shampooval való mosás után.

EGÉSZÉSGES HAJ WELLA ÁLTAL

KEDVENCEMNEK „ÁMI ÉS TÁMI”

ELITE
TEJCSOKOLADÉ GYERMEKEKNEK

Az események margójára

Megszegett ígéretetek Londonban és Budapesten

Irta: Arad Gideon

Britannia minden polgára teljesen egyenlő, de a múlt hét óta vannak kisse kevésbé egyenlők is. Harold Wilson kormányát felháborítottá a tanácsok érte, a "fajvédő" politikája miatt, de a parlament nagy többséggel megszavazta a törvényt, amely megfosztja a szabad beutazás jogától a brit útlevéllel rendelkező barnabőrűeket és érvényteleníti az angol kormány ígéretét. — Ugyanakkor a budapesti kommunista konferencián Románia szállt síkra a kommunista pártok és államok teljes egyenjogúságáért és besapta maga mögött az ajtót, amikor Moszkva megkísérelte, hogy Kína-ellenes vonalat diktáljon és ezzel megszegte ígéretét.

Angliában már évek óta komoly méreteket öltött a faj-probléma, amelyet mindezen évtől a nyugat-indiai gyarmatok sábesbőru szülöttjeinek beözönlése fokozott mértékűvé tett. Már két év előtt arra kényszerültek, hogy a bevándorlási törvények módosításával 8500-ra korlátozzák a Brit Nemzetközösség (Commonwealth of Nations) tagállamaiból származók bevándorlását. Gyakorlatilag ez mindenképpen Nyugat-Indiát érintette.

Ez az elmúlt hónapokban népvándorlási méreteit öltötte az indiai származású kenai lakosok beözönlése Angliába. Amikor Kenyának 1963-ban megadták a függetlenséget, az ott élők 180 000 ázsiai származású lakos garantálták kivételét a londoni kormánytól, mert attól tartottak, hogy a független négerék uralma távolról sem lesz olyan barátságos velük szemben, mint az angol gyarmati uralom. Arra hívták, hogy az angolok hozzanak döntést a felelősséget vállalnak érte.

Válójában az angol uralom előresírt képez kereskedelmi társaságok hozták Kelet-Afrika számos országába az olcsó és jó indiai munkaerőt a múlt században. Az akkor még egységes koronagyarmat középső India nyomozói tümegekben bőségesen akadtak, az Afrikában született "ázsiaiak" jórésze nem gondolt arra, hogy az új államok polgárságát kérje.

A létrétektől utólevél

Amikor Harold Macmillan kormánya 1963-ban elismerte Kenya függetlenségét, a birodalmi ügyek akkori minisztere, Duncan Sandys azzal nyugtatta meg Kenya ázsiai lakosait, hogy lehetővé tette számukra az optálást. Aki kívánta, két éven belül kérhette a brit állampolgárságot és megkapta a brit útlevélt. Csak kerekken húsz ezer ázsiai választotta a kenyai állampolgárságot. Ezeknek jórésze az immellta születés híve, a szám növekedett, amikor Kenya új törvénye korlátozta a munkaadókat, akik elszármazottak számára. A nagy áradatot azonban maguk az angolok indították el, amikor ugyanaz a Duncan

CEAUSESCU Nines ellenőrző központ

Sandys, aki öt év előtt brit útlevélt ígért Kenya ázsiai lakosainak, most erőlyesen kö

vetelte, hogy akadályozzák meg beutazásukat Angliába. Amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a súlyos gazdasági bajokkal küszködő Anglia munkapárti kormánya magáévá teszi a konzervatívok követelését és megszegi ünneplési ígéretét, Kenya barnabőrű lakosai egyszerre ezrelé rohanták meg a repülőterükat, hajózási vállalatok iróadit, hogy megerkezzenek Angliába, mielőtt érvénybe lépneek a korlátozások.

James Callaghan volt pénzügyminiszter, akit a fontsterling leértékelése után belügyminiszterre devalválta, benyújtotta a törvényjavaslatot és 372 képviselő szavazott amellett, hogy ezentúl a brit útlevélnek csak korlátozott érvényessége legyen, ha tulajdonosa barnabőrű. A javaslat ellen szavazó 62 képviselő egyike megjegyezte: — Callaghan sikeresen éreztette az angol kormány szavahihetőségét!

Tanácskozás a Gellérten a mozgalom nyit kérését, a Moszkva és Peking közötti versengés miatt, bár gyakorlatilag ilyen szakadás már fennáll.

A delegátusok közül sokan azért jöttek, hogy javasolják a Vietnámot segítő átfogó kommunista front létesítését. Ehelyett olyan tanácskozásokat találtak magukat, amelyeken éppen Vietnám nem mert résztvenni, nehogy konfliktusba kerüljön a szomszédos kommunista nagyhatalommal. Semmi sem mutatja jobban, hogy kommunista szempontból milyen veszedelmes rejte magában a javasolt moszkvai konferencia, amelyen a szovjet pártvezetőség nyilván ki szeretne azzal, hogy régi, domináns szerepének legalább részbeni visszaszerzésére.

"Támadások nélkül"

Románia, amely évek óta egyre jobban függetlenítette magát a Szovjetuniótól, ahhoz a feltételhez kötötte részvételét, hogy a budapesti értekezlet a teljes egyenjogúság alapján működjen, tehát senkit se állítsanak késztények elé és semmilyen kommunista pártot ne támadjanak, ne ítélkezzenek felette. A románok semlegesek a Peking-Moszkva konfliktusban, Ion Maurer évekig tett kísérletet a közvetítésre és Ceausescu elnök most is ragaszkodik pártján teljes cselekvési szabadságához. Ezért a románok eleve leszögezték, hogy nem hajlandók meghallgatni támadásokat más pártok ellen, azoknak eltérő vonala miatt.

Ugyancsak ígéretet kaptak, hogy a közlekedési kérdés, amelyben Románia szintén független utakon jár, nem kerül napirendre a Gellért-szálóban.

Nem titok, hogy Románia ellenzete a budapesti értekezletet, amint ellenzi a tervezett moszkvai nemzetközi kommunista konferenciát. Ceausescu főleg Kádár kérdésére küldte el végül kiállítást, de az az utasításal, hogy az semmit sem szavazhat a bukaresti vezetőség hozzájárulása nélkül. A románok lelkesedését nem fokozta az a tény, hogy Kína és Albánia kívüli kommunista államok közül Kuba, Észak-Korea és Észak-Vietnám is támogatja a javaslatot. A lengyelek és keletnémetek erős propagandát fejtettek ki a moszkvai javaslatok érdekében. Minden jel arra vallott, hogy a régi moszkvai összeüvöltések módjára egyszerűen le fognak hengerelni minden ellenkezőt.

Cenzurázák Komocsin

Pedig ellenkezésben nem volt hiány. Még a vendéglátó magyarok is gúnyosan nyilatkoztak és ezért a moszkvai Pravda egyszerűen megváltoztatta Komocsin Zoltán cikkének szövegét. Az eredeti szövegben Komocsin azt írta, hogy "még hosszabb időre van szükségünk a közös érdek tárgyait képező kérdések mérlegelésére". A Pravdában ez a szöveg ilyen "fordításban" jelent meg: "Nem várhatunk, azonnal cselekednünk kell. Ez a kérdés mindennél sürgősebb." A moszkvai módosítás nem csekély megdöbbenést keltett Budapesten.

A két legnagyobb európai kommunista párt, az olasz és a francia, azzal a követeléssel állt elő, hogy a moszkvai értekezleten csakis "az imperialista agresszió elleni közös szocialista frontról" tárgyaljanak, ami azt jelentené, hogy meg kell kísérlelni Kínát is becsalogatni ebbe a frontba, de semmi esetre sem szabad Kína-ellenes frontot alakítani. Ezt hangsúlyozták az angol kommunisták is.

Nyilván senki sem számított arra, hogy éppen a jelenléteken szíriai kommunista pártot képviselő Chaled Bakdas robbant ki incident. Bakdas csúnyán leherdta a románokat azért, hogy "a cio-

Különvélemény

ÁTMENETI ÁLLAPOTOK

Irta: Kármel Jochánán

Előfordul, hogy vajudnak a hegyek és kis egér születik. Nagyon könnyen lehetséges, hogy ez lesz az eredménye annak az általános vajudásnak is, amelyben Nyugat-Európa leledzik.

Létszakra, ha ma végignéznük Európá térképén, akkor alig találunk olyan pontokkal, ahol az évek óta megállapodott rend valamelyest nem borult volna föl és alig van olyan ország, amelyben ez év elején a politikai kommentárok ne közzélték volna az olvasóval, hogy 1968 valószínűleg nagy jelentőségű változások éve lesz országuk életében.

A várakozás természetesen nem alaplan, Valóban, Stockholmól Madridig és Bécestől Londonig tényleg az összes európai fővárosokban komoly lehetőségek van annak, hogy az év végével ne azok a politikusok álljanak a kormányruhában, mint az év kezdetekor. Ha viszont alaposabban tanulmányozzuk a helyzetet, kétéltelünk kell ennek az általános vajudásnak a jelentőségében.

Mozdulatlan politikai helyzet alig van, és egy szabad országban mindig fennáll a rendszer megváltoztatásának legális lehetősége. Diktatúráknak pedig mindig számolnia kell azzal, hogy ellenfelei megkísérik annak megdöntését. Viszont erősen kételkedek abban, hogy ezek a változások 1968 folyamán valóban olyan arányúak lesznek, mint ahogy egyesek számolnak vele.

Angliában tényleg könnyen lehetséges, hogy Wilson meg találja, de még sokkal valószínűbb, hogy nem. A munkáskormány népszerűsége és Wilson miniszterelnök presztízsje a mélypontra van, egy olyan mélypontra, amelyet taliz meg elő nem tudtak volna képzéni. De éppen ez a mélypont teszi valószínűvé, hogy az idén nem lesz választás, Wilsonnak még három év ideje van 1971 márciusáig. Az a legközelebbi időpont a választásokra. Józán fővel alig képzeltető el, hogy az angol miniszterelnök politikai harakirit kövessen el, és most írjon ki választásokat, amikor az neki a legkedvezőtlenebb. Új választások nélkül pedig a munkáspártot a konzervatívok nem válthatják le.

Arra is van persze lehetőség elméletileg, hogy a munkáspárti kormányzat maradjon, de Wilson meg. Ha a munkáspártnak rendelkezésre állna egy népszerű és általános tekintéllyel bíró politikus, aki Wilson helyét betölthetné, akkor valószínűleg bekövetkezne a változás. De ilyen politikus a párt belső reneszánszá és Wilson nagy megkönnyebbülésére nincs, tehát az a legvalószínűbb, hogy Wilson marad a kormányban.

Németországban sokan azt várják, hogy a kereszténydemokrata — szociáldemokrata koalíció felbonlik. Valóban, a nagy koalíció megszűnését már végetérték és Kiesinger kancellár, illetve a szociáldemokrata kancellár, Willy Brandt között egyre gyakrabban mutatkoznak nyilvános ellentétek. Ennek ellenére, itt is azoknak a jóslóknak az oldalán vagyok, akik szerint semmi változás nem fog történni. A jelenlegi állapot mindkét koalíciós partner számára igen kellemes. Más téren sem lesznek nagy változások.

Berlin összes diákjai (illetve egy a nevében agitáló kis csoport) rekedre üvöltöttek magukat, a szövetségi kormány továbbra is támogatni fogja az amerikai vietnami politikáját. És akárhány "haladó" író is követeli azt, Axel Springer, az újságírók és a kormány nem fogja államosítani, sőt lapirradiáció valószínűleg még nőni fog. Mi, izraeliek ennek csak örülnénk, mert Springer sokkal jobb barátunk, mint Günther Grass, az író és társai.

Svédországban ellenben valószínűleg bekövetkezik a rég várt változás és a több mint harminc éve uralmon levő szociáldemokrata kormány megújul. A skandináv államok komoly hatások van egymásra. Az utóbbi években hasonló folyamat zajlott Dániában és Norvégiában. A szociáldemokrata kormányok kisebb veszteségeket szenvedtek a választásokon, mire a többi pártok összefogtak és polgári kormányt alakítottak — nélkülik. A példa ragadós. A jelenlegi kormány az idei választásokon egy-két százalékos szavazatszerzéséget ér el, ellenzékbe lehet szorítani és ezt valószínűleg megteszik. Utána a győztes polgári koalíció pontosan ugyanazt fogja csinálni, mint az előző szocialista kormány. Akárcsak Dániában és Norvégiában.

Ausztriában a fordított folyamatra van lehetőség. Ott néppárt helyét a kormány élén. Az időkori választások erre mutatnak. Viszont az utóbbi húsz év alatt a szocialisták már legalább három alkalommal vesztettek el olyan választásokat, ahol, mint fentebb írtam, indultak. Persze, ez is megváltozhat. Viszont Ausztriában sem feltétlenül kell meg az idén választásokat tartani.

Spanyolországban arra számítanak, hogy a vénülő Franco tábornok végre kijelöli az utódit, valószínűleg Juan Carlos herceg személyében. Lehetőség, de eddig Franco épen abban volt mester, hogy nem fedte fel soha a kártyáit, és nem tudom, mire alapozzák a szakértők azt a feltevést, hogy most másként fog cselekedni. Csak azért, mert idén a herceg betölti a harminceketét? En az bizem, hogy a hetven év feletti diktátor fiatalabbnak éri magát, mint az enerált, jelentéktelen kis királyi unoka.

Franciaországban egy ember egészségi állapotától függ az egész ország politikai helyzete. Bármenyire is cinkusan hangzik, a francia probléma ma nem politikai, hanem biológiai jellegű. Biológiai tényezőkre spekulálni pedig — politikában — egyike a legbizonytalanabb vállalkozásoknak.

Az a legvalószínűbb, hogy az 1968-as év éppen ott fog mélyreható változásokot hozni, ahol erre senki sem számít. Ilyen lehetőségeknek mindig ki vagyunk téve. Bár nyugodtan felsorolhatunk néhány olyan pontot is Európában, ahol emberi számítás szerint semmi változás nem lesz.

Ilyen ország elsősorban Svájc. Ott csak minden száz évben történik olyan változás, amely az ország határain kívül is feltűnik. És bármenyire meglepően hangzik is, majdnem biztosra vehető, hogy az olasz választások semmi változás hoz nem vezetnek.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Az Új Kelet beszámolt arról, hogy a tavaszi egyetem most osztották ki ünneplőes keretek között az 1968 évi érettségijüket. A hallgató orvos-tanulmánygatók, az Antl-Alap ösztöndíjasai ezúton is hálas köszönetüket akarjuk tolmácsolni Antl Ödönnek és hitvesnek, Bözsinek, mert lehetővé tették 18 diáknak, hogy tanulmányait anyagi gondoktól mentesen folytassák.

Ez az Alap, amely néhai dr. Antl Imre emlékét örökíti meg, szimbólumává és követendő példává változtatja Antl Ödön és Bözsi tettét az eljövendő orvos-generáció számára. Nem kevésbé emleteméltó az a tény, hogy az alapítvány új orvosokat nevel Izrael államának és ezáltal is hozzájárul az ország egyik súlyos problémájának a megoldásához.

Schwartz Dán	Inger Arje
Baron Meron	Hart Mesulám
Weitzmann Avrahám	Livne Tubi
Lév Boáz	Merdler Sifra
Fábián Egon	Roth Pnina
Kovács Zecharja	Glanz György
Schracki Jári	Aizik Raoul
Joszev Alexander	Moskovits Roland
Ruzban Avrahám	Muskovits Rozália

nista imperializmus szolgálóvá lettek". A románok bocsánatkérését követelték. Hosszú vita után Bakdas végül engedett a magyarok rábeszélésének és visszavonta a sértő kijelentéseket. Ezzel az ügyet már lezártunk tekintették, amikor Pavel Niculescu-Mizil utasítást kapott Bukarestből, hogy követelje a szíriai támadás formális eltilését a konferencia által, mert Bakdas Moszkvának, hogy már nem megszegték az ígéretet, hogy egyetlen pártot sem fognak politikájá miatt támadni. Mit után a konferencia hosszas vita után nem volt hajlandó Bakdas megdörgálni, a románok Ceausescu személyes utasítására felhasználta az ürügyet, hogy elhagyják a

Nincs többé kövérség

Lea Skolnik
Rison-Leon
Ezra Ubicaron 176.

LEFOGYOTT 11 kg-ot

86 kilóról
75 kilóra

Ráfáel Halpern Intézet,
Jicchák Száde-u. 34. T.-A.

Telefon 31495. Nyitva reggel 7-től este 9 óráig.

Egy lelkiismereti kérdés

Hosszú ideig viaskodtam önmagammal, szőlj-e hozzá a jesiva-növendékek katonai szolgálatának kérdéséhez, vagy sem? Nem opportunizmus hallgattam eddig, hiszen lelkiismereti kérdésekben teljesen független vagyok, nem tartozom felelősséggel senkinek — önmagammal kívül. Nehezsémet esett a döntés, mert nem szerettem volna, ha félreértenek, nem szerettem volna, ha a véleményem nyilvánítása helytelen interpretálást váltana ki egysekből.

Amikor azonban egyik nagyon vallásos barátom szemrehányást kértél tőlem, mi ért nem nyilvánított vélemény, úgy éreztem, hogy nem térhetek ki a színvallás elől.

De a szempontoktól függetlenül sem látom indokoltnak a felmentést, vagy végnélküli halasztást. Igaz, hogy ma jelentéktelen és joggal elő fiatalok száma — a Bné Akiba ifjúsága például, kivétel nélkül bevonul katonának. Mi, vallásos zsidók szintén akarjuk, hogy ne kétezer, vagy ötezer zsidó ifjú tanújon a jesivákban, hanem hogy minden zsidó fiatalember ismerkedjen meg a jesivával. Ha sok tízezer ifjú ajkáról hangzoznak el a Talmud évszázadok által megszentelt melábus melódijai. És ha ez a törekvésünk sikerül, ha száz- ezer ifjú lesz jesiva — böcher, akkor is beszélnünk kell a zsidóság jövőjéről, a zsidóság jövőjéről. Nyilván nem. Izrael államában a fegyverforgatás nem karrier, hanem ideál, hanem élet szívséglet.

A zsidóság zsidóságát megvédi nem várja senkitől, hogy őt megvédjék

Irta: Rössel Mordecháj

nak a véleménynek, hogy a vallásos embernek jobban kell vigyáznia arra, hogy magatartásában semmi kivetni valót ne lehessen találni, mint bármely más embernek.

Az, hogy a jesivákban tanuló ifjúság körében ismeretlen fogalom a büntetés, természetesen veszik. Ez magától értetődő, ennek pozitív jellegét nem tartják fontosnak kidomborítani. Ha azonban nagytól bár, de a legkisebb hibát is felfedezik, azt boldogan megteszik, könyörtelenül, olyan szélsőségesen bírál stílusban, mintha hazafüggőként állnának szemben.

Azok, akik minden alkalmat megragadnak arra, hogy a vallásos zsidóság "bűnére" mutassanak rá, azok a jesiva-növendékek katonai szolgálatának ügyét sem tekintik töbnek, mint ostorok a Tóra-hú zsidóság ellen. Mert soha nem vetették fel — például — az úgynevezett néhány száz izraeli pacifista, vagyis a katonai szolgálatot elvi szempontból megtagadó elvi. Vajon miért?

Ne engedje a vallásos zsidóság, hogy a "haladás" mészé öltözött zavarosban halászók olybá tűnnek fel őket, mintha ki akarnák vonni magukat az ország védelmi kötelezettségei elől.

A zsidóság azon rétege, amely évezredek óta ápolta a zsidó államiság gondolatát, amely talán egyedül volt, aki bizott az ősi földhöz való viszonyulásában — az képezi ma is a nép élgerdjáját.

Ehhez a réteghez tartoznak a jesiva-növendékek. Mutassanak példát és ezzel nemcsak nemzeti kötelességüket teljesítik, hanem a vallásos zsidóság tekintélyének emelését is szolgálják.

New-York	2090.— IL + 70\$
Bukarest	546.— IL + 66\$
Bécs	970.— IL + 60\$
Zürich	970.— IL + 60\$
Párizs	1020.— IL + 60\$
London	1080.— IL + 60\$
Róma	870.— IL + 60\$

Csoportos és társasutazások reptilon.

Arakban utazási adó befoglalattatik.

PESZACH CRUISE 900.— IL-TOL.

Külföldi látogatói részére belföldi kirándulások és hotelrendelések intézése.

Argobantours

UTAZÁSI IRODA

Tel-Aviv, Bograsz 5. Telefon: 235-234

Olcsóbbak lettek!

a népi

FIAT

autók

MOST, PELDÁTLAN VASÁRLÁSI FELTÉTELEK!

50% készpénzben 24 havi a főbbi részletre

Részletek a Fiat képviselőknel országszerte

ADMON ADV.

1968 III 8 Uj Kelet 34

TREVIRA

WITH WOOL

עם צמר

Kényelmes elegancia...

Kényelmes eleganciát nyújtanak a TREVIRA szövetek gyapjával — a divatos szövetek, amelyeknek viselete kellemes, ápolás, könnyű.

A TREVIRA szövetek gyapjával otthon mosható, nem gyűrődnek, hosszú ideig megőrzik formájukat.

A TREVIRA szövetekben gyapjával, divatos és elegáns minden alkalommal, mindennit, mindenkor.

A TREVIRA szövetek gyapjával, a 68-as évad szín- és mintaválasztékában, nőnek, férfiaknak és az ifjúságnak. Kaphatók az országban is a jobb divatúrt üzletekben.

Gyártja: Wooltex-Zimron Textile Combino Ltd.

HIREK

ELOFIZETÉSI DÍJ:
HAVONTA 9.- EL
Tel-Aviv, POB. 831
Postabank: 4444.

HAIFA:
Gründerberg, Shapira 13, tel. 62453
Tel-Aviv: 527010
JERUZSÁLEM:
Erdős, tel. 24723
d.u. 4-6 kőzt.
Landa
Kores-u. 12, vagy
Jánár-u. 12, (Binján Gád)
Tel. 26046.

— Izraeli ponty Európába. A haifai kikötő egy holland hajón, hét tonna fagyasztott ponty indult Európába. Ez az első szállítmány, amely Mágán G. kibucok halastavából került ki. További hasonló mennyiségű ponty szállítmány vár indulásra a hűtőházakban. A két kibuc közös társaságot létesített export céljára, amely lehetővé teszi a kivitel racionalizálását.

LEPJE MEG
külföldi rokonait
barátait
KISHONT FERENC:
HUMORESZEK
címmű kötetével.

Gervai
SZÖRMEZSALON
T.A., BEN JEHUDA 40.
Telefon 249311.

— Letartóztatták a Sekem hírszerzőnek adminisztratív igazgatóját. A telavivi járásbírósgy nyolcpontos víz gálati fogságot rendelt el Cvi Kopolovics, a Sekem hiszteségének adminisztratív igazgatója ellen, akit megvesztetés elfogadásával, illetve hivatali visszaéléssel gyanúsítanak. A rendőrség képviselője előadta a bíróságnak, hogy a gyanus szerint, Kopolovics összegeket fogadott el különböző hússzállítótól, hogy a vásárlásán előnyben részesítse őket. Ezen túlmenően áron felül vásárolt húst és a különbséget megszorgozta a szállítók kal. Néhány héttel ezelőtt hasonló gyanus alapján letartóztatták Salom Biermann, a Sekem hiszteségének technikai vezetőjét.

A CHUG JOCE HUNGÁRIA
Bát-Jám, Klausner-u. 11/a
KÖRÖK TEREM
DANIEL-U. SÁROK
vidám purimi előadást rendez holnap, március 9-én, szombat este 8-kor
„NEM ISMERT MEG A SAJÁT ANYM”
címmel.
Szereplők:
Regős Klára, Ungvári Endre, Weisz József, Tábori Dóra, Halpert Annon.
Költséghozzájárulás: 2.50.

ARANYKOR KLUB
Folytatjuk CSODA MUSOR sorozatunkat. Március 17-én, vasárnap este pont 8-kor, a Kis Dombon, Bellinson 6 a. DR. BERG JÓZSEF:
„Purim után” c. beszéde.
A zenei rész kislemezén Eitan Lusztig, a Kol Jisráel karvezetője, Peer Emil, klubunk csellóját, Jozsef Pollak operaszólistáját, Simone Perle-t, a szaxofonistát, a J. Berkali felejtőjét, a tenoristát, Bob el vand, a fel-szabottó háború slágere, Eneki Rosenfeld Zsigmond, Leichter Eli új műsorral, Kiszóttó Smei Ben Cvi Babilonia jegyét a klubban.

ARANYKOR KLUB
Folytatjuk CSODA MUSOR sorozatunkat. Március 17-én, vasárnap este pont 8-kor, a Kis Dombon, Bellinson 6 a. DR. BERG JÓZSEF:
„Purim után” c. beszéde.
A zenei rész kislemezén Eitan Lusztig, a Kol Jisráel karvezetője, Peer Emil, klubunk csellóját, Jozsef Pollak operaszólistáját, Simone Perle-t, a szaxofonistát, a J. Berkali felejtőjét, a tenoristát, Bob el vand, a fel-szabottó háború slágere, Eneki Rosenfeld Zsigmond, Leichter Eli új műsorral, Kiszóttó Smei Ben Cvi Babilonia jegyét a klubban.

1968 április 1., közeledtével
ÜZEMEK - ÜZLETEK!
fokozzák üzletvitelük produktivitását

gépi könyvelés
bevezetésével
A. ERNST & Co.,
KÖNYVELÉSI RT.,
A LEGRÉGBB GÉPESÍTETT
KÖNYVELÉSI IRODA ALTAL
TEL-AVIV, KIKAR MALCHE JISZRAEL 5.
tel. 234546, 238594.
Gyakorlott szakembereink
— kis- és nagyüzemeknek egyaránt —
CELSZERU, GYORS ÉS PONTOS
SZOLGÁLATOT BIZTOSÍTANAK.

Hagyományos szeder, teljes pénz, SZOKAKOZÁSOK a natanja „MIFRATZ HATCHLET” üdülő-faluban, napi 16.- fontól.
Feltérlekedés: „Mifratz Hachelet”, Natanja, telefon: 053-3747, „EX-RESSZ TOURS”, Tel-Aviv, Mikve Jisráel 4, telefon: 615023, 622081, továbbá a „Kal”, „Hakocháv”, „Háon”, „Rámát Ofek” cégeknek.

J. KAHÁN
szörmeszalón
T.A., Ben Jehuda 50.
T. em. — Telefon: 235272

ARANYKOR KLUB
Márc. 20-án kirándulunk A NYUGATI FALTÓL az összes színhelyek érintésével CHEBRONIG. Vezetők:
Izrael J., Rosenfeld Zs.
Helyjegyek a klubban: Bellinson 9.

HOH HAIFA
Március 12-én, kedden a dr. Weitzer Otthonban (Pevzner 2).
Jicchák Chum
lenyűgöző vetítéstele a
Golántól Chebronig
Jeruzsálem óvárosa
Szakszerű magyarázattal.
Helyszíne miatt
2 ELŐADAST TARTUNK
délután 5 és este 8 órai
pontig kezdéssel.
Költséghozzájárulás: 1.50

LEPJE MEG
külföldi rokonait,
barátait
KISHONT FERENC:
HUMORESZEK
címmű kötetével.

DÉS
ES VIDEK!
Találkozunk valamennyien
március 14-én, csütörtök
este 7 órakor, a társas-
vaosorával egybekötött
purim
estélyinkön, Tel-Avivban
a H.O.H. Hájáronk utca
61. szám alatti helyse-
gben.
Részvételi díj
— vasorával együtt:
7 font személyenként.
A RENDEZŐSEG

A CHUG JOCE HUNGÁRIA
Bát-Jám, Klausner-u. 11/a
KÖRÖK TEREM
DANIEL-U. SÁROK
vidám purimi előadást rendez holnap, március 9-én, szombat este 8-kor
„NEM ISMERT MEG A SAJÁT ANYM”
címmel.
Szereplők:
Regős Klára, Ungvári Endre, Weisz József, Tábori Dóra, Halpert Annon.
Költséghozzájárulás: 2.50.

ARANYKOR KLUB
Folytatjuk CSODA MUSOR sorozatunkat. Március 17-én, vasárnap este pont 8-kor, a Kis Dombon, Bellinson 6 a. DR. BERG JÓZSEF:
„Purim után” c. beszéde.
A zenei rész kislemezén Eitan Lusztig, a Kol Jisráel karvezetője, Peer Emil, klubunk csellóját, Jozsef Pollak operaszólistáját, Simone Perle-t, a szaxofonistát, a J. Berkali felejtőjét, a tenoristát, Bob el vand, a fel-szabottó háború slágere, Eneki Rosenfeld Zsigmond, Leichter Eli új műsorral, Kiszóttó Smei Ben Cvi Babilonia jegyét a klubban.

1968 április 1., közeledtével
ÜZEMEK - ÜZLETEK!
fokozzák üzletvitelük produktivitását

gépi könyvelés
bevezetésével
A. ERNST & Co.,
KÖNYVELÉSI RT.,
A LEGRÉGBB GÉPESÍTETT
KÖNYVELÉSI IRODA ALTAL
TEL-AVIV, KIKAR MALCHE JISZRAEL 5.
tel. 234546, 238594.
Gyakorlott szakembereink
— kis- és nagyüzemeknek egyaránt —
CELSZERU, GYORS ÉS PONTOS
SZOLGÁLATOT BIZTOSÍTANAK.

Hagyományos szeder, teljes pénz, SZOKAKOZÁSOK a natanja „MIFRATZ HATCHLET” üdülő-faluban, napi 16.- fontól.
Feltérlekedés: „Mifratz Hachelet”, Natanja, telefon: 053-3747, „EX-RESSZ TOURS”, Tel-Aviv, Mikve Jisráel 4, telefon: 615023, 622081, továbbá a „Kal”, „Hakocháv”, „Háon”, „Rámát Ofek” cégeknek.

J. KAHÁN
szörmeszalón
T.A., Ben Jehuda 50.
T. em. — Telefon: 235272

ARANYKOR KLUB
Márc. 20-án kirándulunk A NYUGATI FALTÓL az összes színhelyek érintésével CHEBRONIG. Vezetők:
Izrael J., Rosenfeld Zs.
Helyjegyek a klubban: Bellinson 9.

HOH HAIFA
Március 12-én, kedden a dr. Weitzer Otthonban (Pevzner 2).
Jicchák Chum
lenyűgöző vetítéstele a
Golántól Chebronig
Jeruzsálem óvárosa
Szakszerű magyarázattal.
Helyszíne miatt
2 ELŐADAST TARTUNK
délután 5 és este 8 órai
pontig kezdéssel.
Költséghozzájárulás: 1.50

LEPJE MEG
külföldi rokonait,
barátait
KISHONT FERENC:
HUMORESZEK
címmű kötetével.

DÉS
ES VIDEK!
Találkozunk valamennyien
március 14-én, csütörtök
este 7 órakor, a társas-
vaosorával egybekötött
purim
estélyinkön, Tel-Avivban
a H.O.H. Hájáronk utca
61. szám alatti helyse-
gben.
Részvételi díj
— vasorával együtt:
7 font személyenként.
A RENDEZŐSEG

A CHUG JOCE HUNGÁRIA
Bát-Jám, Klausner-u. 11/a
KÖRÖK TEREM
DANIEL-U. SÁROK
vidám purimi előadást rendez holnap, március 9-én, szombat este 8-kor
„NEM ISMERT MEG A SAJÁT ANYM”
címmel.
Szereplők:
Regős Klára, Ungvári Endre, Weisz József, Tábori Dóra, Halpert Annon.
Költséghozzájárulás: 2.50.

ARANYKOR KLUB
Folytatjuk CSODA MUSOR sorozatunkat. Március 17-én, vasárnap este pont 8-kor, a Kis Dombon, Bellinson 6 a. DR. BERG JÓZSEF:
„Purim után” c. beszéde.
A zenei rész kislemezén Eitan Lusztig, a Kol Jisráel karvezetője, Peer Emil, klubunk csellóját, Jozsef Pollak operaszólistáját, Simone Perle-t, a szaxofonistát, a J. Berkali felejtőjét, a tenoristát, Bob el vand, a fel-szabottó háború slágere, Eneki Rosenfeld Zsigmond, Leichter Eli új műsorral, Kiszóttó Smei Ben Cvi Babilonia jegyét a klubban.

1968 április 1., közeledtével
ÜZEMEK - ÜZLETEK!
fokozzák üzletvitelük produktivitását

gépi könyvelés
bevezetésével
A. ERNST & Co.,
KÖNYVELÉSI RT.,
A LEGRÉGBB GÉPESÍTETT
KÖNYVELÉSI IRODA ALTAL
TEL-AVIV, KIKAR MALCHE JISZRAEL 5.
tel. 234546, 238594.
Gyakorlott szakembereink
— kis- és nagyüzemeknek egyaránt —
CELSZERU, GYORS ÉS PONTOS
SZOLGÁLATOT BIZTOSÍTANAK.

Hagyományos szeder, teljes pénz, SZOKAKOZÁSOK a natanja „MIFRATZ HATCHLET” üdülő-faluban, napi 16.- fontól.
Feltérlekedés: „Mifratz Hachelet”, Natanja, telefon: 053-3747, „EX-RESSZ TOURS”, Tel-Aviv, Mikve Jisráel 4, telefon: 615023, 622081, továbbá a „Kal”, „Hakocháv”, „Háon”, „Rámát Ofek” cégeknek.

J. KAHÁN
szörmeszalón
T.A., Ben Jehuda 50.
T. em. — Telefon: 235272

ARANYKOR KLUB
Márc. 20-án kirándulunk A NYUGATI FALTÓL az összes színhelyek érintésével CHEBRONIG. Vezetők:
Izrael J., Rosenfeld Zs.
Helyjegyek a klubban: Bellinson 9.

HOH HAIFA
Március 12-én, kedden a dr. Weitzer Otthonban (Pevzner 2).
Jicchák Chum
lenyűgöző vetítéstele a
Golántól Chebronig
Jeruzsálem óvárosa
Szakszerű magyarázattal.
Helyszíne miatt
2 ELŐADAST TARTUNK
délután 5 és este 8 órai
pontig kezdéssel.
Költséghozzájárulás: 1.50

LEPJE MEG
külföldi rokonait,
barátait
KISHONT FERENC:
HUMORESZEK
címmű kötetével.

DÉS
ES VIDEK!
Találkozunk valamennyien
március 14-én, csütörtök
este 7 órakor, a társas-
vaosorával egybekötött
purim
estélyinkön, Tel-Avivban
a H.O.H. Hájáronk utca
61. szám alatti helyse-
gben.
Részvételi díj
— vasorával együtt:
7 font személyenként.
A RENDEZŐSEG

A CHUG JOCE HUNGÁRIA
Bát-Jám, Klausner-u. 11/a
KÖRÖK TEREM
DANIEL-U. SÁROK
vidám purimi előadást rendez holnap, március 9-én, szombat este 8-kor
„NEM ISMERT MEG A SAJÁT ANYM”
címmel.
Szereplők:
Regős Klára, Ungvári Endre, Weisz József, Tábori Dóra, Halpert Annon.
Költséghozzájárulás: 2.50.

ARANYKOR KLUB
Folytatjuk CSODA MUSOR sorozatunkat. Március 17-én, vasárnap este pont 8-kor, a Kis Dombon, Bellinson 6 a. DR. BERG JÓZSEF:
„Purim után” c. beszéde.
A zenei rész kislemezén Eitan Lusztig, a Kol Jisráel karvezetője, Peer Emil, klubunk csellóját, Jozsef Pollak operaszólistáját, Simone Perle-t, a szaxofonistát, a J. Berkali felejtőjét, a tenoristát, Bob el vand, a fel-szabottó háború slágere, Eneki Rosenfeld Zsigmond, Leichter Eli új műsorral, Kiszóttó Smei Ben Cvi Babilonia jegyét a klubban.

1968 április 1., közeledtével
ÜZEMEK - ÜZLETEK!
fokozzák üzletvitelük produktivitását

gépi könyvelés
bevezetésével
A. ERNST & Co.,
KÖNYVELÉSI RT.,
A LEGRÉGBB GÉPESÍTETT
KÖNYVELÉSI IRODA ALTAL
TEL-AVIV, KIKAR MALCHE JISZRAEL 5.
tel. 234546, 238594.
Gyakorlott szakembereink
— kis- és nagyüzemeknek egyaránt —
CELSZERU, GYORS ÉS PONTOS
SZOLGÁLATOT BIZTOSÍTANAK.

Hagyományos szeder, teljes pénz, SZOKAKOZÁSOK a natanja „MIFRATZ HATCHLET” üdülő-faluban, napi 16.- fontól.
Feltérlekedés: „Mifratz Hachelet”, Natanja, telefon: 053-3747, „EX-RESSZ TOURS”, Tel-Aviv, Mikve Jisráel 4, telefon: 615023, 622081, továbbá a „Kal”, „Hakocháv”, „Háon”, „Rámát Ofek” cégeknek.

J. KAHÁN
szörmeszalón
T.A., Ben Jehuda 50.
T. em. — Telefon: 235272

ARANYKOR KLUB
Márc. 20-án kirándulunk A NYUGATI FALTÓL az összes színhelyek érintésével CHEBRONIG. Vezetők:
Izrael J., Rosenfeld Zs.
Helyjegyek a klubban: Bellinson 9.

HOH HAIFA
Március 12-én, kedden a dr. Weitzer Otthonban (Pevzner 2).
Jicchák Chum
lenyűgöző vetítéstele a
Golántól Chebronig
Jeruzsálem óvárosa
Szakszerű magyarázattal.
Helyszíne miatt
2 ELŐADAST TARTUNK
délután 5 és este 8 órai
pontig kezdéssel.
Költséghozzájárulás: 1.50

LEPJE MEG
külföldi rokonait,
barátait
KISHONT FERENC:
HUMORESZEK
címmű kötetével.

DÉS
ES VIDEK!
Találkozunk valamennyien
március 14-én, csütörtök
este 7 órakor, a társas-
vaosorával egybekötött
purim
estélyinkön, Tel-Avivban
a H.O.H. Hájáronk utca
61. szám alatti helyse-
gben.
Részvételi díj
— vasorával együtt:
7 font személyenként.
A RENDEZŐSEG

A CHUG JOCE HUNGÁRIA
Bát-Jám, Klausner-u. 11/a
KÖRÖK TEREM
DANIEL-U. SÁROK
vidám purimi előadást rendez holnap, március 9-én, szombat este 8-kor
„NEM ISMERT MEG A SAJÁT ANYM”
címmel.
Szereplők:
Regős Klára, Ungvári Endre, Weisz József, Tábori Dóra, Halpert Annon.
Költséghozzájárulás: 2.50.

ARANYKOR KLUB
Folytatjuk CSODA MUSOR sorozatunkat. Március 17-én, vasárnap este pont 8-kor, a Kis Dombon, Bellinson 6 a. DR. BERG JÓZSEF:
„Purim után” c. beszéde.
A zenei rész kislemezén Eitan Lusztig, a Kol Jisráel karvezetője, Peer Emil, klubunk csellóját, Jozsef Pollak operaszólistáját, Simone Perle-t, a szaxofonistát, a J. Berkali felejtőjét, a tenoristát, Bob el vand, a fel-szabottó háború slágere, Eneki Rosenfeld Zsigmond, Leichter Eli új műsorral, Kiszóttó Smei Ben Cvi Babilonia jegyét a klubban.

1968 április 1., közeledtével
ÜZEMEK - ÜZLETEK!
fokozzák üzletvitelük produktivitását

gépi könyvelés
bevezetésével
A. ERNST & Co.,
KÖNYVELÉSI RT.,
A LEGRÉGBB GÉPESÍTETT
KÖNYVELÉSI IRODA ALTAL
TEL-AVIV, KIKAR MALCHE JISZRAEL 5.
tel. 234546, 238594.
Gyakorlott szakembereink
— kis- és nagyüzemeknek egyaránt —
CELSZERU, GYORS ÉS PONTOS
SZOLGÁLATOT BIZTOSÍTANAK.

Hagyományos szeder, teljes pénz, SZOKAKOZÁSOK a natanja „MIFRATZ HATCHLET” üdülő-faluban, napi 16.- fontól.
Feltérlekedés: „Mifratz Hachelet”, Natanja, telefon: 053-3747, „EX-RESSZ TOURS”, Tel-Aviv, Mikve Jisráel 4, telefon: 615023, 622081, továbbá a „Kal”, „Hakocháv”, „Háon”, „Rámát Ofek” cégeknek.

J. KAHÁN
szörmeszalón
T.A., Ben Jehuda 50.
T. em. — Telefon: 235272

ARANYKOR KLUB
Márc. 20-án kirándulunk A NYUGATI FALTÓL az összes színhelyek érintésével CHEBRONIG. Vezetők:
Izrael J., Rosenfeld Zs.
Helyjegyek a klubban: Bellinson 9.

HOH HAIFA
Március 12-én, kedden a dr. Weitzer Otthonban (Pevzner 2).
Jicchák Chum
lenyűgöző vetítéstele a
Golántól Chebronig
Jeruzsálem óvárosa
Szakszerű magyarázattal.
Helyszíne miatt
2 ELŐADAST TARTUNK
délután 5 és este 8 órai
pontig kezdéssel.
Költséghozzájárulás: 1.50

LEPJE MEG
külföldi rokonait,
barátait
KISHONT FERENC:
HUMORESZEK
címmű kötetével.

DÉS
ES VIDEK!
Találkozunk valamennyien
március 14-én, csütörtök
este 7 órakor, a társas-
vaosorával egybekötött
purim
estélyinkön, Tel-Avivban
a H.O.H. Hájáronk utca
61. szám alatti helyse-
gben.
Részvételi díj
— vasorával együtt:
7 font személyenként.
A RENDEZŐSEG

A CHUG JOCE HUNGÁRIA
Bát-Jám, Klausner-u. 11/a
KÖRÖK TEREM
DANIEL-U. SÁROK
vidám purimi előadást rendez holnap, március 9-én, szombat este 8-kor
„NEM ISMERT MEG A SAJÁT ANYM”
címmel.
Szereplők:
Regős Klára, Ungvári Endre, Weisz József, Tábori Dóra, Halpert Annon.
Költséghozzájárulás: 2.50.

ARANYKOR KLUB
Folytatjuk CSODA MUSOR sorozatunkat. Március 17-én, vasárnap este pont 8-kor, a Kis Dombon, Bellinson 6 a. DR. BERG JÓZSEF:
„Purim után” c. beszéde.
A zenei rész kislemezén Eitan Lusztig, a Kol Jisráel karvezetője, Peer Emil, klubunk csellóját, Jozsef Pollak operaszólistáját, Simone Perle-t, a szaxofonistát, a J. Berkali felejtőjét, a tenoristát, Bob el vand, a fel-szabottó háború slágere, Eneki Rosenfeld Zsigmond, Leichter Eli új műsorral, Kiszóttó Smei Ben Cvi Babilonia jegyét a klubban.

1968 április 1., közeledtével
ÜZEMEK - ÜZLETEK!
fokozzák üzletvitelük produktivitását

gépi könyvelés
bevezetésével
A. ERNST & Co.,
KÖNYVELÉSI RT.,
A LEGRÉGBB GÉPESÍTETT
KÖNYVELÉSI IRODA ALTAL
TEL-AVIV, KIKAR MALCHE JISZRAEL 5.
tel. 234546, 238594.
Gyakorlott szakembereink
— kis- és nagyüzemeknek egyaránt —
CELSZERU, GYORS ÉS PONTOS
SZOLGÁLATOT BIZTOSÍTANAK.

Hagyományos szeder, teljes pénz, SZOKAKOZÁSOK a natanja „MIFRATZ HATCHLET” üdülő-faluban, napi 16.- fontól.
Feltérlekedés: „Mifratz Hachelet”, Natanja, telefon: 053-3747, „EX-RESSZ TOURS”, Tel-Aviv, Mikve Jisráel 4, telefon: 615023, 622081, továbbá a „Kal”, „Hakocháv”, „Háon”, „Rámát Ofek” cégeknek.

J. KAHÁN
szörmeszalón
T.A., Ben Jehuda 50.
T. em. — Telefon: 235272

ARANYKOR KLUB
Márc. 20-án kirándulunk A NYUGATI FALTÓL az összes színhelyek érintésével CHEBRONIG. Vezetők:
Izrael J., Rosenfeld Zs.
Helyjegyek a klubban: Bellinson 9.

HOH HAIFA
Március 12-én, kedden a dr. Weitzer Otthonban (Pevzner 2).
Jicchák Chum
lenyűgöző vetítéstele a
Golántól Chebronig
Jeruzsálem óvárosa
Szakszerű magyarázattal.
Helyszíne miatt
2 ELŐADAST TARTUNK
délután 5 és este 8 órai
pontig kezdéssel.
Költséghozzájárulás: 1.50

LEPJE MEG
külföldi rokonait,
barátait
KISHONT FERENC:
HUMORESZEK
címmű kötetével.

DÉS
ES VIDEK!
Találkozunk valamennyien
március 14-én, csütörtök
este 7 órakor, a társas-
vaosorával egybekötött
purim
estélyinkön, Tel-Avivban
a H.O.H. Hájáronk utca
61. szám alatti helyse-
gben.
Részvételi díj
— vasorával együtt:
7 font személyenként.
A RENDEZŐSEG

A CHUG JOCE HUNGÁRIA
Bát-Jám, Klausner-u. 11/a
KÖRÖK TEREM
DANIEL-U. SÁROK
vidám purimi előadást rendez holnap, március 9-én, szombat este 8-kor
„NEM ISMERT MEG A SAJÁT ANYM”
címmel.
Szereplők:
Regős Klára, Ungvári Endre, Weisz József, Tábori Dóra, Halpert Annon.
Költséghozzájárulás: 2.50.

ARANYKOR KLUB
Folytatjuk CSODA MUSOR sorozatunkat. Március 17-én, vasárnap este pont 8-kor, a Kis Dombon, Bellinson 6 a. DR. BERG JÓZSEF:
„Purim után” c. beszéde.
A zenei rész kislemezén Eitan Lusztig, a Kol Jisráel karvezetője, Peer Emil, klubunk csellóját, Jozsef Pollak operaszólistáját, Simone Perle-t, a szaxofonistát, a J. Berkali felejtőjét, a tenoristát, Bob el vand, a fel-szabottó háború slágere, Eneki Rosenfeld Zsigmond, Leichter Eli új műsorral, Kiszóttó Smei Ben Cvi Babilonia jegyét a klubban.

1968 április 1., közeledtével
ÜZEMEK - ÜZLETEK!
fokozzák üzletvitelük produktivitását

gépi könyvelés
bevezetésével
A. ERNST & Co.,
KÖNYVELÉSI RT.,
A LEGRÉGBB GÉPESÍTETT
KÖNYVELÉSI IRODA ALTAL
TEL-AVIV, KIKAR MALCHE JISZRAEL 5.
tel. 234546, 238594.
Gyakorlott szakembereink
— kis- és nagyüzemeknek egyaránt —
CELSZERU, GYORS ÉS PONTOS
SZOLGÁLATOT BIZTOSÍTANAK.

Hagyományos szeder, teljes pénz, SZOKAKOZÁSOK a natanja „MIFRATZ HATCHLET” üdülő-faluban, napi 16.- fontól.
Feltérlekedés: „Mifratz Hachelet”, Natanja, telefon: 053-3747, „EX-RESSZ TOURS”, Tel-Aviv, Mikve Jisráel 4, telefon: 615023, 622081, továbbá a „Kal”, „Hakocháv”, „Háon”, „Rámát Ofek” cégeknek.

J. KAHÁN
szörmeszalón
T.A., Ben Jehuda 50.
T. em. — Telefon: 235272

ARANYKOR KLUB
Márc. 20-án kirándulunk A NYUGATI FALTÓL az összes színhelyek érintésével CHEBRONIG. Vezetők:
Izrael J., Rosenfeld Zs.
Helyjegyek a klubban: Bellinson 9.

HOH HAIFA
Március 12-én, kedden a dr. Weitzer Otthonban (Pevzner 2).
Jicchák Chum
lenyűgöző vetítéstele a
Golántól Chebronig
Jeruzsálem óvárosa
Szakszerű magyarázattal.
Helyszíne miatt
2 ELŐADAST TARTUNK
délután 5 és este 8 órai
pontig kezdéssel.
Költséghozzájárulás: 1.50

LEPJE MEG
külföldi rokonait,
barátait
KISHONT FERENC:
HUMORESZEK
címmű kötetével.

DÉS
ES VIDEK!
Találkozunk valamennyien
március 14-én, csütörtök
este 7 órakor, a társas-
vaosorával egybekötött
purim
estélyinkön, Tel-Avivban
a H.O.H. Hájáronk utca
61. szám alatti helyse-
gben.
Részvételi díj
— vasorával együtt:
7 font személyenként.
A RENDEZŐSEG

A CHUG JOCE HUNGÁRIA
Bát-Jám, Klausner-u. 11/a
KÖRÖK TEREM
DANIEL-U. SÁROK
vidám purimi előadást rendez holnap, március 9-én, szombat este 8-kor
„NEM ISMERT MEG A SAJÁT ANYM”
címmel.
Szereplők:
Regős Klára, Ungvári Endre, Weisz József, Tábori Dóra, Halpert Annon.
Költséghozzájárulás: 2.50.

ARANYKOR KLUB
Folytatjuk CSODA MUSOR sorozatunkat. Március 17-én, vasárnap este pont 8-kor, a Kis Dombon, Bellinson 6 a. DR. BERG JÓZSEF:
„Purim után” c. beszéde.
A zenei rész kislemezén Eitan Lusztig, a Kol Jisráel karvezetője, Peer Emil, klubunk csellóját, Jozsef Pollak operaszólistáját, Simone Perle-t, a szaxofonistát, a J. Berkali felejtőjét, a tenoristát, Bob el vand, a fel-szabottó háború slágere, Eneki Rosenfeld Zsigmond, Leichter Eli új műsorral, Kiszóttó Smei Ben Cvi Babilonia jegyét a klubban.

1968 április 1., közeledtével
ÜZEMEK - ÜZLETEK!
fokozzák üzletvitelük produktivitását

1968. MÁRCIUS 8.

ארך תשכ"ח

AZ I. C. A. HETVENÖT ÉVES

A Zsidó Telepítési Társaság itthon és külföldön

... Semmi kétségem aziránt, hogy a gazdagság hatalmas terhet ró a vagyon tulajdonosára. Meg vagyok győződve arról, hogy csakis ideiglenes gondnoka vagyok annak a hatalmas vagyonnak, amelyet rám bízta és ezért kötelességem azoknak a szenvedőknek a segítségére lenni, akikkel mostohabban bánt a sors — (báró Maurice de Hirsch).

Hirsch báróról és az általa alapított ICA-ról (Jewish Colonization Association), a Zsidó Telepítési Társaságról még a szimpatizánsok sem állították soha, hogy dr. Herzl Tivadarnak, a politikai cionizmus atyjának lelkes hívei voltak. Mégis kevés az olyan zsidó szervezetről és köztestületéről, amely fennállásának közel nyolc évtizede alatt olyan sokat tett Erec Jiszráért és a világ zsidóságáért, mint az ICA, mely most ünnepli alapításának 75-ik évfordulóját.

Arra senki nem tud válaszolni, hogy miért a 75-ik évforduló, amikor a német származású, de Párizsban élő multimilliomos és emberbarát báró Hirsch 1891-ben alapította ezt a társaságot, amelynek az volt a célkitűzése, hogy megmentsse a pogromoknak kitétt és állandó életveszélyben lévő kelet-európai, főleg oroszországi zsidóságot. Báró Hirsch nem volt cionista és ezért nem Erec Jiszráért, az akkori Palesztinában látta a zsidóság jövőjének zálogát.

zsidó munkasközösség, a későbbi kibucok és kvúcák őse.

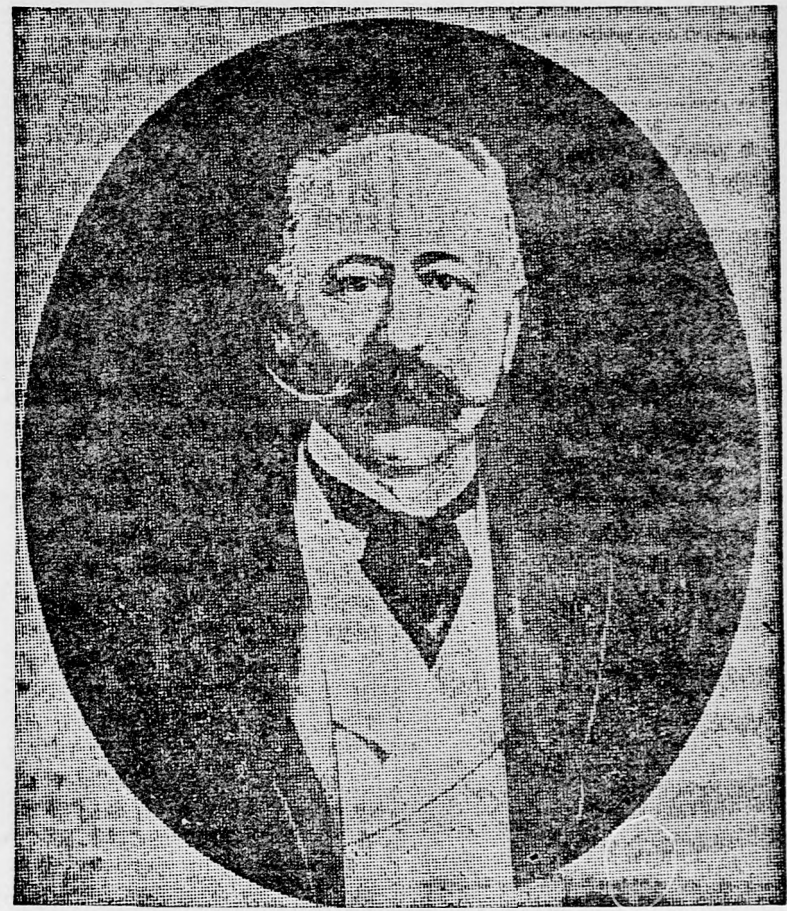
A PICA nem étel

Rothschild báró és az ICA együttműködése 1924-ben fokozódott, amikor az ICA tulajdonába ment át valamennyi errec-jiszraéi Rothschild-alapítvány tulajdonjoga is, sőt a báró 15 millió frank „hozományt” adott az új közös vállalkozásnak, amely PICA (Palestine Jewish Colonization Association) néven 1957-ig fejtett ki önállóan értékes tevékenységet és ekkor minden ingatlanát átadta Izrael államának.

Nótuá, Zárit, Stulá és Cházon. Avigdoron kívül Nir Bánim (1954), Szde Mose (1956), Kfár Májmon (1958) és Láchis (1959) szövetkezetit falukat alapította.

Az ICA és a többiek

Nemcsak mezőgazdasági települések alapításában és támogatásában, hanem számos más fontos területen is értékes tevékenységet fejtett ki Izraelben az utóbbi 25 év során az ICA. A Zsidó Telepítési Társaság a nevelési és kutatással foglalkozó szervek és intézmények hosszú sorát támogatja, amelyek

Hirsch báró arcképe

„Zsidó állam” Argentínában

Külföldön, főleg az amerikai kontinensen — annak is a déli részén — igyekezett zsidó településeket létesíteni, amelyeknek hatékony támogatást nyújtott az ICA kétféle fontsterlinget kitevő alapítványából. Az első világháború előtt több, mint egymillió kelet-európai zsidó mentett meg az ICA és jutottatott biztos megélhetéshez Argentínában, Braziliában, Kanadában, sőt az Egyesült Államokban is.

Amikor báró Hirsch 1896-ban meghalt, változás állott be az ICA tevékenységében, melynek új vezetősége az

Erec Jiszráért élő zsidó földműveseket is a szárnyai alá vette.

Külföldön, főleg Argentínában működött nagy sikerrel az ICA, amely 670 ezer hektár (6 millió 700 ezer dunám) mezőgazdasági terület tulajdonosa. Az 1951-es adatok szerint ezen a területen még ma is 2000 zsidó lakik 18 faluban. Az argentinai zsidó települések száma 1933 és 1939 között tovább gyarapodott és az ICA ekkor 800 ezer fontsterlingért vásárolt itt földet a németországi zsidó menekültek számára.

Magyar-zsidó „kolóniák”

Braziliában csak a század fordulón létesültek az első ICA-települések a társaság százezer hektárt, azaz egymillió dunámot kitevő birtokán. 1955 után „megerősítést” kapott a brazíliai zsidó kolónia, ahol az ICA magyar, egyiptomi és lengyel menekülteket telepített le.

Kanadában, Saskatchewan államban 1892-ben létesült az ICA első települése és az ottani tevékenység a második világháború után, majd az 1956-os magyar forradalom után bővült, mert főleg a Niagara környékén vásárolt földeken további ma-

gyar-zsidó családokat telepítettek le.

Beszarábiában és Lengyelországban a második világháborúig fejtett ki élénk tevékenységet az ICA, amelynek kiküldöttjei még a Szovjetunióba is eljuttattak és jelentős segítséget nyújtottak a Birodidsán szovjet „zsidó államban” letelepedett zsidó földműveseknek. A Zsidó Telepítési Társaság kelet-európai tevékenysége, amely zsidó bankok létesítéséből, kedvezményes kölcsönök folyósításából, kooperatívák és iparskolák létesítéséből is állott, 1939-ben teljesen meg szűnt.

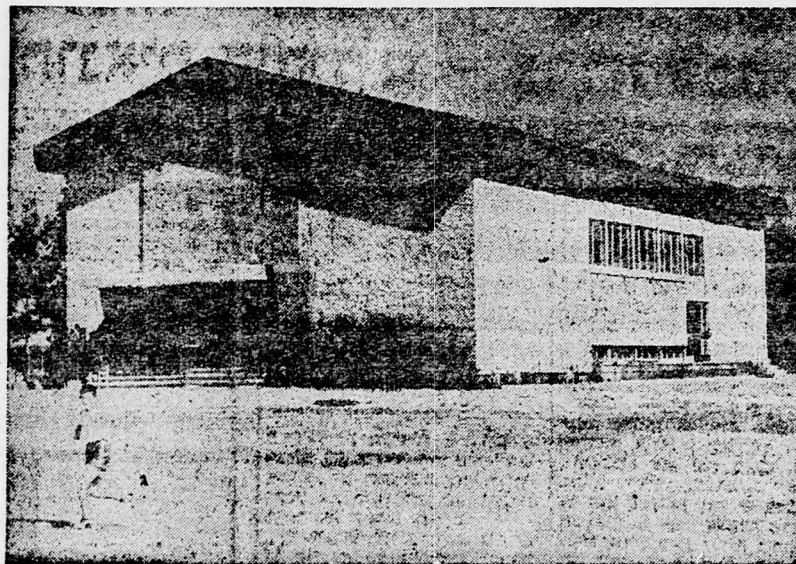
„Üzlet” Rothschild báróval

Erec Jiszráért 1897-98 években jelentkezett először az ICA, amely kollektív segítséget nyújtott Nesz Ciona, Mismár Hájárdén, Gedera és Bechovot lakosainak. 1899-ben az ICA átvette a Rothschild báró által alapított, vagy támogatott kilenc települést (Petach-Tikva, Rison Lecion, Ros-Piná, Zichron Jákov, amelyeket magyar, román és orosz telepek alapítottak, továbbá Jiszud Hámmálá, Ekron, Báb Slomo, Meír Sféja és Metula, amelyek Rothschild alapítványok) ügyeinek intézését. — Modernizálták a felszerelést, átállították a gazdálkodást és ettől kezdve lendületes,

virágzó fejlődésnek indultak az addig gyérszámú, nyomorgó települések.

A szedzserei (Piánia) mezőgazdasági farm alapítása (1899) után az ICA önálló telepítési akcióba kezdett. Megalapította Szedzsera falut (1901), Kfár Tábert, Menáchemiát és Jávníéit 1902-ben, majd Bájit Vágán (1904), Micpe (1908) és Kineret falu (1908) alapítása fűződik a társaság nevéhez.

Kineretnek később nagy fontossága lett a zsidó telepítési mozgalom történetében, mert ennek a falunak az „udvarában” alakult négy évvel később az első

AZ I. C. A.-HAZ A BEER-TUVIAI ISKOLA MELLETT

Amikor 1929-ben az arab bandák sokszáz zsidót gyilkoltak meg és a települések tucatjait rombolták le, „Emergency Fund for Palestine” néven amerikai és angol társaság létesült, amely a bajba jutottak megsegítését tűzte ki céljául. Az Emergencyhez csatlakozott 1933-ban az ICA, amelynek közös társasága, az EMICA először az arabok által lerombolt Beer Tuviát (azelőtt Kásztiná) építette újjá, majd 1940-ben Kfár Warburgot, 1950-ben Avigdor szövetkezetit falukat alapította. Ez egyébként újabb fordulót jelentett az ICA munkásságában, amely ezúttal a Szochnutban talált hatékony partnerre. A Szochnut és az ICA együttműködések 18 éve alatt kilenc települést létesítettek közösen — ebből 4 falut Észak-Gáliiban:

közül az ORT ifjúsági szakmai-oktatási hálózatnak, a Héber Egyetem mezőgazdasági fakultásának, a Weizmann-intézetnek, a Mikve-Jiszraél mezőgazdasági iskolának és az Alijját Hanoár különböző intézményeinek nyújtott állandó segély ismert.

Már több mint 60 éve halott báró Maurice Hirsch, de ha ma még élne, örülne az általa alapított társaság szertegágazó tevékenységének. Sőt, az is lehetséges, hogy talán egy kissé „cionista” is lenne. Más szóval: beismerné, hogy tévedett az ICA megalapításakor, mert a zsidó kérdést, főleg a zsidó menekültek problémáját nem nyújtott konstruktív, hanem konstruktív módon, csak az Izraelben való település által kell és lehet megoldani. Fuchs Avram

A CHOMA JUBILEUMI HANGVERSENYE

Tíz évvel ezelőtt alakult a Choma, az Izraelben élő magyarszármazásúak kedvezményes kölcsönpénztára, amely diszhangverseny keretében ünnepli meg jubileumát.

Az eseménynek ígérkező hangversenyt március 26-án, kedden este 8 órakor rendezik a tel-avivi Sheraton szálló nagytermében, ahol Székely Endre vezényli a chomai kamaragyűjtést, a szólista pedig Alexander Tál (Deutel Sándor) hegedűművész. A műsoron, Weiner: Magyar táncok, Avni: Imádság, Bartók: Divertimento vonós hangszerre és Vivaldi:

A négy évszak című szerzeménye szerepel.

A Choma tíz éves tevékenysége alatt 900 olécsaládnak nyújtott konstruktív kölcsönt, mintegy 450 ezer font összegben.

**HERZLIÁN
kora reggel
házhöz kapja**

UJ KELET

ha előfizet megbízottunknál:
Strimberg, Szokolov 43.
Tel. 981249.

Pillantás a jövőbe

Irta: Kishont Ferenc

Hát hogy is történt, kezicsókolom?

Mint köztudomású, a koalíciós tárgyalások a Mápám és az új, egyesült Izraeli Munkapárt között teljes sikerrel végződtek és a fentnevezett szélsőbaloldali mozgalom beolvadt a nagy anyapárta. Ezzel az egyesülési folyamat véget is ért volna, ha a független liberálisok be nem jelentik, hogy ők is hajlamosak az olvadásra. Ez a lépés csak azokat lepte meg, akik nem tudják, milyen nehéz is ellenzéknek lenni manapság.

— Célunk — jelölte meg a liberálisok vezére — egyensúlyt képezni a Munkapárt kebelében!

Ehhez hasonló elképzelések ösztönözték a népes Gáchálpártot is, hogy tárgyalásokba bocsátkozzon az Izraeli Munkapárt új vezetőségével, névszerint Eskollal, Goldával és Zálmánnal, a két mozgalom közötti gyors egyesülés lehetőségét illetően.

— Két eshetőség áll előttünk — közölte Begin, a Gáchál vezetőgyénisége — együttműködni a Munkapárttal kívülről, vagy felvenni ellene a küzdelmet belülről! A küzdelmet választottam!...

Ezek után nem maradt más választásuk a vallásos pártoknak, mint felkapaszkodni az általános egyesülés szekerére, mielőtt elküldenék a behívókat a jesiva-növénydekeknek. Körülbelül ebben az időszakban kezdődtek a tárgyalások a széles alapokon nyugvó Munkapárt és a „Hápoél Rámát-Gán” futbalcsapat között is, melynek edzője nem látta értelmét, hogy továbbra is ofszájdjon álljanak. A csapatot titkos szavazással vették fel az Izraeli Munkapártba a komunistákkal és a Bank Hápoálimmal együtt és ekkor tört ki a városházi botrány Beér-Séván, ugyanis a polgármester feliratkozott az egyesülésre a Negev nevében anélkül, hogy a városi tanács előzetes hozzájárulását kikérte volna. Az úgy csak akkor simul el, amikor megfelelő számú kulcs-tartót osztott szét a tanács tagjai között.

Az egyesülési folyamat ezen fázisában ajánlotta fel a csatlakozását a Munkapárt vezetőségének dr. Sz. Fleischhacker köz- és váltóüggyvéd, ám ajánlatát visszautasította a párt felolvasási albizottsága azzal az átlátszó kifogással, hogy elvi nézeteltérések állnak fenn közöttük a charter-repülést illetően. Ezzel szemben semmi akadály nem volt a Keren Kájjetmet és az Izraeli Opera beolvadásának, miután egyesülésüket melegen ajánlotta a Túristahivatal és a tűzoltóság, amely nemrégiben vált az immár átfogó méretű Izraeli Munkapárt szerves részévé...

— Helyzetünk meglehetősen biztató — hozta nyilvánosságra a Munkapárt főtitkárnöje a vezetőség, vagyis Eskol és Zálmán előtt. — Meglehetősen optimista vagyok a jövőre vonatkozólag. Lehetőség van rá, hogy az egész nép egy emberként álljon mögöttünk!...

Másnapra meg volt Golda idézve a legfelsőbb bíróság elé, hogy indokolja meg, miért ellenzi pont dr. Sz. Fleischhacker csatlakozását a munkamozgalomhoz? „Miért vagyok én rosszabb a WIZO-nál vagy az optikusoknál?” — kérdezte dr. Fleischhacker drámai hangú tanuvallomásában a bíróság előtt, mire próbaidőre felvették. Ezután jelentette be csatlakozását a villanytársaság, és a légszennyeződés ellen küzdő tanács, miután mindketten úgy vélték, hogy könnyebb küzdelmet folytatni belülről. Futottak még a luddi repülőter, az El Fatach-mozgalom és Hadash kölcsönkönyvtár.

Ekkor már csak Ben Gurion volt az egyedül a párton kívül, miután csatlakozását a vezetőségben eszközözendő változásoktól tette függővé. Az Izraeli Munkapárt vezetősége erősen tartott az ellenzék támadásaitól és ez okból ügyes manőverrel úgy döntött, hogy csatlakozik az öreghez. Gurcsi felolvadt és azóta nincs vita a hivatalos vonalat illetően.

"A chászid dalokról írok tanulmányt..."

— Beszélgetés Hajdu Andrással, a tel-avivi zeneakadémia tanárával —
Egy Párizsban megkezdett beszélgetést Tel-Avivban fejeztünk be

Hajdu András már elég régóta ismertem Párizsban, ő is egyik állandó résztvevője volt az évfélig tartó kávéházi beszélgetéseknek, ott a szép Quartier-Latin zajos, nyüzsgő világában.

A művészt az 1956-ban kijött magyar fiatalok egyik legtehetségesebb, legeredtibb egyéniségévé tartották számon. Róla mindenütt csak jót lehetett hallani. Tudtuk, hogy Szabó Ferenc és Kodály növendéke Magyarországon is sok sikert ér el. Az 1955-ös varsói ifjúsági találkozón első díjat nyert a „Cigánykantáta” című művével.

Olvastuk érdekes cikkeit, amelyet a párizsi „Magyar Műhely”-be írt Weöres Sándor versritmikájáról és a vándorcigányok népköltészetéről.

A fiatal zeneszerző 1956 decemberében jött ki Párizsba, ahol két évig ösztöndi-

jas volt a Konzervatórium-ban.

1964-ben nagy sikerrel játszotta a Rádió a „Petit en-fer” (Kis pokol) című zene-kari művét. Zenét írt több filmhez, például a „Krisz Romani”, a „Lift” és a „Lydia” című filmekhez. Hajdu András a későbbi években aztán egyre ritkábban láttuk, eltűnt a nagy Európában. Hol Angliában, hol Görögországban, majd Tuniszban élt pár évet. Amikor visszatért, még felejthetlenebbek voltak ezek a kávéházi beszélgetések, az élménybeszámoló.

1966 tavaszán láttam őt utólag Párizsban a „Flora” kávéház teraszán, ahol éppen barátjával, Kranczerrel beszélgetett. A filmrendező, aki maga elmélyült talmudista, óriási hatással volt Hajdu Andrásra. Bevezette őt a Talmud birodalmába. Hajdu András nem kapott semmiféle zsidó nevelést. Éppen,

hogy látásból ismerte a héber betűket.

A zsidó szellemiséghez nem Calman Lévy útján jutott el, hanem a Talmud útján. Ez az út vezette el Izráelbe, ekkor határozta el, hogy itt kell élnie.

S a véletlen szinte csodával határosan segített életében, amikor 1966 tavaszán, Párizsban találkozott egy régi ismerősével, a jeruzsálemi egyetem zenetudományi fakultásának vezetőjével, Izrael Adlerrel, aki felajánlotta egy ösztöndíjat a számára.

Elutazása előtt még találkozottunk, és a sok „miért”-re a „mit fogsz Izráelben csinálni” — kérdésekre ő már akkor tudott válaszolni.

— A hosszú vakációnak vége — mondotta. Számomra Párizs ezt a végtelenbe nyúló vakációt jelentette, a napról-napra élést, a tervezgetések korszakát. Izráelben kell élnem, ezt tudom és ez ellen nem is lázadok, ha jó, ha rossz, ha nehéz, ha könnyű. Mindenképpen ott fogok élni.

Ezek voltak az utolsó szavai Párizsban.

Azóta nem leveleztünk, de tudtam róla, sőt azt is hallottam, hogy édesanyját is maga után hozta Párizsból és jelenleg Jeruzsálemben élnek.

Most felkerestem.

Alig ismertem rá. A megálapodott, a „hazatért” ember nyugalma sugárzott arcáról. A „mit csinál” és „hogyan él”, a banális kérdések sorozatára a következőképpen válaszolt:

— A kezdet bizony nehéz volt. Ulpánra jártam, ahol két hónap alatt meg kellett tanulnom ivritül, s a harmadik hónapban már a tel-avivi zeneakadémián tanítottam zeneelméletet. A hét egyik felét itt, Tel-Avivban, a másik felét pedig Jeruzsálemben, az egyetemen töltöm, ahol a chászid zene kutatásával foglalkozom. A „jesivák” látogatása alkalmából ismertem meg az anyagot, magnetofonra vettem, megfigyeltem szépségüket, egyszóval folytattam azt a munkát, amit még Magyarországon csináltam, csak épp hogy a cigányzene kutatása helyett itt a chászidok zenéjével foglalkozom. Közele ismeretségbe kerültem a „breclávi chászidok” csoportjával... Feltesz egy magnószalagot, meghallgatjuk ezt a különös instrumentális jellegű éneket.

Ellentétben a többi chászid dalokkal, itt szinte önálló szvitteket vélünk hallani. A fiatal chászidok hangjakkal utánozzák a legkülönbözőbb hangszereket.

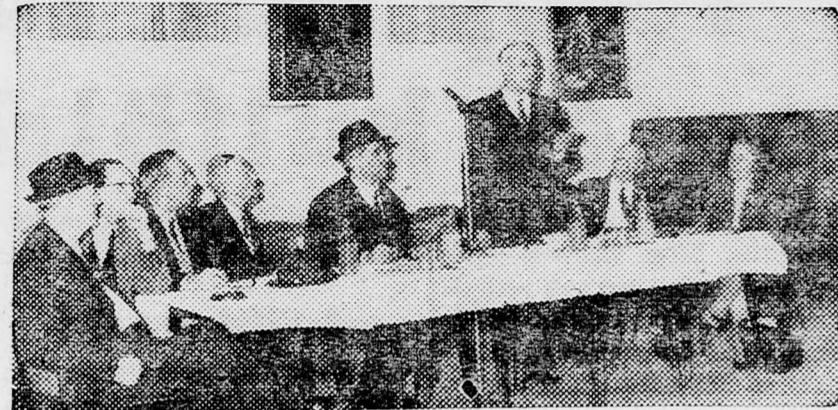
— A Klezmerek (zsidó népi zenészek) elbűvölő játékában gyönyörködtem a chászid zenéken, a meroni zarándoklásokra mentem — mondja. Jelenleg egy monográfiát írok erről a témáról. A chászid dalok mellett egészen különleges táncokat láttam, a „Volachl” táncot, amely különleges, pantomimszerű mozdulatokkal a halottak fel támasztását festi le. Etnografus munkám — mondja Hajdu András — itt Izráelben a chászid-dalokhoz vezetett. Az összegezés, a kutatásaim gyümölcseinek megírása még a jövő dolga. Teljesen új területen dolgozom, szinte senki sem foglalkozott behatóan, tudományos módszerekkel e nagyon összetett problémával,

Szigetlakók egymás között

Ha véletlenül elfelejténem, hogy közeleg a purim, a szigeti landsmannschaft idejében emlékeztet rá: Készülünk a bálra!

A purim nem kivétel. — Ugyanez a helyzet a pészáchi akcióval, a garden party-val, a chanuka-estéllyel, a rendszeresen megjelenő „Máramarossziget” című folyóirattal. Ennél is fontosabbak

Mindez kikiváncsolt be-lőlem abból az alkalomból, hogy az Irgun Jocé Máramarossziget b'Jisráél közgyűlést tartott, majd új vezetőséget választott. Ezt az „új” jelzöt nem kell szó szerint venni, legfeljebb a mandátum új. De hogy is gondoltak volna arra a szigetek, hogy Reich Sijet és Helént leváltásák.

ELNÖKI BESZÁMOLÓ A SZIGETI SZERVEZET KÖZGYŰLÉSÉN

Felvételünk a szigeti szervezet legutóbbi, Tel-Avivban megtartott közgyűléséről készült. Az elnöki pódiumon (balról— jobbra) a következők ülnek: Fuchs Marcell, Perl Béla, Fuchs Ferenc, Traubkatz Miklós, Schön Dezső, Reich Jehosua (elnöki beszámolóját tartja), dr. Weisz Oszkár és Reich Helén.

a szigeti események: Hol öröm éri a Nagy Család valamelyik tagját, hol bánat. Hol vigasztaló, jó szóra van szükség, hol pénzsegélyre, vagy összeköttetésre és protekcióra.

Ha szigeti zsidóiról van szó, behuny szemmel irom alá a váltót. Hosszú pályámon még nem fordult elő, hogy szigeti zsidó „stichben” hagyott volna.

Ez a szigeti maradék-család, amelynek tagjai a szélrózsa minden irányában szét-szórta élnék. A Család zelve azonban itt dobog Tel-Avivban, a Rechov Stand 14 számú ház egy szerény kettőszobás lakásában. Ez a szigetek idegközpontja, itt futnak össze az összes szájak, itt tartanak nyilván minden szigeti zsidót, minden szigeti problémát. Itt szerkesztik a eseményt, minden szigeti lapot, amely hid és eleven kapcsolat az izráeli és a külföldön élő szigeti zsidók között.

Jómagam is ehhez a családkhoz tartozom. Igaz, hidalmási is vagyok, mert ott születtem, szibóinak is valolom magam, mert ott lakott a szegény Mama és a testvéreim, Nagyváradot is a magaménak vallom, mert ott nan deportáltak. Sziget mégis más. Oda egészen más-keppen tartozik az ember. Ha hasonlattal akarnék élni: olyan ez, mint az ünnepi sátorról szóló szent parancs. Az ember ruhástól-csimizástól valósággal belelép a micvába.

— Zeneszerzéssel, filmzene írással most nem foglalkozik? — Egy zongoraversenyen dolgozom, amelyet a Zenei Alap rendelt. Júliusig be kell fejeznem. — Az izráeli közönség ismeri-e, mint zeneszerzőt? — Igen. 1967 decemberében játszották a „Petit en-fer” című művemét, amelyet Bary Bertint vezényelt. Rövidesen kiadják. — A Kol Jisráél nemrég interjút csinált Hajdu András-sal. Talán az ott elmondottak alapján többet tudott meg róla az olvasó, azaz hallgató. En csak ki akar-tam egészíteni ezt az inter-jut egy régi, még Párizsban elkezdett beszélgetéssel, amely végülis itt, Izráelben fejeztünk be...

Forrai Eszter

De vannak az egyesületek vastartalékai a bankokban, külön összeg az Emlékkönyvre, külön összeg „nehéz idők-re”.

Időközben megalakult az új vezetőség is, amely az alábbi öt szakaszból álló programot tűzte ki maga elé:

1. Továbbra is támogatni kívánja anyagilag és erkölcsileg az arra rászoruló szigeteket;

2. Folytatja a „Máramarossziget” című időszaki közlöny kiadását, sőt igyekszik annak színvonalát és külső megjelenési formáját javítani;

3. Bizottságot nevez ki azzal a határozott feladattal, hogy vásároljon megfelelő helyiséget a „Héjchál Máramarossziget” részére, amely nem csak a szervezet irodáját foglalja magában, de egy külön szobája is legyen, amelyben a Máramarosszigettel kapcsolatos művelődési értékű tárgyakat, iratokat, levelezéseket, képeket és könyveket őrizze;

4. Az új vezetőség egyik legfőbb feladatának tekinteli az Emlékkönyv kiadását és ennek érdekében akcióbizottságot nevez ki, amely a közeljövőben kihozza az Emlékkönyvvel kapcsolatos projektust;

5. A szervezet támogatásáról biztosítja a Máramarosi Federációt, a „Bét Máramaros” felépítésével kapcsolatban.

Az új vezetőség egyhangúlag megválasztotta Reich Helént a szervezet titkárává. A szervezet pénztárosa: Perl és Altmann Jozsef. Örökös diszelnökök: Reb Mordechaj Leichter és Reb Jozsef Stern.

Máramarossziget lényegében egy egész szigetvilág. Ami pedig a szigetlakókat illeti, ha nem is élnek kizárólag egymás között, komolyan érdeklődnek egymás iránt. Szigetiek kapcsolatban a mindennapi levelet írtam Zálmán Sázár államelnöknek, Javosolom, hogy a Függetlenség-nap alkalmából tüntesse ki az ászkánokat. Nem a profikat (azokat másképpen jutalmazták), hanem az amatőröket. Akik nem húznak fizetést a munkájukért és teljesítményüket egyetlen pártközpontban sem eszkomptálják.

Pillanatnyilag a jutalom egy „Mi sebérah”-ban jut kifejezésre. Szombaton mondják és ünneppapokon, kollektív formában. „Aki megáldotta őseinket, Abrahámot, Izákot és Jákovot, ő áldja meg azokat, akik önzetlenül foglalkoznak a közügyekkel...”

Ez a „Mi sebérah”, amely a gálutban született meg, a gáluti igényeket talán még ki-elégíti, az izráeli politikai pártokkal azonban nehezen veszi fel a versenyt. Ezért is olyan ritka a párton kívüli, vagy helyesebben a párton fe-lüli ászkán, aki munkájával kapcsolatban csak a szive segallatára hallgat.

Az államelnöki ordo talán lendítene a dolgon. Izráel húszéves jubileuma kitűnő alkalom erre.

A szervezet közgyűléséről és az új egyesületekről akar-tam írni és lám, hová ka-landoztam el... De hát ez a szigeti szervezet. Ez a lelke, ez a hangulata, ez a lég-köre. Enélkül nem is tudnám érzékeltetni a dolgokat.

Igaz, a számok is imponálnak. A szervezet a két közgyűlés közötti periódusban pontosan 54,597.83 fontot hozott össze. Vannak benne adományok, gyűjtések, rendezvények, ázkárak, tagdíjak és egyebek. Új olék-nak 20,074 fontot folyósított.

De van egy jótanácsom: tanuljunk a szigetiektől. Komolyan mondom — érde-mes...

RENDELJE MEG AZ
UJ KELET-ET
repülőpostán
A PENTEKI ÉS ÜNNEPNAPI SZÁMOK előfizetése fél évre

EURÓPÁBA	10.- \$
USA-ba és KANADÁBA	12.50 \$

Minden nap postázva félévre
Európába 30.- \$
USA-ba és Kanadába 37.- \$

Megrendeléseket elfogad az Uj Kelet kiadóhivatala. (Tel-Aviv, POB. 831.),
Megrendelés esetén kérjük a megfelelő US dollár összegről kiállított csekket mellékelni.

UJ KELET

Izraeli Hétköznapiak

írta: Barzilay István

Belügyminisztériumi túlbuzgóság

A megszállt területek katonai közigazgatása már hónapokkal ezelőtt lehetővé tette a szabad forgalmat a „kis Izrael” és a „nagy Izrael” között. Régen autóbusszjáratok kötik össze Gázát Judeával és Sómronnal, El Arisból az jöhet Tel-Avivba, aki akar és izraeli polgárok is szabadon közlekednek már jóideje a felszabadított részeken.

Senkit sem érdekelt, hogy ez milyen intézkedés alapján történt. Hamar hozzájöttünk, hogy a katonai kormányzat négyszer olyan nagy terület fölött gyakorolja a felügyeletet, mint Izrael kormánya és azt is megállapítottuk, hogy mint mindent, amit a hadsereg végez, ezt a munkát is szakmáért, lelkiismeretesen, okos hajlékonysággal és diplomáciai érettséggel látja el. Nem volt szükség polgári hatóságok beavatkozására, hiszen a katonai közigazgatásnak megvannak a minisztériumokkal párhuzamos osztályai, amelyekkel szorosan együttműködnek, ha a megszállt területek arab lakosságának szolgáltatásait kell biztosítani.

Nemcsak az ország polgárait látták jó kezekben a megszállt területeket, hanem a nagyvilág is. Még a velünk nem mindig barátságos francia sajtó is kénytelen volt meggyőződni róla, a helyszínrre küldött munkatársai révén, hogy az izraeli katonai közigazgatásnak ügyes, van nincsenek külső jelei. — Nem látni páncélozott autósorokat, fegyveres patrulókat. Az arabok úgy folytatják életüket, ahogyan azelőtt, csak a hatnapos háború és azt követő pár hetes átszervezés ideje alatt voltak kényeszerű kényelmetlenségek. A napokban mi is közöltük az egyik londoni lap érdekes beszámolóját Izrael „szabad határ” politikájáról, amely közelebb hozza a békét Izrael és Jordánia között, mint minden diplomáciai erőfeszítés.

A kilenc hónapja tartó megszállás ideje alatt egyetlen arabot sem ítélték el átszívargásért, mert Kalkiliából átment a „kis háromszög” valamelyik falujába, vagy ha Gázából Askelonba látogatott. Izraeli polgárokat sem fogtak perbe tiltott határátépítés vádjával, ha lerándultak Jerichoba. — Nem akadt mind a mai napig olyan ostoba izraeli rendőr, aki ilyen címen őrizetbe vett volna arab, vagy zsidó izraeli polgárt. A megszállás éppen úgy, mint a felszabadított területeken való szabad közlekedés, természetes tényé vált, nem szorult semmiféle törvényes jóváhagyásra.

Ha pedig a jogrend kedvéért úgy mutatkoztak volna, hogy ezeket a dolgokat rendeltileg is rendezni kell, a kormányzat minden működési területre illetékes miniszteri bizottságai vannak, amelyekben mérlegelni lehet, hogy szükség van-e előző intézkedések jóváhagyására, vagy felfüggesztésére. A megszállt területek jogi helyzete igen kényes probléma, hiszen a most folyó diplomáciai tárgyalások alapján a Biztonsági Tanács novemberi határozata képezi, amelynek első pontja szerint Izraelnek

vissza kell vonulnia a megszállt területekről. Izrael ismert álláspontja szerint közvetlen tárgyalásokon kell majd megállapítani, hogy ez a visszavonulás mikor, hogyan, meddig és milyen feltételekkel történjék, vagy hogy egyáltalában végrehajtsák.

Csakhogy mint Kelet-Jeruzsálem esetében, a megszállt területek kormányzása tekintetében is elviselhetetlen túlbuzgóság uralkodik a minisztériumokban. Mindegyik kormányhivatal ki akarja venni részét a dicsőségből, miniszterek, vagy tisztviselők a történelem lapjaira akarnak kerülni: ime, ez meg ez volt a mi részünk a Nagy Izraeli megteremtésében. — Teddy Koller jeruzsálemi polgármesternek a többször is hangzott panasz, hogy ezek a bürokratikus beavatkozások különböző mulasztásokkal jártak együtt, most meg vitatás tárgya a kormányban és a Kneszetben és nyilván még érdekes fejleményei lesznek.

A belügyminisztérium érhatalmát cselekedett, hogy pontosan akkor, amikor dr. Gunnar Jarring az UNO körpontjában folytatta tanácskozásait, kiadta nagy port felvert rendeletét, amely voltaképpen nem volt egyéb,

mint ártalmatlan szentesítése egy fennálló helyzetnek, nevezetesen annak, hogy a megszállt területek jogilag nem tekinthetők ellenséges területeknek, mert senki sem követ el bűneselekményt, ha a régi határokat átlépi. Soha még alkalmatlanabb időben nem tettek közzé ilyen felesleges rendeletet, amelynek a határokon túl olyan értelmezést adtak, hogy Izrael még Gunnar Jarring, az UNO közelkeleti megbízottja által szorgalmazott közvetett tárgyalások bekövetkezése előtt annektálta a megszállt területeket, amelyek diplomáciai alku tárgyát kell hogy képezzék Izrael és az arab államok között.

A rendelet felesleges volt, mert a gyakorlati helyzet fennállott annak megjelenése előtt is. Diplomáciailag ostobaság volt, mert könnyű propaganda fegyvert adott nemcsak az arabok, hanem náluk sokkal erősebb támogatóik kezébe. Magában véve pedig azért volt érthetetlen, mert a külügyminisztérium és a hadügyminisztérium tudta nélkül, az arra hivatott miniszteri bizottság megkerülésével adták ki. Hogy mire volt ez jó, csak a belügyminisztérium illetékesei tudták

megmagyarázni. A hadügyminisztérium már közölte, hogy nincs kifogása a rendelet ellen, mert a polgári hatóságok szempontjából rendezett egy problémát, amely valójában anomália volt. — Csakhogy miért éppen most?

Nem így Aba Even külügyminiszter, akinek hátat kell tartania minden ostobaságát, amelyet miniszter-társai, vagy azoknak tisztviselői elkövetnek. Abszurdum, hogy a megszállt területekre vonatkozó bármilyen rendelet napvilágot láthat anélkül, hogy a külügyminisztériumnak erről tudomása volna. Valaki felelősséggel tartozik ezért a baklövésért, igen helytelen volna, ha koalíciós vagy egyéb megfontolásokból könnyen napi rendre történnek fölötte. A megszállt területek ügyében külön miniszteri bizottság illetékes a döntésre és ha valamelyik miniszter feleslegesnek tartja, hogy ennek a bizottságnak a tudtával intézkedjék, jó volna közölni, hogy működése feleslegessé vált a kormányon belül.

Bár így történhetne... A mult tapasztalatai alapján sajnos nem bizunk abban, hogy okulni fognak ebből az cselekvésből. Szerencsére azon a tényen, hogy a megszállt területek kérdésében velünk kell akudni, ez a rendelet mit sem változtatott és ha majd a tárgyalások ideje elkövetkezik, kiderül, hogy a túlbuzgóságnak semmi gyakorlati értéke nem volt. De a minisztériumok megkímélhetők az országot az ilyen, a felelőtlenség határát súroló és nemzetközi kényelmetlenségeket okozó ballépésektől.

Hamburg Jézssival a Savoyban...

Nem egy nyugateurópai, vagy amerikai nagyváros csillogó, elegáns hoteljéről van szó, hanem az egyszerű, régimódi, intim hangulatú, telavivi kis Savoyról, ott a Geula utca alján, a tenger mellett. Oda kaptam meghívót nemrég egy baráti társaságtól, amely illusztris vendégek tiszteletére gyűlt össze: Dr. Hamburg József, volt kolozsvári orvos és felesége Annus Amerikából, rövid látogatásba jöttek Izraelbe. Velük volt fiúk is, a 22 éves, kedvesarcú Pali, aki föbb mint négy hónapja Givát Chajim kibucban dolgozik, mint amerikai önkéntes.

Hamburg Józsi megjelenése régi emlékeket idéz mindannyiunk lelkében. Elsősorban magát Hamburg Józst, ahogyan akkor, a hitleri idők előtt ismertük őt: a disztintívált, művelt, halkszavú embert, a baloldali cionistát és teoretikust, a kiváló szemorvost és a jó barátot. Ezen túl mindenkiben régen éltetett egyéni emlékek is feltörték a tudat fölé egy negyedévszázad távlatából. Én magam a következő jeleket élttem újra át, mialatt folyt a szó és harsogott a nevetés a társaságban:

Érettségire készültem éppen és nagy izgalommal gondoltam a pályaválasztásra. Egy napon valami sértette a szememet, por, vagy valami apró légy repülhetett bele, egyszerűen az iskolából Hamburg Józsihoz, a baráti orvoshoz küldtek. Miután „rendbehozta” a szememet, azt mondta: Most valami gyönyörű mutatók magának — s egy készülék elé ültem, amelybe belenéztem, s

szemgolyómat mutatta többszörösen megnagyítva. Zöldecs, erezett, ragyogó, fénylő földgolyóhoz hasonló égitest volt ez. — Ugye szép? kérdezte őszinte lelkesedéssel. Ez az anyag, amin a szemorvos dolgozik, szép, tiszta munka. Legyen maga is szemorvos!

Miután már pályát választottam, hányszor gondoltam rá, talán mégis meg kellett volna fogadnom a tanácsát...

Aztán jöttek a nehéz idők, háború, Bergen-Belsen, Svájc, új haza-keresés. S akkor, legnagyobb meglepetésünkre Hamburg, a „mélyen” cionista, hosszas habozás után Amerikát választotta. Hányszor beszélgettünk róla, itteni barátok az évek folyamán, amikor az ország szép fejlődésnek indult, egyik egyetem és kórház a másik után nyílt meg, a híres orvosok hosszú sora jött letelepedni, hogy dr. Hamburg Józsefnek itt volna a helye. Már régen világhírű egyetemi tanár, vagy szimfonista lenne Izraelben...

S ott, a Savoyban, amikor Hamburg Józsi izraeli impresszióiról beszélt, — a régi, ismert stílusában, gyönyörű cizellált mondatokban, megdöbbenve, objektíven, mint lassan folyó, nyugodt folyam, — meghatottsággal esengett ki szavai mögül.

— Ebből alijja lesz! — sugta oda nekem az egyik szomszédom.

Bár lehetne, gondoltam magamban. De miért is ne lehetne? Ilyen kaliberű emberrel nincsenek áthidalhatatlan nehézségek.

m. g.

Weissburg Etus születésnapjára

En Öhlbaum Etus nevét ötven éve ismerem, de hogy most elérte a 70-ik születésnapját, azt kérem, én nem vagyok hajlandó elismerni. Két eset lehetséges: vagy az, hogy öt évvel ezelőtt is öreg volt már, vagy pedig az, hogy még most is fiatal. Ha netán e két lehetőségéről kiderülne, hogy azonos fogalmat takarnak, úgy ez egyedül és kizárólag Etus érdeme. Olyan volt és ilyen maradt, a fiatalágát és az érett bölcsességét mindig magában hordta, az ilyen egyéniségeket nevezik fiatalokkorukban szellemileg korán fejletteknek és később, amikor az évtizedek elszaladnak fölöttük, örök fiataloknak.

Egyetlen nagy bűne van, amelyet már régen megbocsátottam: felfedezett engem, mint fiatal költőt és bejuttatott az Új Kelet szerkesztőségébe ifjú munkatársnak s mindez levelezés alapján. En Déváról írtam neki, ő Kolozsváron intézkedett. S mikor, mint ügyetlen, az élet ösvényein csetlő-botló fiatal títán megérkeztem Kolozsvárra, Etus várt az állomáson, mert senki nem volt rajta kívül, aki törődhetett velem. Megháláltam-e ezt neki valaha? Azt hiszem, soha. Nem is lehet. Mert ha ma megkérdeznék, milyen pályát választanék, ha visszafiatalodnék húsz évessé, azt mondom mindig, hogy író, újságíró akarnék lenni, aminek szerénytelen meggyőződés szerint születtem. Megismétlődne tehát a mult, keresnem kellene valahol egy Öhlbaum Etust, hogy felfedezzen.

Nem volt az véletlen, hogy éppen Hozzá kellett írnom azokat a kérés leveleket. Mert Öhlbaum Etus nem csak titkárnője volt az erdélyi cionista mozgalomnak, hanem egyik lendítője, szervezője, személyisége. Amikor a férfiak, azaz a néhai

dr. Weissburg Chajim megteremtette a Barissziát, Etus hozzábiggyesztette az Avivát. Ha Erec Jiszráélről volt szó, vagy olyan valakiről, aki Erecért harcolni kész volt, Etus fantasztikus munkaereje és szervező képessége üzembeállított, mint valami elpusztíthatatlan motor, amelyet nem lehetett megállítani.

WEISSBURG ETUS A MIKROFON ELŐTT
A felvétel a tel-avivi HOH női előújásán készült.
Weissburg Etus volt a szerkesztő. Mellette Jáéi Dáján ül.

Olyan ember ez az Etus, aki nem volt képes megszűntetni a saját jelentőségét. Pedig erősen igyekezett. Mindenáron dr. Weissburg Chajimot akarta életársául, hogy alárendelte magát a nagy szervező, a nagy cionista alkotó egyéniségének. Mi, akik ismertük őt házassága előtt és alatt, majd későbbi magányában, tudjuk, hogy ez a törekvése nem sikerült. Dr. Weissburg nagy egyéniség volt, felesége pedig megmaradt Öhlbaum Etusnak. Nem a kísérő életárs, hanem a vele együtt alkotó vezetőember. S hiába mutatja azt a látszatot, hogy Etus életének egyetlen célja dr. Weissburg Chajim emlékének megőrzése. Ez nagy cél ugyan, amiért Etus odaadó energiával küzd, de mind ezt az önálló közelítő egyéniség módján, sajátosan,

egyénien, Etus-módra, s így látunk kibontakozni szemünk előtt egy érdekes embert, aki akármit cselekszik, mindig önmagát adja, és pedig sosem önmagáért, hanem mindig ugyanazért a célért: Izraelért.

Van egy nagy kincs egyéniségének gazdag tárházában: a humora. Az aranyos, az igazi szívből jövő humor,

Gyermekeinek és Önnek
A „Miszrad Hásikun”
„Chiszáchon Bár-Micvá” terve

Romániába május 7-én
és azután minden kedden és csütörtökön induló
15-től 41 napig tartó csoportrepülés ára
IL 777.— (66.— \$-RAL EGYÜTT).
Uj olék részére csak IL 647.—

Bármilyen utazási ügyben forduljon bizalommal magyarul beszélő hivatalnokainkhoz
Díjmentes tájékoztatással szolgál

ALLTOURS Ltd. UTAZÁSI IRODA
NAHFA, Nordau 1. Tel. 66951.
NAHARIA, Weizmann 61., tel. 920145.

napját ünnepeljük, nemcsak hosszú életet kívánunk neki, hanem azt is, hogy megszerveze a Weissburg emlékkönyv kiadását és terjesztését. Ez volna az egyéniségéhez legméltóbb cselekedet, a legnagyobb siker, — de ő akkor is megmaradna annak, aki volt, Öhlbaum Etusnak, akiből nincs és nem volt csak egy, nem született hozzá hasonló a mi szűk magyar-zsidó világunkban.

PESTI VILLANYVÍC
— Miért mondják a népi demokrata Magyarországról, hogy a világ legjobban villamosított állama?
— Mert Magyarországon a legnagyobb a feszültség, a legkisebb az ellenállás, mindenki a voltól beszél és a vezetők érintése életveszélyes.

Barzilay István 1968 III 8 Uj Kelet 3

A MEGLOPOTT ERÉNY és egy húsdaráló

— Bigámia! Bigámia!
— Ne kiabáljon asszonyom a bíróság folyosóján! — próbálta csendre inteni a feldúlt ügyfelet a terem-szolga. — Hogy mi a bigámia, azt majd a bíró ur állapítja meg!
— Levetem magam az emeletről, ha nem nekem adnak igazat!
Valóban, megpróbálta az öngyilkosságot. Kezében egy pólyás csecsemővel le akarta vetni magát a hetedik emeletről. Két bírósági tisztviselő erővel tartotta vissza.

Másfél éve történt. Huszonöt éves fiatalember kivette alberlethe egy ros-hájini asszony lakásának egyik szobáját. Nagyon rövid idő múlva már teljes elhatárolást kapott a férfitől, sőt dolgozni se járt, az asszony kitartotta. Négy felejtetetlen hónapot töltöttek együtt. Hármashban. Mert az asszonynak volt már egy kis-lánya az első férjtől.

Házasságot ígért az al-bérlő, holott jóval fiatalabb volt az asszonynál. Am egy szép napon elefejtett hazajönni. Várta az asszony vacsorával és forró csókkal, de ő csak késett. Három nap múlva megunt a várakozást — közben a vacsora is kihűlt — s elutazott Natanjára, a szüleihez. Ott megtudta, hogy letartóztaták a férfit, mert motorbiciklőlopáson kapta a rend-örség.

Az asszony rendszeresen látogatta a fogházban. Két hét múlva hazaengedték az eldöntés letartóztatásból. Örömmel várta az asszony: a Kupát Cholim petach-tikvai szakszerveletében megállapították, hogy állapotos. Örmöt mutatott a férfit, még csók is esett, de másnap — az asszony munkában volt délelőtt — összehalkolt a betyárbutort és tovább állt. Saját holmiján kívül magával vitte az asszony húsdarálóját is. Amelyet nemrég vett huszonnyolc fontért. Ugyanis a férfit kedvence eledele a kábab — birkahúsból készült fasírt — az asszony a kedvében akart járn.

Mint később kiderült, a férfinak volt az asszonyon kívül egy barátja is. Vagy husz évvel fiatalabb teremtés. Azt akarta feleségül venni. Előzetes letartóztatásba helyezte magát, vagyis már az esküvő előtt hozzá költözött. A húsdarálót legyájdéknak szánta...

El is vette szíve legújabb választottját. A tel-avivi rabbinátuson volt az esküvő. Erőtelően felháborodott a hír hallatára a ros-hájini asszony, s rohant feljelen-teni a legényt.

Azzal érvelt, hogy a zsidó törvények értelmében egy asszonyt nemcsak gyűrűvel lehet megszentelni, hanem a szerelmi kapcsolat is alkalmas erre.

Az ősi zsidó törvények szerint tényleg igaza van. De ma ez kevés. Az állam törvényei a rabbi előtt kötött házasságot ismerik csak el megszen-telésnek.

— Engem megszentelt az a csirkefogó, s most mást vett feleségül!
— Miért nem kérte a rabbinátustól, hogy tiltsák le a házasságát?

Írta: Benedek Pál

— Hát persze, hogy kértem! Tessék, itt a papír!

Adminisztrációs műhiba történt. A petach-tikvai rabbinátusról elefejtették postázni a tiltó végzést. El kellett volna küldenie az ország összes rabbinátusainak. Akkor nem adták volna össze a legényt szíve legújabb választottjával. Az asszony azt követelte, hogy érvénytelenítsék a legény házasságát. Erre nem került sor. Annál kevésbé, mert a fiatal menyecske is áldott állapotba került. Az ő lánya közben megszületett. Szerette volna elérni, hogy a bíróság kötelezze a férfit: személyi igazolványába vezesse be, hogy van egy lánya. Az új feleség tiltakozott, a kérést elutasították. Ellenben az újszülött anyja könyvébe bevezették, hogy ki a természetes apja.

Kisemmitetnek érezte magát a ros-hájini asszony, ezért akarta eldobni magát az életet. Most a legfelsőbb rabbinikus bírósághoz fordul, mert jogérzéke azt diktálja, hogy a férfi házassága törvénytelen.

— En vagyok a felesége, s amikor azt a nőt elvette, bigámiát követtem el. Most itt van a kislányom apa nélkül. És még a húsdarálót se adta vissza...

Ajtatoskodó betörők

A jaffai Szent György egyházközség templomának az ablaka egy kis udvarra néz. Oda nyílik egy fűszeres üzletének hátsó-ablaka is. Magyarul vegyeskereskedésnek hívják az ilyen üzletet.

Heltai Jenő „Jaguar” című mulatságos regénye jut eszembe. Szerepel abban egy Benő nevű kalmár, akit az író „A legvegyesebb kereskedő” címmel jelöl, vagy röviden Vegyes Benőnek nevezi.

Nos, a jaffai Vegyes Benő se hitte volna, hogy a Szent György templom szomszédsága miatt egyszer kárvalótt lesz belőle.

Két betörő járt lelkiéletet élni abba a templomba. S két ima közt arra a bizonyos hátsóablakra vetették bűnös tekintetüket.

Mise után megvizsgálták az ablak nyithatóságát, s mindent rendben találván, betörték. De nem tudták az árut elszállítani. Ott hagyták a himmi-hummit a templom udvarán. Ponyvával letakarva.

A jaffai Vegyes Benőnek feltűnt, hogy hiányos az áruaktár. Telefonált a rend-örségre. Kiszállt az őrző, s három perc alatt felfedezte, hogy a templom udvarán van az áru. De hol kéne a tettesek?

Ez volt az a történelmi pillanat, amikor a rendőrök felmásztak a templom-tornyba. Onnan tartották szemmel az udvaron magasodó árut. Kisvártatva megjötték a betörők. Azért késnek, mert teherautójuk nem volt, ami persze nem nagy ügy. Loptak egyet.

Felpakkolták a lopott holmikat, s elindultak. Egy cívelnek álcázott rendőrautó utánuk robotgott. Azt remé-

ték, hogy egy füst alatt az orgazdát is lefűlelik. Ez azonban nem történt meg, ugyanis az egyik vagány lakására szállították a betörés gyümölcsét. Aztán viszont szamentek a templom udvarára, s hozzáláttak az áru másik felének felpakolásához.

Közben letartóztatták őket. Nagyon meglepődtek, káromkodni kezdtek, s a szenteket emlegették. De Szent Györgyről nem esett szó.

Mégis bunda a bunda?

Nem igaz, hogy minden izraeli joréd leánykeresked-

A „KZ-építőmester”

Írta: Alex May

1966 január 24-én Kelet-Berlinben megtartott sajtókonferencián Albert Norden professzor azzal vádolta Nyugat-Németországot elnökét, dr. Heinrich Lübket, hogy a háború idején Gestapo-spíclit volt, koncentrációs táborok terveit készítette és azok építésénél zsidók és hadifoglyok tiszteivel rabszolgamunkát végeztetett.

Norden professzor előadta, hogy számtalan tanu jelentkezett, akik szemtől-szembe látták Lübket és vallomásaikat hajlandók esküvel is meg erősíteni.

A bemutatott okmányok szerint Lübke éveken keresztül dolgozott a KZ-táborokat építő Schlempp-vállalatnak, tehát felelős volt nemcsak az építésért, hanem a táborok karbantartásáért is.

Dr. Lübke 1944 májusában személyesen ment Neu-Stassfurtba, hogy a munkát megsürgesse és a megfelelő munkaerőt beszeresse.

A bizonyítékok szerint dr. Lübke indítványozta, tervezte és építette a többek között a neu-stassfurti koncentrációs tábor is.

Ez a tábor lett a temetője 500 francia ellenállási harcosnak, akiket Lübke az építéshez kért a buchenwaldi táborból. Ezek a szerencsétlenek — a tanuk állítása szerint — rongyokba öltözve, fapáncsba a lábukon, végezték a legnehezebb munkát, a nedves, földalatti só-rétegekben. Verés, rúgásokkal és különböző kínzásokkal hajszolták az SS-őrök őket gyorsabb munkára. Az áldozatok legnagyobb része hetek alatt éhenhalt.

Egy másik dokumentum szerint Lübke egyedül tervezte és építette a wolmirslebeni tábor is. Itt 600 szerencsétlen hajszolták halálra. Ezek között volt 300 „elsőfokú mischling” és „zsidó beütéses” — ahogy Globke a nürnbergi zsidó-törvény magyar-átában megjelölte a fél-és negyed-zsidókat. A legfiatalabb ebben a csoportban 15 éves volt.

„Az okmányok szerint dr. Lübke és a Gestapo szorosán együttműködött, ezt különben tanuk is hajlandók bizonyítani” — mondta Norden professzor. Lübke Kammler SS-tábornoktól kért és kapott foglyokat az építőmunkához, ezek között volt Wolfgang Hallauer félzsidó is, akinek átvezénylő iratát a sajtókonferencián bemutatatták.

lemmel foglalkozik Németországban. Történetünk öt szereplője ezelőtt nyolc évvel határozta el, hogy megpróbál részesülni a „Wirtschaftswunder” — a gazdasági csoda — áldásából, s Adenauer országába költöztek. Ahol megnyitották szörmekereskedésüket. Nagyban és kicsinyben.

Jól ment a bolt, de a derék szörmekesek valami másra vágytak. Nyolc év alatt megérett a nagy terv. Akkor már országosan ismert cégük volt, több bankban tekintélyes számlájuk.

Árajánlattal fordultak sok száz német céghez. Közölték, hogy ezentul készruhákat árusításával is foglalkoznak, s ha előre átutalják bankjaik egyikébe a pénzt, különleges — igen kedvező — feltételek mellett tudnak szállítani.

Napok mulva kétféle márkát folyt be a bankszámláikra. Kivették az utolsó kétáig, s aztán elhagyták a kerthelységét. Tékozló fiuként hazatértek Izraelbe.

A német cégek képviselői röpgyűlést tartottak, s elhatározták, hogy megfelelő lépéseket tesznek. Mindenek előtt az Interpolhoz fordultak a német rendörség útján. Közölték velük, hogy Izraellel nincs a németeknek kiadási szerződésük, a bűnvádi eljárás feltételei hiányoznak. Ellenben forduljanak polgári bírósághoz.

— Német bíróságra gondol az örnagy ur?

— Dehogy. Izraeli bíróságra. Hiszen már ott vannak a szörmekeskedők. Haifán élnek. Pontos címük: Ló utca 2. Az Interpol szemem mindent lát...

A német cégek akcióegységét alakították, s megbízták közös ügyvédjüket, hogy utazzon Izraelbe, s kezdje meg a munkát. Az ügyvéd megjött, s átadta az ügyet egy tel-avivi kollégájának, Ámir Giora ügyvédnek.

Aki alaposan meghányta-vetette a lehetőségeket, s végül is beadta a polgári keresetét. Praktikus okokból egyelőre csak 71.000 fontot

követel a szörmekesektől, de a további lépések sem maradnak el. Rövidesen újabb kereset készül.

Amir ügyvéd tiltó végzést kért a szörmekes ellen az utlevelükre. Hogy ne tudják elhagyni az országot.

— Mivel indokolja ezt a kérést? — érdeklődött a bíró.

— Mert ha más országba mennek ezek az emberek — felelte az ügyvéd — sok dícsőséget nem szereznek Izraelnek...

Az utlevelüket bevonták. A kétféle márkának bot-tal üthetik a német cégek a nyomát, de valamit talán visszakapnak a summából. És nyertek egy nagy tanulságot.

Az alperesek viszont ószintén sajnálják, miért nem keresték inkább a biológusait leánykereskedelmi vonalon. Ott eszükbe se jutott volna körlevelekkel operálni. Ott nem divat holmi erkölcsi vonatkozásokra való hivatkozással visszakövetelni a pénzt...

1944 május 26-án megbeszélt folyt le Lübke, az SS és a Gestapo között, amely után a jelenlegi elnök rendelkezésére bocsátották 240.000 „munkaerőt”, többek között 100.000 magyarországi zsidót, 50.000 olasz zsidót és 4.000 olasz katonatisztet, akiket különböző táborokból szedtek össze.

Az első tanu, akit bemutat-tak az újságíróknak — Herr Tomischka — osztályvezető volt Neu-Stassfurtban. Tomischka elmondta a sajtó képviselői előtt, hogy Lübke több alkalommal berendelte szolgálati helyére, mely Hermann Göring miniszteriumában volt. Itt közölte vele Lübke, hogy KZ-foglyokat kért a tábor építéséhez. Tomischka szerint Lübke sürgette a munka befejezését azzal az indoklással, hogy a Hitler-állam „léte vagy bukása” függ ettől. Lübke azt mondta neki, hogy ne legyen tekintettel a foglyokra, „akik élete ügyis csak felesleges teher”.

Bizonyítékokat mutattak be arra vonatkozólag, hogy a háború befejezésekor az amerikaiak kutattak Lübke után, hogy a nürnbergi törvényszék elé állítsák, azonban tragikus véletlen folytán egy másik Lübket fogták el. Ez a másik Lübke is jelen volt a sajtókonferencián és elmondta őrizetbevételének és kihallgatásának történetét, amit a szintén jelenlevő Lenau polgármestere megerősített.

Norden professzor szerint ara is bizonyítékok vannak, hogy dr. Lübke különleges bizalmat élvezett az SS-nél és a Gestaponál és olyan meghatalmazással rendelkezett, amely biztosította számára a KZ-foglyok korlátlan felhasználását — és Lübke élt is ezzel a felhatalmazással.

Lübke CAFOL
Amikor a vádak nyilvánosságra kerültek, Lübke kate-gorikusan cáfolta az okmányok hitelességét.

A bonni kormány csak sokkal később nyilatkozott. Paul Lübke belügyminiszter kijelentette, hogy Norden professzor hamisított iratokkal megtevesztette az újságírókat, tehát az ügygel nem érdemes foglalkozni. A botrányt azonban nem lehetett feltartóztatni. Mindig újabb és újabb okmányok kerültek elő. Ezek szerint Lübke nem volt „politikai üldözött”, sem „ellenálló”, ahogyan megválasztásakor állította. Saját ügy-

véde — dr. Paetow — állítása szerint Lübke kb. 160—180 ezer márkát sikkszasztott, s ezért indult ellene büntvádi eljárás, melynek aktái a nyugat-berlini igazságszolgálati szervek birtokában vannak (aktaszám: 1/Ba J. 5334).

1966 novemberében egyes napilapok azt ajánlották, hogy nevezzenek ki vizsgálóbizottságot, melyben az összes politikai pártok képviselve lennének és utazzanak Kelet-Berlinben felülvizsgálni az okmányok hitelességét. Ezt az ajánlatot a kormány elvetette.

1967 elején dr. Lübke két tanu nevezett meg — Heinrich Sander építész és Ervin Mahs építőanyag-kereskedő, egykori kollégáit —, akikkel bizonyítani akarta, hogy a vádak nem felelnek meg a való-ságnak. A két tanu ellentmondásokba keveredett, majd visszavonták vallomásaikat, amikor újabb rájuk nézve is terhelő adatok kerültek elő — saját aláírásaikkal.

AZ ALÁÍRÁSOK HITELESSÉGE

Ezek voltak az előzmények, melyek után Henri Nannen, a Hamburgban megjelenő „Stern” című illusztrált hetilap főszerkesztője, 1968 januárjában felkérte J. Howard Haring híres amerikai írásszakértőt, az okmányokon szereplő Lübke-aláírás hitelességének megállapítására. Haring az összes tudományos eszközök igénybevételével azt állapította meg, hogy az aláírások Lübke kezétől származnak. Nannen erre támaszt indított dr. Lübke ellen, s felszólította, hogy mondjon le, mert államelnöki méltóságát „hazugsággal, mások meg rágalmazásával és az igazság elhallgatásával” szerezte.

Lübke még erre sem volt hajlandó felelni.

RÁMÁT-GÁN GIVATAJIM
környékén
kora reggel házhoz kapja
az
UJ KELET
ha előfizet megbízottunknál:
HAKOL LANOAR,
Rámát-Gán, Bialik 53,
Tel. 721368.

NAGY ÁRENGEDMÉNYEK
A MAGYAR KÖNYVTÁRBAN!
Sokezer új magyar könyv érkezett a „Hászéfer” KÖNYVTÁRBA,
Tel-Aviv, Allenby 35., I. em.
E HÓNAPBAN 2.50 font a havi előfizetés.
Minden alkalommal két könyvet is cserélhet.
Fiókokat nyitnánk a vidéki városokban is.

A felvid

Joha

Rómában, a Jág fővárosába szebb hangy hogy a nőket telhessék. Nádil — a szebb tozórábbivá előre a reform keretében sen Ezzel szembe vételes zsidó nemcsak férj meg méltán a lus.
Hasonló, dr egyéniség eggyetemi taná Kellemes n ismerkedni v kellemes meg asszony. Külsős, hanem a sadalmi élete mosolygó jel akkor a jóhán nem semitika tanszékének a javából.

A FELVIDEI LEANYA

Ott él a gyémántmező hannesburgba koston jóval metropolisban magyar nyelv gott. A felvid elemi iskolába Reb Elisik A tiszteletnek volt. 1937-be

A Ma

Magyar Szerkesztő és Zsolde

Az elmúlt meg az Októberi ünnepi kötet év múlt az Oklevéltár megjelent, 19 kötet megjelent a világháború világot, a t pedig nyolc és 1967 köz hatvanégy év olykor felvilágították n zsidóságot, a ben sötét á a magyar z fine! A magy főleg a ma zsidóság na alkotással, a kötetlet ajár világ zsidósá nem-tudom áldott emlé büszkeségére E kötetet é bletek, Sche magyar tudó déselv szeri zsidó oklevélt szombathelyi ból került a A többi okl böző állami gedték át k levéltár magy régiób magy tot, az 1150 király koráb gi Bibliának bácskai zsid jegyzését. E képét már a zölte; ezen szövege olva E tizedik ján megilleté juk, hogy a Az Ország Intézet megn X. 4.) emlé Az előző mány, amely Sándor pró Blichler Sán halálát halt tükére, maj történetírói

HOLDSUGÁR, A VIETNÁMI LÁNY

IRTA:
PETER FREI
FORDITOTTA
GRÉDA JÓZSEF

I.

A katona a rizsföldön hevert. Nehezen lélegzett. Fáradtságosan nyitotta fel a szemét s pislogott a napba, amely percéről percére magasabbra hágott s nemsokára könyörtelen perzseléssel süti majd; oly égető lesz, akár a jobb lábából kiinduló fájdalom. Mintha már nem is a lába lenne, hanem izzó, egyre mélyebben testébe fúródó karó.

A katona lehúnyta a szemét. Nem került fáradtságába, ölmosan hullott le magától a szemhéj, mindjárt megint erőt vesz rajta a lázas kimerültség. Tudta, hogy most egy, legfeljebb két percnyi nyugalom következik, aztán majd a feje annyira félrecsuklik, hogy a rizsföld poshadt vize agyagosan és lomhán az ajkáig ér, és ő nem kap több levegőt.

Egész éjszaka mindig az utolsó pillanatban szedte össze magát s emelte föl végtelenül súlyos fejét. De hát nem mindegy, hogy itt fullad-e meg, egy rizsföldön a Mekong-delta szélén, vagy a láz végez vele, amely a fertőzés elharapódzására figyelmeztette, vagy a nap égeti agyon, esetleg egy vietkong metszi el a torkát? Nem, nem vietkong. A lázadók csak éj idején jönnek elő. Mint múlt éjjel, amikor az ő délvietszói kormányhű katonákból és amerikai tanácsadókból álló őrzőrajtán ütöttek rajta.

Éjszakai felderítésen voltak, a magas sásban jártak a rizsföldön innen, amikor befutottak a csapdába. Tűz minden irányból, láthatatlan ellenféltől, aki mestere a gerilla-háború fogásainak. Sündisznó-állásba vonultak, viszonyozták a tüzet és vártak. Aztán rohamra indultak a rizsföld irányába, ahol az ellenség a leggyöngébbnek tünt. Fejét a vállá közé húzta, úgy pattant fel s futott előre — mint a legzöldebb kezdő! Bizony, mint a legzöldebb kezdő.

Ezt akkor ismerte fel, amikor jobb lábszárában a metsző fájdalmat megérezte: „pungi stick” volt ez, a hatalmas, borotva-élesre metszett bambusz-szilánk, amit 45 fokos szögben vernek be a talajba, hogy alattomosan megbújva a sás közt, várja a támadót. Egyenesen belefutott. A bambusz-repsz a síncsont mentén fúrta végig a lábszárát. A katona megállott a rizsföldön, hogy kirántsa a pungi-t, de nem bírta, túlságosan fájt.

Aztán meghallotta, amint szinte hangtalanul közelednek a vietkongok, s a saját meg az ellenség halottjait, sebesültjeit keresve, átfésülik a rizsföldet. Közvetlenül mellette haladtak el, de nem fedezték fel. Különb, nagyon jól tudta, szörnyűségesen megcsontították volna, mielőtt elvágják a nyakát. Ezért feküdt órákon át moccanatlan a rizsföld iszapos vizében, miközben egyre jobban sajgott a lába, s egyre inkább terjedt az infekció. A vietkongok emberei ürülékkel kenik be a pungi stick hegyét, ami halálos méreg: lassú, de könyörtelen, mint minden itt Délkelet-Ázsiában.

Most pedig hajnalodik, s a katona még mindig ott hever Mai Phu mellett a rizsföldön, s hiába próbálja vére dübörgésén keresztül kivenni a mentő helikopter csattogó zúgását. Megdagadt nyelvvel káromolta Vietnámot, az átkozott, szennyes háborút, s a rizsföld mocsos vizét, amely nemcsak fulladással fenyegette, de még a fegyverét is használhatatlanná tette a sarával, úgy hogy még végezni sem tudott magával, Isten bocsássa meg a bűnét.

A katona Ann-re s a gyerekekre gondolt. John-ra, aki most az iskola baseball-kapitánya és Jessica-ra, aki Mammie legutóbbi levelébe ügyetlen kezeccskéjével egy kis piros szívet mázgált. S újra meg újra Ann-re, a feleségére, s az otthonára Alton-ben, Illinois, USA. Maga előtt látta az arcát, lágy, teli ajkát, ibolyakék nagy szemét és hosszú szőke haját.

Az asszony fölébe hajolt és csitítóan mosolygott. A lázas katona teljesen rendbenvalónak találta, hogy Ann itt van, nála, Hai Phu rizsföldje közepén, a Mekong-delta szélén.

Megpróbált visszamosolyogni, de firtor lett belőle. — Hallo, Ann —, hörögte. — Édes vagy, hogy idejöttél. Gyerünk haza.

Ann kedvesen rábólintott: — Jól van, Johnnie, de igyekezzünk, mert odaég az almáslepény.

— Segítened kell, Ann —, suttogta mentegetőzve a férfi. — Attól tartok, hogy az imént a Central Street-en kifocamítottam a lábam.

Ann most komolyan, résztvevően nézte s egyszerűen vietnámi nyelven kezdett beszélni. Majd hirtelen szökből feketére változott. Rögton ezután a szeme lett sötét, mandulavágású, s az arca keskeny, tojásdad.

— Ong női gi? Ong női tieng Viét Nam duoc chu? — A lány megismételte a kérdést, ami azt jelentette, hogy: „Mit mondasz? Vietnámiul beszélsz?” De Johnnie, a katona, ezt már nem hallotta. Nem Ann volt az, aki hozzája szólott, a többi meg közömbös. Oly végtelenül közömbös!

Nguyen-Thi-Nga látta, hogy az amerikai ereje végéhez ért. Hóna alá nyúlt, ügyvel-bajjal vonszolta vizen-szárát a rizsföld szélére. Minden erejét igénybe vette ez a hatalmas, súlyos test. Hai Phu, a faluja, nincs messzi, odáig elbírja.

Nguyen-Thi-Nga a magas sáson át cipelte a katonát a rizsföld túoldaláig. Sejtelve sem volt, mit keres ez a

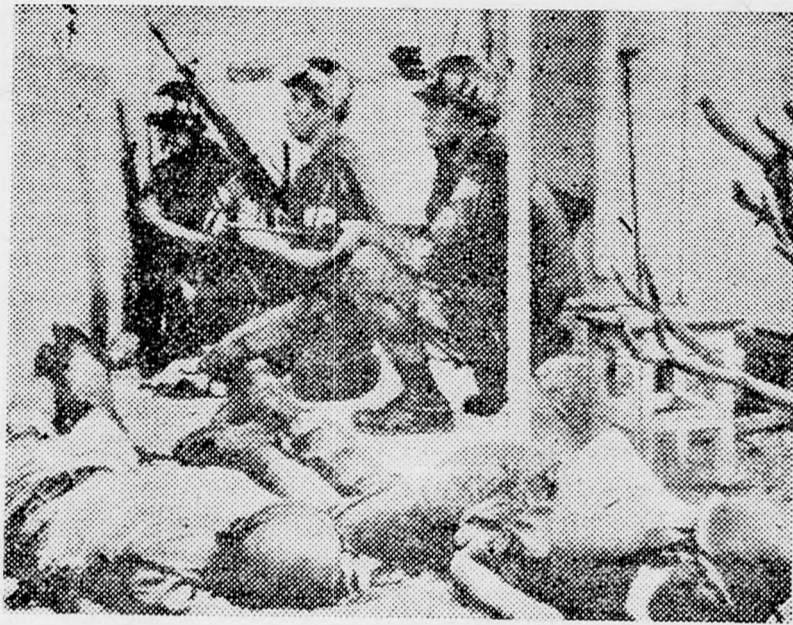
férfi itt, az ő hazájában, mit keres ő s messzi földről jött bajtársai. A politikáról azt sem tudta, mi fán terem. Csak annyit tudott, hogy a Nuóc My-ból, Amerikából jött idegen férfiak igen gazdagok. Ezért is osont ki már kora reggel a faluból. Az ilyen éjszakai csaták után mindig lehetni valami használhatót, amit az idegen férfiak hagytak el: pompás csokoládét, remek ízű kávéport, kekszet, cigarettát.

Most ám csak ezt az idegen, félholt férfit találta, s fiatal, tizenhat éves szíve azt súgta a leánynak, hogy segítenie kell rajta, mert magatehetetlen.

Zúgó, kattogó szárnycsapások zaja hasított a forró levegőbe. Az izzó fényből egy helikopter vált ki, a rizsföld felett körözött, kutatta a katonát. Johnnie felnyitotta a szemét, az életmentő jólismert zöreje teljesen magához térítette.

— Hé, Chopper! — nyögte, erőteljesen intve is. Ide, Chopper!

Egy M 34-es volt. A pilóta-ülés alatti sárga jelzés azt mutatta, hogy a délvietszói, tehát a kormánycsapatok helikopterje. Személyzete a pilótából és helyetteséből állott, kívülök még egy gépfegyver-kezelő.

— Ott lent! — kiáltott fel a másodpilóta. A pilóta kicsiny hurkot írt le a géppel s lenézett. Felismerte a sebesült alakját. Semmi kétség, ez az amerikai, akit fel kell venniök. Ámde meglátta a délvietszói pilóta a másik alakot is: bennszülött volt, alighanem vietkong. Ahol pedig egy vietkong van, ott akad több is. Ott bármely pillanatban nehéz gépfegyverek kezdhetik ég felé köpni a tüzüket s kilyukasztani az ő masináját.

— Sörtüz! — adta ki a pilóta a parancsot a fedélzeti lövészeknek, majd biztonságos magasságban maradván, eltávolodott. Rádióán át pedig jelentett: „Hai Phu mellett egy amerikai a vietkong kezében. Kénytelenek vagyunk a mentési kísérletet erős tüzelés miatt félbeszakítani.” Tho hadnagynak, a pilótának ezse ágában sem volt vásárra vinni a bőrét egy amerikanus miatt. Thonak „A halhatatlan” volt a beceneve, s még hosszú ideig ez is szeretett volna maradni.

A sorozat golyói a monszun-eső súlyos cseppjei módjára kopogtak. Nguyen-Thi-Nga értetlenül torpant meg s nézett a magasba. Johnnie, a katona, ereje végső maradékával rántotta meg a leány bal bokáját, úgy, hogy az, egyensúlyát veszítve, ráesett. Johnnie felnyögött a fájdalomtól, amint a könnyű fiatal test a jobb lábára zuhant. De a fájdalomnál is metszőbben marta a düh. „Ezek az átkozott gyáva fickók! Istenverte, nyúl-szívű ferdeszeműek!”

Teljesen magához tért, világosan tudott gondolkozni. Egy esélye maradt még: hogy a helikopter jelenti a fel-fedezést a Cau Vinh-i tábornak. S hogy Morton kapitány érte küld. Feltéve, hogy ő, John L. Williams, az US Special Forces A-osztályának a törzsőrmestere akkor még életben lesz.

Johnnie firkésze figyelte a leányt. A kicsike nagyon fiatal és nagyon szép volt. Csupa szelid báj, hercegisasszony valamelyik ázsiai regéből. Viszont az ördög ismeri ki magát ezek közt a bennszülöttek közt. Lehet, hogy elszánt vietkong. Lehet, hogy csak azért akarja a faluba cipelni, hogy vérdíjat kapjon a fejéért.

— Hogy hívnak? — kérdezte tőle. Mint a Special Forces, az US Army elitgárdájának minden tagja, ő is türethetőn bírta a vietnámi nyelvet.

— Nguyen-Thi-Nga a nevem — felelte a leány. — De a barátaim Holdsugárnak hívnak.

— Holdsugár — suttogta a katona, aztán visszahullott a fél-öntudatlanság lila ködébe, s akaratlanul hagyta, hogy tovább cipeljék, be Hai Phu faluba, a falu végének a kunyhójába, aki Holdsugár apja volt.

— Bajt hozol a fejünkre, leányom. Az idegen szerencsétlenséget jelent. Vénen, szikkadtan guggolt a kunyhóban az anyja, körülötte meg Holdsugár fiú- s lánytestvérei, akik izgatottan futottak össze, amikor meglátták őt a sebesült amerikaival.

— Muszáj rajta segítenünk. Nagyon beteg. Meghal, ha nem segítünk rajta. — Könyörgő hangon szólott, miközben Johnnie őrmesterre pillantott, aki nyögdecselve feküdt a rizszalma-gyékényen.

Az anya fohászt a kunyhó mélyében álló házi oltárhoz lépett, ahol az elhunyt ősök képei függtek: az ősök örökkön jelen vannak a vietnámiak mindennapi életé-

ben. Meggyújtott egy füstölő rudacska és kezdte kérni az elhunytak tanácsát. Csak akkor szabad segíteni az idegenen, ha az ősök jóváhagyják.

Holdsugár tudta, hogy ez órák hosszat is eltarthat. Az elhunytak sokszor csak nagysokára válaszolnak. De az idegennek nincs annyi ideje, mint nekik. S ekkor Holdsugár megfeledezett, mint még soha, a kötelezettségeiről.

— A tiszteletreméltó elhunytak várhatnak! — kiáltotta. Azzal lehúzta a lázas amerikai karkötőjét: vastag ezüstláncot, rajta az azonossági fémlappal. Odanyújtotta legkisebb öccsének: — Fuss, Dao, fuss az idegenekhez, add oda a karkötőt. Mutasd meg nekik az utat. — A karkötőt kétszeresen tekerte át a láncot vékonyka csuklóján. Holdsugár meglegyintette s kitolta a kunyhóból. Tudta, hogy Dao meglesli s idehozza az idegeneket. A Dao-né „Utkeresőt” jelent.

Lázrohamokban hánykolódott Johnnie Williams őrmester a gyékényen. Holdsugár próbálta megnyugtatni. Fel kell hasznania az egyenruha nadrágszárát, de ha a férfi nem fekszik nyugodtan, nem segíthet rajta. Fel kell használnia az egyenruha nadrágszárát, de ha a sebesült mozog, megsérti a kés.

Holdsugár elgondolkozott. Aztán ügyes ütésekkel két bambuszrudat vert be a padlóba. Elővett egy vastag kötelet, amivel különben a bivalyt szokták vezetni. Óvatosan kötötte oda az amerikai bokáit egy-egy bambusz-cölöphöz. Most már nekiláthatott az idegen kezelésének. Megpróbálhatta életben tartani, amíg Dao idehozza a bajtársait. Holdsugár kést fogott s óvatosan metszette föl a jobb nadrágszárát.

Három jeep robogott a Hai Phu-ba vezető, alig biztosított úton. Egy órával ezelőtt indultak Cau Vinh táborból. Veszedelmes vállalkozás. Cau Vinh támaszpontja egy sok mérföldnyi átmérőjű, a Vietkong által megfertőzött terület közepe fekvő, s légi úton látták el. Itt most viszont nem gondosan kitervelt vállalkozásról, hanem futtában összeállított mentő-expedícióról volt szó. Minden percnyi késedelem valószínűleg nebbé tette volna, hogy John L. Williams őrmestert életben találják.

Robert hadnagy odafordult szomszédjához, Dai-ho a dél-vietnámi kormánycsapatok hadnagyához.

— Trung-uy — mondta —, azt javaslom, álljunk meg egy percre, s beszéljük meg a helyzetet, nehogy kelepebbe fussunk. — Roberts hadnagy nem adhatott parancsot, csak tanácsot nyújthatott dél-vietnámi bajtársának. A parancsot Dai-nak kellett kiadnia.

Dai hadnagy bólintott: — Rendben van, Trung-uy egyetértek magával. — Dai trung-uy, vagyis hadnagy felemelte a karját, leállította jeepeket, aztán kérdőn pillantott amerikai tanácsadójára.

— Well, úgy gondolom, közel vagyunk a faluhoz. Ő ember megkerüli. Másik öt akkor nyomul előre, ha jelezést kap. Ketten a járműveknél maradnak.

Trung-uy kimértén válaszolt: — Magam is így gondoltam.

Roberts hadnagy levette fejről fűzőld sapkáját s letörölte homlokáról a verítéket. Ez a baszk fejviselethez vagy a brit ezredkehez hasonló, s az amerikai hadseregben teljességgel szokatlan sapka azt mutatta, hogy a különleges csapatokhoz, a Special Forces-hoz tartozik. „Meséld ezt a nagyanyádnak, Dai” — gondolta magában. „Te úgy gondoltad, hogy bár ne lennék itt, s te máris visszafordulhatnál.” Fennhangon azonban ezt mondta:

— Jó volt az elképzelése, Dai hadnagy.

Megzörrent az útmenti áthatolhatatlan bozót. Pillanatok alatt ugrottak le a jeepekről, s egymásnak háttá állva, fedezték magukat. Dai hadnagy lekapta a gyors tüzelőt és vaktában eregette a golyókat a sűrűbe. Emberei követtek a példáját. Pokoli hangverseny támadt.

— Stop it! — kiáltotta Roberts. — For heaven's sake, stop it!

Tüzet szüntettek: egy barna, vékony kar nyúlt ki és intett a bozótból. Vékony gyerekhang kiáltotta: — Nem lőni! Nem lőni!

Apró fiúcska kecmergett ki a sűrűből. Intett és széles mosollyal futott a katonák felé. Roberts hadnagy azonnal meglátta, mi csillog a fiúcska csuklóján: egy olyan névtáblás karkötő, amelyet csak az amerikaiak viselnek. Villámgyorsan gondolta át az ügyet: ez a Vietkong cseleltése is lehet. Az ellenfél oldalán sokszor gyermekek is a felnöttek kitartásával és könyörtelenségével küzdenek. Ezt már sok jóhiszemű G. I. tanult meg túl későn, ha nem akart gyerekek ellen harcolni. Gyerekek ellen, akik hidegvérrel leterítették. De vajon olyan buta lenne az ilyen átkozott Vietkong-kölyök, hogy még meg is mutátna az amerikai karkötőt? Nem, ennél ravaszabbak. Akkor hát mégsem Vietkong? Roberts hadnagy döntött: odaengedik a legénykét, aztán majd meglátják, mi legyen. Épp ezt akarta javasolni Dai hadnagnak, amikor annak fegyvere hirtelen felugrott.

A kisfiú magasba kapta a karját. A sorozat ereje hátravetette, aztán meggörmtyedt s elvágódott.

Roberts felugrott s odafutott a vonagló alakhoz. Már re a gyereket elérte, az már halott volt. Roberts leszedte a karkötőt. A névlemezről leolvasta a bevészt betűket:

JOHN I. WILLIAMS S/Sgt.

Roberts felállott. Dai odalépett hozzá, s rámutatott a karkötőre: — Vietkong — mondotta. — Alighanem megölte az őrmestert. Teljesítettük a feladatunkat, elrendelem a visszavonulást.

Egy fenét rendel, Dai — felelt vészujtósló nyugalmával Roberts hadnagy. — Amíg Williams-t holtan vagy elevenen meg nem leljük, addig vissza nem fordulunk. Most pedig azt javaslom, rendelje el embereinek, vonuljanak be egyenesen a faluba. A maga tűzijátéka után megtakaríthatjuk magunknak a kerülőutat.

Dai hadnagy habozott. Aztán kiadta az indulási parancsot. Teljes sebességgel vágattak be a jeepek Hai Phu faluba s a kunyhók között fékeztek le. Egy délvietnámi őrmester leugrott a jeepről s behatolt az egyik kunyhóba. Kiráncgált egy férfit s nyers hangon kérdezte meg tőle, merre a falu vénjének a kunyhaja. A boldogtalan remegve adta meg a felvilágosítást.

Egy perccel később Roberts hadnagy benn állott a kunyhó félhomályában. Kezét ökölbe szorította. Amit maga előtt látott, az egyértelműnek tűnt. Williams őrmester élettelen teste megkötözött lábbal hevert a földön. Mellette egy leány guggolt. Az amerikai mellett heverő kés kötetnyit beszélt. Williams halott volt. A leány kínította halálra. A bennszülöttek mesterei ennek az ázsiai művészetnek.

Roberts egy lépést tett előre. Az őrmester fölé hajolt, s felemelte bal szempilláját. Itt már nem volt mit tenni. Később hallgatással telt el egy pillanat. Aztán felrántotta a földről a leányt.

— Te gyilkoltad meg, kis bestia! Te küldted át ezt a tehetetlen embert szép lassan a másvilágra!

De aztán a leány arcára pillantott, s elengedte. Bill Roberts, a 28 éves hivatásos katonatiszt még soha életében nem látott ilyen szép leányt. Ez a szépség oly leírhatatlan volt, hogy elállt tőle a lélegzete. A leány hársnyos, sötét mandulaszeme szelíd volt, békés. Mint később sokan mások, Roberts is azt a sziklaszilárd meggyőződést érezte, hogy ez a szép, gyöngéd ázsiai virág-szál képtelen bármi rosszra.

Amde itt hevert a lábánál a megkötözött Williams őrmester, aki mintha annak az ellenkezőjét bizonyítaná. Roberts rámeredt halott bajtársára. A levélre gondolt, amit majd meg kell Mrs. John L. Williams, Alton/Illinois, USA, címére írnia: „A honvédelmi minisztérium fájdalommal kénytelen közölni...”

Fájdalom elfojtott kiáltása rázta föl gondolataiból. Dai hadnagy állott mögötte. Hátra csavarta a leány karját s ki akarta vinni a kunyhóból.

— Mit akar vele tenni, Dai?

Dai dühösen mérte végig Robertet: — Még kérdi, Trung-uy? Megölte a bajtársát! Mi majd szóra bírjuk, míg szépen el nem meséli, hol bújtak el a Vietkong-banditák.

— Pillanat. Eressze el. Küldje ide a tolmácsot, előbb én akarok beszélni vele.

Öt perc múltán tudta Roberts hadnagy, mit mondott Nguyen Thi-nga, és Dai-hoz fordult:

— Nos, hadnagy, mit mond ezek után?

Dai a fejét rázta: — Csupa hazugság. Mi majd kihallgatjuk őt meg a családját. Nagyon hamar megtudjuk, mi az igazság, s hol bújnak a vietkongok.

Roberts ismerte szövetségesei kihallgatási módszereit. A kínvallatás napirenden volt. Nem szadizmusból, vagy más aljas indítékból, hanem azért, mert ezen a tájon évezredek óta másképp viszonyulnak az ilyesmihez. Roberts már rég leszokott arról, hogy nyugati mércevel mérje ezt az országot, ezt a népet. Parancsot kiadnia nem lehetett, s tudta, hogy a leányt csak meggyőző érvekkel mentheti meg.

— Idehallgasson, Dai. Maga ismeri a mi csinos kis varázsmasínunkat a táborban, ugye?

— Az igazságmondó gépet? Ismerem. — felelte az.

— Well, akkor emlékezhet, milyen hamar bizonyította be nekünk ez a gép, hogy Hong örvezető a B-szakaszból a Vietkong tagja, pedig előtte hiába „hallgatták ki” a maga emberei.

Kedvetlenül ugyan, de Dai hadnagy ezt is elismerte. — Teszek magának, hadnagy, egy javaslatot. Visszahajtok Donetti őrmesterrel a táborba, s elhozom a masínát. Ha az igazságmondó gép a maga gyanúját igazolja, magáé a leány s az egész átkozott falu.

Dai hadnagy átgondolta, aztán belelent: — Rendben, ez okos ötletnek tűnik, Roberts hadnagy.

Roberts kilépett a kunyhó elé. — Donetti! Segítsen nekem. Bevisszük Williamst a táborba, s kihozzuk az igazmondó gépet.

Donettivel együtt felrakta a halott Williamst a jeeprre. Dai hadnagy utána pillantott a távozó amerikaiaknak. Aztán vakkantva adta ki kurta parancsait. Most ő volt itt az úr.

★

Holdsugár a rizsszalma-gyékényen ült, amelyen pár perce még az amerikai katona feküdt. Szomorú volt, hogy nem menthette meg az idegent. Maga a halál nem túlságosan érintette, hiszen a halál csak átkelő állomás, nem végleges állapot. Csak egy kevés rizst, vagy pénzdarabot kell a halott szájába tenni, hogy a szelleme ne éhezzen. Az elhunyt mellére helyezett banáncserje pedig a nagy égi lovat tartja vissza attól, hogy felfalja a halott belső részeit. Holdsugár remélte, hogy az idegen férfiak szép és jó hosszú temetési menetet rendeznek halott bajtársuknak. Aztán, három nap elteltével, csak kis időre kell majd felnyitniok a sírt, hogy a halott lelke eltávozhasson és kunyhójába visszatérhessen.

Kiáltás hallatszott, rémítő, üvöltő, vinyogásba fúló kiáltás. Majd megint egy és újra egy. Holdsugár felis-

merre a hangokat. Felpattant, ki akart futni a kunyhóból, de az ajtó előtt álló vietnámi katona durván visszadobta.

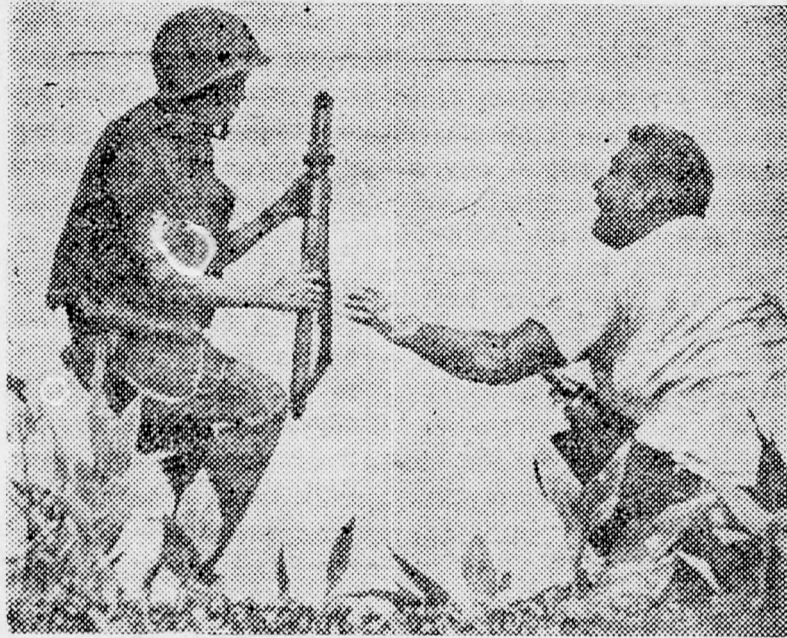
Holdsugár felbukott, majd feltápászkodott, az oldalához kúszott s ujjával lyukat fűrt a vékony fonatfalba.

Amit látott, az oly rettenetes volt, hogy el se akarta hinni. Édesapját két jeep közé kötötték. A tiszt mellette állott, s halkán kérdezett valamit. Apja hallgatott. A tiszt jelt adott. A két jármű centiről-centire távolodott egymástól. Az apa torkából ismét kitört a kínos szörnyű kiáltása, s a hang egy másik jajdulásával keveredett: az anyáéval! Ott állott ő is, két katona fogta, öreg arcát یتések nyoma éktelenítette el. De ő sem felelt egyetlen kérdésre sem.

Holdsugár a gyékényre rogyott, arcát karjaiba temette. Se látni, se hallani nem akart, túl sok volt neki. De miért? Miért mindez? Hiszen ő csak segíteni akart, meg akarta menteni az idegen katonát. Nem barátja-e az az idegen katona a kormány csapatoknak? Akkor meg miért teszik a kormánykatonák ezt a borzalmasat a szüleiével?

Holdsugár összeszedte az erejét, s megint odakúszott a kunyhófalhoz, a lyuk mellé. Mindent látni akart. Látania kellett, emlékezetébe kellett vésnie a kínzókat, hogy bosszút állhasson, talán még ma, talán majd csak hónapok, esetleg évek múltán. Az idő nem számít.

Amikor meglátta, hogy édesanyja a földön hever, s hogy a katona, aki épp most egyenesedett föl, vértől mocskos dzsungel-kést tart a kezében; amikor megfi-

gyelte, mint bontják ki apja kötelékeit, s hogyan dobják félre megkínzott, élettelen testét, akkor már tudta Holdsugár, hogy nincs mentség, csak halálós bosszú.

Neszt hallott maga mögött, gyorsan megfordult. Az a sejtése támadt, hogy már nemigen nyílik alkalm a bosszúra, alighanem követnie kell szüleit a kínos, könyörtelen halálba.

Dai hadnagy lépett a kunyhóba. Torz mosollyal állott meg, úgy legetette a szemét a szép, fiatal leányon. Izgalomtól fátyolos tekintete nemcsak a kínzás és az öles vágyát mutatta. Holdsugár nem hátrált, nyugodtan állott a helyén. Szeme sarkából mérte föl a távolságot a földön heverő kés és maga között. De azt Dai hadnagy is észrevette, s egy rúgással a kunyhó túlvégébe repítette a kést.

— Tiszteletreméltó szüleid mit sem voltak hajlandók elárulni, s ezért meg kellett halniok. El akarod mesélni, merre bújtak meg a Vietkong-banditák? Ha beszélsz, akkor talán elfelejtem, hogy magad is vietkong vagy és meggyilkoltad az amerikaiat.

— Nem öltem meg az amerikaiat. Segíteni akartam rajta. Sőt, Dao-t, az öcsémet küldtem segítséget hozni. Nem találkoztam vele, az amerikai karkötőjével, amit bizonyosságul küldtem vele?

— Egy kis Vietkong-patkánnyal találkoztunk — ismerte el Dai. — Egy kis Vietkong-patkánnyal, kezében a megölt amerikai karkötőjével. A kis patkányt eltapostuk.

Holdsugár a macska ügyességével szökött előre. Körmeit a hadnagy arcába mélyesztette. Dai felkiáltott, aztán eltaszította a leányt. Az a földre zuhant. Mire fölkelt volna, Dai már fölötte volt s dühtől eltorzult arccal szaggatta le róla a ruhát. Holdsugár teljes erőből védte magát, de a tiszt erősebb volt nála. Földhöz szorította, arca egyre közelebb került a leányéhoz. Sőt, ujjai a leány bőrére érintették. De ekkor felnyögött a hadnagy, a teste súlyos és petyhüdt lett, s Holdsugár megérezte a testén végigömlő meleg, ragadós vért.

Nagy erőlködéssel gurította le magáról a halott tisztet és hitetlenül állott talpra. Egy férfi állott a kunyhóban, rajta a lázadó Vietkongok fekete, pizsamászerű egyenruhája. Intó mozdulatot téve, odasúgta:

— Ordíts, nehogy kint az őrszembekapjon.

Holdsugár megértette. Jajgatott s nyögött, mintha Dai még mindig szorongatná. A Vietkong a kunyhó hátsó falára mutatott, amelybe nyílást hasított. Ott jött be, s mint a leánynak mutatta, ott fognak távozni is.

Értette a leány, azt is tudta, hogyan kell viselkednie. Kiáltozása egyre gyengülőbb, egyre szaggatottabb lett, zokogásba ment át, majd elcsitult, mintha feladta volna az ellenállást, megadta volna magát a győzőnek.

A katona a kunyhó előtt mohón hallgatózott. Arcára megérett vigyor telepedett. Valami trágárságot kiáltott oda a bajtársainak.

A Vietkong átsegítette Holdsugárt a hátsó falba metszett nyíláson. Kígyóként kúszott kifelé, Holdsugár a nyomában. Gyorsan távolodtak el a falutól. Amikor az első lövések csattantak, egy bokrokkal sűrűn benőtt mélyedésbe húzta le a leányt, erősen magához szorítva. De

Holdsugár, noha csaknem meztelen volt, nem érzett szegyet, csak hálát. Női ösztönével tudta, hogy ez a férfi nem akar semmi rosszat.

— Tudsz úszni? — kérdezte.

Holdsugár rábólintott. Gyakran fürdött a folyóban, a falu közelében, a délkinai-tengerbe szakadó Mekong egyik ágában.

— Víz alatt kell majd úsznod. Jól kell engem fognod, hallod-e? Sok levegőt kell vened előtte. De előbb oda kell futnunk a folyóhoz, még hozzá sebesen és cikcakkban, amitől kifulladásig az ember, utána mégis úsznod kell a víz alatt, érted?

Holdsugár csak egyet értett: hogy ebben a vietkongban megbízhat, s hogy mindent megtesz, amit esmond neki.

A lövések közeledtek. A kormánycsapatbeli katonák átfésülték a terepet, keresték a hadnagyuk gyilkosának vélt leányt. Vaktában puffogtattak, magukat bátorították vele. Legfeljebb ha száz méternyire lehettek a menekülőktől.

A Vietkong intett. Holdsugár vele egyidőben pattant föl. Egymás mögött futottak a folyóhoz, hurkokat kanyarítva, le-lebukva, ismét felegyenesedve. Megbolydult darazsakként zümmögtek körülöttük a golyók. Ők azonban addig futottak, míg a folyó meredek partját el nem érték. A vietkong ugrott, Holdsugár követte. Az agyagsárga víz heves árja elkapta és vízmentében sodorta őket. Száz méter, kétszáz, végig a part árnyékában. A vietkong megkapaszkodott egy gyökérben, s amikor Holdsugár utolérte, megragadta a leányt.

— Fogd a bal lábam, s csak a két lábaddal ússzál!

Végy mély lélegzetet. — Kiegyenesedett, kétszer-háromszor mélyen beszívta a levegőt, majd eltűnt a víz színe alatt. Holdsugár követte a példáját. Vaktában tapogatózott a víz alatt, míg a férfi lábát el nem kapta, s csak lábbal tempózott. Egyre mélyebbre buktak. A víz sodra ki-kilendítette az irányból, de ő nem engedte el vezetőjét. Most a szinte fekete vízen át megpillantotta a part egy meredek kis öblét s abban egy sötét üreget. A Vietkong ángolna módjára siklott befelé. Holdsugárnak fogytán volt a lélegzete, a füle zúgott.

A vízalatti alagút mintha végtelen lett volna. Széliden emelkedett s aztán egy nagy sárkunyhóba torkolt, amelyben térdmagasságig állott a víz. Holdsugár szinte ájultan kapkodott levegő után, de levegő a kunyhóban is alig akadt. Vagy harminc vietkong guggolt egykedvűen a barlangban, majd minden levegőt elhasználtak. A többről a petróleum-lámpa gondoskodott...

Holdsugárt a megmentője a kunyhó közepébe cipelte, talpra állította, és rámutatott a kunyhó mennyezetéből lenyúló bambusz-csőre:

— Itt levegőhöz jutsz. Szívd erősen.

Szomjasan szívtá Holdsugár a friss levegőt a csővön át, amely a búvóhely egyetlen kapcsolata volt a külvilággal, aztán átadta a helyet megmentőjének. Miközben az szívtá a levegőt, a leány megfigyelte. Karcos, izmos férfi volt. Sokkal nagyobb és erőteljesebb volt mindazoknál a férfiakkal, akiket Holdsugár eddig ismert. De azért mégis vietnámi, hiszen sötét a haja, bár arcvonásaiban mintha valami idegenszerűséget látna a leány.

— Hogy hívnak? — kérdezte a férfit, amikor az egy másik embernek adta át a helyét a cső alatt.

Az szinte testvéri szeretettel nézte a leány fedetlen szépségét. — Kim-Than-Son a nevem — felelte.

Francois P. Morton kapitány Cau Vinh tábor hírszerző irodájában ült és hallgatta hadnagyának légköri zavarok torzította hangját.

— Oké, Roberts. Szedje össze az embereket és térjen vissza. De ügyeljen, nehogy hazajövet még valamit átkozott V. C.-be botoljon. — V. C. a Vietkong amerikai rövidítése. Akinek, mint Morton kapitánynak, napnap után kellett az ellenségről beszélnie, annak unalmas lett volna a teljes nevet kimondani. Egyébként a rövidítések minden más hadseregben is dívának.

Morton felállott s parancsot adott a hírszerző-őrmestereknek:

— Hívja a 121-est. Aviation Company Soc Trangban. Küldjenek 19.30-ra egy varjút. — Ez az U 10 beceneve volt. — Két utasunk van: egy élő s egy halott.

— Yes, Sir. — Az őrmester odaült a rádióleadóhoz.

Morton kapitány elhagyta a hírszerző irodát és kemény léptekkel szelte át a tábor főterét, az étkező felé. Utközben feszes mozdulatokkal szalutáltak neki a kormánycsapatok őrszemei. Udvariisan viszonzta az üdvözlést, s belépett az étkezőbe.

Rolf Ahrberg az étkező ablakából figyelte a jelenetet. Elébe jött a kapitánynak, s vigyorogva mondta: — Mennydörgős mennyikó! Majd olyan szépen csinálják, mint a poroszok!

Morton kapitány fáradtan ereszkedett egy székbe, s két pohár kávét rendelt a boytól. — A kormánycsapatok nagy súlyt helyeznek a formákra. — Majd keserűen tette hozzá: — Bár jobban szeretném, ha inkább a katonás fegyelemmel törődne. Nem akarok, persze, általánosítani. Li kapitány, az én dél-vietnámi kollegám, ennek a tábornak a parancsnoka, pompás katona. De mit tehet, amíg azt sem tudja, katonáinak melyik fele titkos Vietkong, s amíg olyan görények a beosztottjai, mint Dai hadnagy?

— Jegyezhetem? — Rolf Ahrberg német riporter volt, aki pár hete tartózkodott Dél-Vietnámban, hogy kendőzetlenül lássa a helyzetet.

(Folytatása következik)

Paul Hörbiger beszél...

náciokról, zsidókról, a családjáról és meggyásáról

Ezüstfehér haját kör-alakban fésüli szét kerek koponyáján, mint hajdan a római császárok. Testes termet, tempós mozgás, elegáns, kifejezéstelen mozdulatok. Markáns, mozgékony arcába mély barázdákat vésett az idő, de szeme, mosolya vidám, lényéből üdítő bécsi „Gemütllichkeit” árad. A 74 éves Paul Hörbiger, a bécsi Burgtheater és a német színházi világ nagyműve és még mindig aktív sztárja, bűbajos, közvetlen egyéniség.

Írta: Székely István

amerikai sajtó és rádió kolportálták ezt a szenzációt és a „sztori” olyan jó volt, hogy én hiába próbáltam cáfolni. De ez ma már lejárt lemez... — Valóság viszont — folytatja —, hogy résztvettem az ellenállási mozgalomban. Háromszemélyes kis sejtéssel operáltunk. Voltak ott kommunisták, szocialisták és mindenféle liberális felfogású elemek. De, teszi hozzá

ra van Münchenben) és még egy csomó név, amelyeket nem győzők jegyezni. Hörbiger húzódtott a dologtól, mert nem akarta Hitlert „Führer” nek titulálni és „Heil Hitler” karlendítéssel üdvözölni. Felcsépe, aki nálánál sokkal „impulzívabb” antináci volt, követelte, hogy utasítsa el a meghívást.

De az osztrák kormány presszionálta, hogy „ajánlatosabb” elmenni és megállapodtak, hogy Hitlert „Herr Reichskanzellar”-nak fogja szólni.

A fogadáson nézeteltérése támadt Göbbels-szel, aki gyalázni kezdte „a zsidó Goldmann”. (Max Reinhardt, a világhírű német-zsidó rendező eredeti neve). „Megmondtam Göbbelsnek, én büszke vagyok arra, hogy Reinhardt-tal dolgozhattam, mire a propagandaminiszter megsértődött és elhagyta a termet.”

— Később — meséli a meseter — a háború alatt ismét összekoccantam Göbbels-szel Bécsben, de ebből — egy darabig — nem lett baj. „Hörbiger — mondotta Göbbels — sie sind unverbesserlich, (javíthatatlan) aber immer charmant.

Tomi fia

Aztán, 1943-ban, Paul Hörbigert menesztették a Burgtheaterből.

Édesapja, Hans Hörbiger, mérnök és nagyiparos volt, aki saját gyáraiban vitézte ki találmányait. „Gyermekeit vallásos, katolikus nevelésben részesítette, de a házból liberális szellem uralkodott és én is ebben a szellemben neveltem gyermekeimet” — mondja.

Tomfi fia, aki jelenleg négy elegáns éjszakai lokál tulajdonosa Münchenben, eleinte szintén a művészi pályával kísérletezett. — Csak az a baj — állapítja meg tárgyilagosan Hörbiger papa — hogy Tominak nincs tehetsége.

Hörbiger visszakalandozik a háború utáni időkhez.

— Amikor a börtönből hazatértem, — meséli — Tomi fiam büszkén ujságolta, hogy megmentette „Ehrenstein bácsit” (Hörbiger egykori zsidó titkárat) és két katonaszökevénynt, akiket a család tudta nélkül hónapokon át bujtatott a szesz kamrában.

Gázi: egy vekni kenyér

— Az oroszok — folytatja visszaemlékezéseit Hörbiger — elhatározták, hogy 1945 május elsejére „kost was kost” ismét megnyitják a Burgtheater. Így angazsálják öt másodsorú világhírű bécsi színházba. Csak hogy gyenge volt a gázi: fellépésenként egy vekni kenyér.

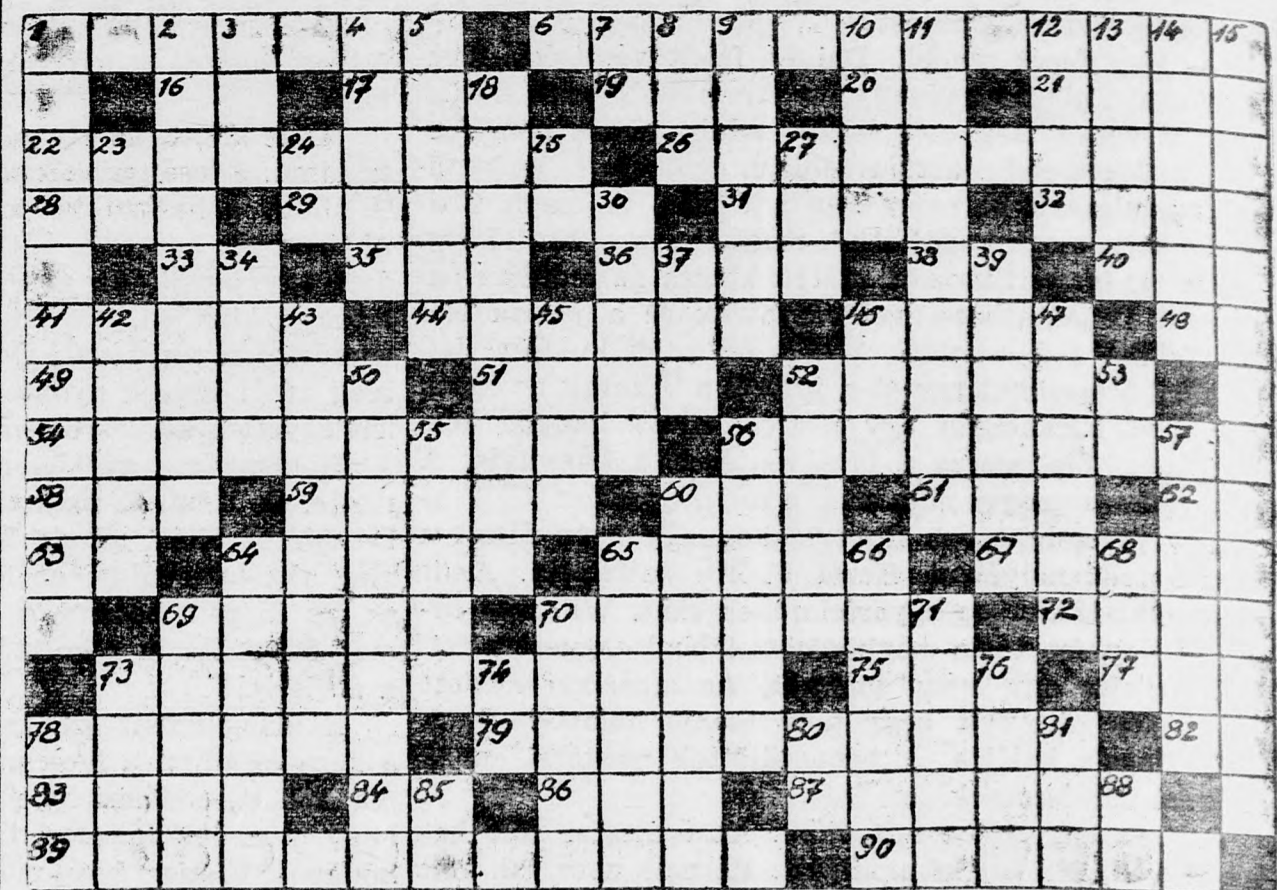
Másfélvi koplalás után Hörbiger másodsorú mondott búcsút a Burgtheaternek. Berlinben próbált szerencsét, ahol többé-kevésbé ép állapotban visszakapta egykori villáját. De Berlin se volt a „békébeli”. Hollywood következett (felejtethetlen találkozás Szöke Szakállal), aztán két fellépés a new-yorki Carnegie Hallban, amelyekről az egyik lap kritikusa ezt írta:

„A pódiumon megjelenik egy fehérhajú ember. Roszszulzabott szmokingot visel. Énekelni kezd, pedig semmi hangja. A közönség ujjong. Az illetőt Paul Hörbigernek hívják.”

Hörbiger öt hónap után megelégelte az amerikai dicsőséget („Még szobor se szeretnék lenni ott”) és 1948. harmadszor és véglegesen le

Keresztrejtvény

1889

Vízszintes: 1. Keskeny utca. 6. Amerikai zeneszerző, a huszas évek nagy jazz zeneszerzője, Gershwin mellett Amerika legnagyobb jazz komponistája, teljes név. 16. Ékezetes hónap a héber naptárban. 17. Betűvel a végén angol monopol-csúszervezet. 19. El van itélve. — 20. Ruhamososzer. 21. Ékezetes kertben termesztett hagyma féleség. 22. Az alkalmazottnak a tényleges szolgáltatásért pénzből juttatott járandóságok összege. 26. Tolsztoj nagy regényének címe. 28. Égitest, 2-3-ik betű felcserélve. 29. A szem reccarttyája. 31. Joseph ... német elbeszélő 1894—1939 „Hiob” stb. 32. Angol próba, működési próba, eredeti helyesírással. 33. Mindig ez van. 35. ... tus, szöveg. 36. Vissza: francia di-vatkirály, 38. Dupláza becézett szülő. 40. N. O. O. 41. Szivárvány. 44. Irodalmi összejövetel a kalifik udvarában. 46. Erdei szellem. 48. Egymást előző betűk. — 49. Vissza: nagy küzdelmek, 51. Hamvveder. 52. A rendes időszámítás előtti hetedik században Asszírja fővárosa. — 54. Két szó: 1) az emberiség ősapja, 2) Jean Baptiste ... francia festő és rajzoló 1767-1855. Napoleon udvari festője. 56. Magyar regény és színműró „Anyám”, „A

föld fia”, stb., teljes név. 58. T. I. S. 59. Clemens August ... Münster hercegpüspöke 1878—1946. szembezárt a náciizmussal. 60. Halotti lakoma. 61. Kérdőszó személyre vonatkozólag. 62. Köszönésféle. 63. U. O. 64. Feljegyez. 65. Vissza: bírói öltözék. 67. A dinamit feltalálója. 69. Színmű. 70. A Nagy-Szunda-szigetek egyike. 72. Lábbeli. 73. Két szó: 1) próféta, megsíratta Jeruzsálem pusztulását, 2) anyagi vesztesség. 75. A. Z. Z. 77. Hőemelkedés. 78. Ingszerű ruhadarab az ókori Rómában. 79. Kisebb vizsga az egyetem vagy főiskolán. 82. Skálahang. 83. Vissza: szegecs. 84. Német te. 86. Allat himje ék. fel. 87. Versmérték. — 89. Két szó: 1) az USA California államában lévő város, üdülőkör, 2) ékezetes szédít, kábit. 90. Város Jugoszláviában.

dik. 30. Nemesfém. 34. ... család, a német barokk művészetben nagy szerepet játszó család. 37. Majdnem az olasz főváros. — 39. Olajos, mérgező folyadék, fontos vegyipari nyersanyag. 42. Ma már alig képzelhető el az élet nélküle. 43. A belső szervek (gyomor, bél, máj, lép, vese stb.) összefoglaló neve. 45. Valaminek a színe java (N=M). 46. M. I. B. 47. Elővigyázatos. 50. Sűrűn vetett kukorica, takarmánynak zöldszen használják. — 52. Vissza: földesúr a cári Oroszországban. 53. E. J. 55. A gyanúsított igyekszik bizonyítani. 56. Lassu háromgyedes régi spanyol népi tánc. 57. Műtétet hajt végre. 60. Lelki. 64. A kölniviz olasz származású első készítője 1685—1766. 65. Az üzlet lelke. 66. Ember ... Isten végez. 68. Az egyik oldal. — 69. Maurice ... francia festő és író 1870—1943. 70. A varjúfélék egyik faja 71. Konyhafelszereléshez tartozik. 73. Zsákanyag. 74. Írat fele. 76. Vissza: Sztalin nemzetisége. 78. T. T. P. — 80. Spion mássalhangzó — 81. Francia fal. 85. Megelégel. 88. Elmélkedik eleje.

NYEREMÉNYKÖNYV
Emile Zola:
A PÉNZ

HELYRENDELÉS Pészachi üdülés

Elfogadunk helyrendeléseket szállodákba és panziókba: TIBERIASON, EJLATBAN, SZOMBAN és az ORSZÁG MINDEN SZALLODAJÁBA felülfizetés nélkül

KAL cég
Tel-Aviv, Gordon-u. 28.
Tel.: 222042.

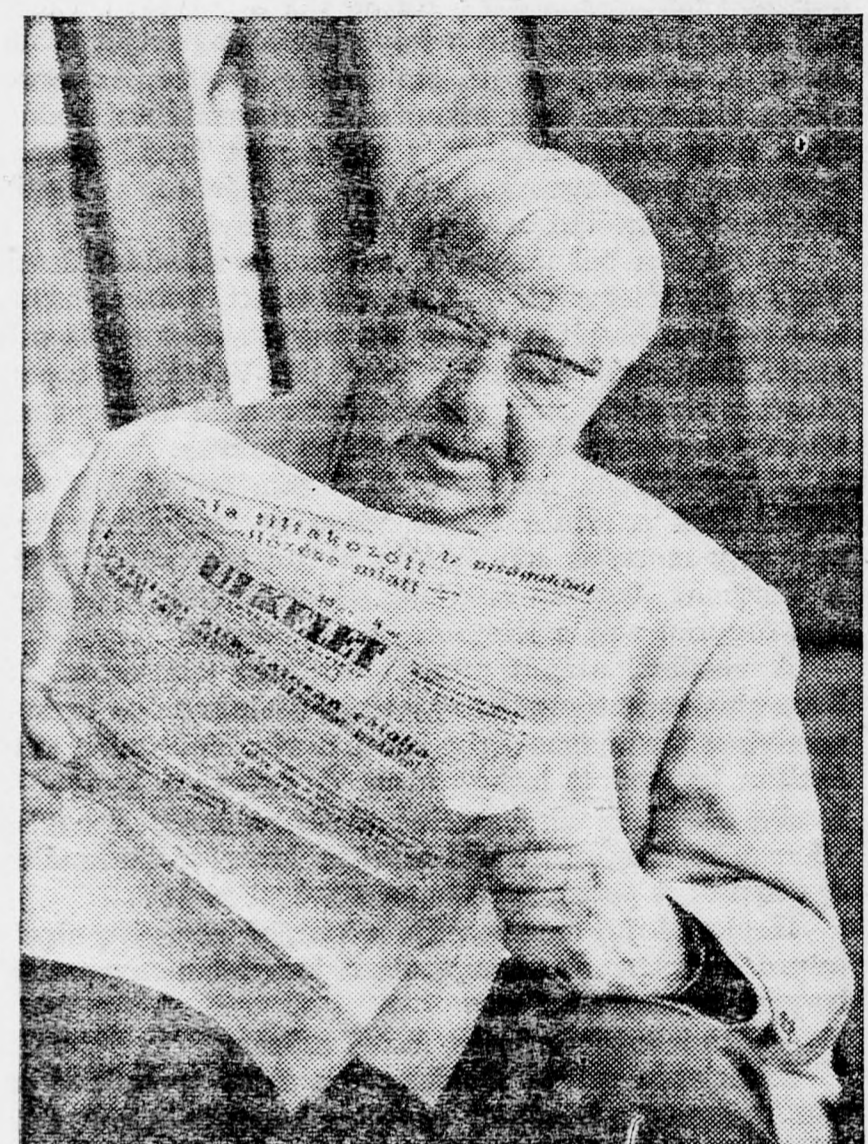
UJ KELET

REJTVENYPALYAZAT
SZELVENY 1889

Név:
Cím:

AZ 1886. SZ. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE
Vízszintes: 1. OAHU, 5. GRIEG, 14. FRANCOIS MAUR-AC, 16. ATOLL, 18. RIADT, 21. UNCLIA, 23. RESZKET, 33. CHAJIM HAZAZ, 37. ELIAS, — 43. ZSARNOK, 50. ELÉG, 51. RAKAS, 54. CSIGA, 57. ESSEN, 61. GIONÓ, 64. PATRA, 69. KARAIPI, 72. AMORETT, 74. LEVONAT, 75. MARTIR, 77. LOTUSZ.

Függőleges: 1. OFIR, 2. SZIKRA, 3. HARAG, 6. RITUS, 7. 1) ISONZO, 2) MARMOLATA, 8. EMLEK, 12. TARIFA, 19. TRIASZ, 21. UTAZOK, 25. EVA, 27. PIETTER ZEEMANN, 32. WOLFGANG LUTZ, 33. CINIKUS, 35. HANOI, 36. ZARLINO, 48. LAGER, 50. ESENG, 59. PARTI, 62. ITTAS, 65. ABEL.

A haifai Dan Carmel szálló halljában beszélgetünk.

Előző nap, a Burgtheater szövívi mesélték, hogy Paul Hörbigert antináci tevékenységért a hitleristák halálra ítélték és az osztrák fővárost elfoglaló Vörös Hadsereg úgyszólván az utolsó pillanatban mentete meg életét. Erről az „epizódról” kérek további részleteket a mestertől.

Amatőr ellenálló

— Na ja — mosolyog. „Es war nicht ganz so”. A dolog nem egészen stimmel. Az igaz, hogy a Gestapo le-tartóztatott — három hónapig voltam fogságban — és valóban az oroszok szabadították ki. De nem voltam halálra ítéelve.

— ??
— Akkoriban az angol-

„Ha mindnyájan összefogtunk volna ...”

Rágyújt egy Kentre, melyen leszívja a füstöt és filozofál:
— Ha az összes művészek, intellektüelek idejében összefognak, akkor talán sok minden másként alakult volna... Na ja ... De tudja, hogy van ... mindig kényelmesebb a hatalom kegyében sütkérezni.

Hogyan és miért lett antináci Hörbiger, aki nyugodtan sütkérezhetett volna a napos oldalon, mint az öcsése, Attila tette, aki ma ugyancsak a Burgtheater ün-

„összekoccan” Göbbels-szel

Mindamellett a mester nem kerülhette el, hogy hivatalból érintkezze a náciakkal.
Elmondja, hogy Hitler és vezérkara 1935-ben „ismerkedési estre” meghívtak egy

hirtelen — mintha fontos lenne és nehogy valami tévedés essék — a monarchistákhoz nem volt közünk.

Csoportja szabotázsokat szervezett hadiüzemekben. Vonatokat tolatott rossz vágyára a tehéppályaudvarokon. Hörbiger nem részletezi pontosan, mi volt a feladata, csak annyit említ, hogy mint művészembernek nem volt nagy rutinja a föld alatti konspirációban. Sejtjének egyik tagja lebukott. Találtak az illetőnél egy csekket Hörbiger aláírásával, mire őt is letartóztatták.

— Nem voltam hős — mondja — de különleges pozícióm révén tehettem egyet-mást. Mások is tehettek volna sokat az enyémehez hasonló helyzetben. De nem tettek.

nevelt színésze s akinek kol-laboráns multját már régen elfelejtették?

Paul Hörbiger nem beszél az öccséről, aki egyébként Paula Wessely férje, s akinek lánya Christine Hörbiger, ma nagynevű színésznő Németországban.

— Hogyan lettem antináci? Ugy, hogy elolvastam Hitler „Mein Kampf”-ját. Annyi testi-lelki jó zsidó barátom volt, hogy ezt a tézist egyszerűen nem vehettem be ...

prominens osztrák művészekből álló csoportot Berlinbe. A bécsi árja művészvilág színe-java szerepelt a meghívottak listáján, Theo Linggen a híres kórikus, Olga Csehova, az egykori filmsztár (ma főlmező kozmetikagyá-

A

és te hag-lágítás céljának vele.

Nem véle-szokra oszto-neve egyetlen-kapcsolatát ö-születésének. Más vallás-a kultusz kö-nek egy-egy-napja, sorre-A bőjtnapok-bernek az az-re minden, e-nyezője. Aki-szesül, amibő-gazdája. Pap-bocsánatot e-placi portéká-

A zsidós-minden for-születésnapj-át, Sem ő, iktattak ilye-dunk azért a-nulánál, ma-sivatagi ván-Báál Há-Rábenu neve-heves kifaka-megbocsátód-könyvedből. Az ember-foganatja, h-Amikor-heti szakass-monstráltak-áldásává vál-ből”) meggy-feláldozását-megelőzték-ságot az eip-

A pürim-rának erre-17—19) „zá-kat arra, ho-létkiták a g-során.

„Emlékez-midőn kivon-a kettős int-bápe (a szá-ben). Az em-613 micvá e-

A történ-e-toztatott, de-vében olvass-veszíteni mi-nyokat egy-

Csak mo-lyen mély ig-zeddel azutá-ge ért, — u-lommal nem-észült a te-eredeti terv-hogy azt vég-Ugyamak-hintének a v-émlékművek-ezeken a he-schwitzzal k-ről, millióiro-ienyvel, cse-

A mi f-appeálva azt-amit Hitler-borít idején-tított el hat-és asszonyt-és velünk, s-

„Sziách-gondozásába-háboruban r-könyv úgy j-kat „beszélt-Ezek a lelki-dén stíliázá-nélkül. Amil-nyomdába, tudják, hogy-ják könyvár-azok is csak-is tilos részl-

A hatnap-tonák csend-hidegen hag-világ bámul-mint a világ-zelmet, de g-gondoltak a

Uj Kelet

A HETI SZIDRA

— T'CAVE —
(SABAT ZACHOR)

Es te hagy meg Izrael fiainak, hogy hozzanak eléd világitás céljára tört, tiszta olajat, hogy örökmécsesed gyújtsanak vele.

Nem véletlen, hogy amikor bölcsseink a Tórárt hetiszakaszokra osztották, ezt a szidrárt — amelyben Mose Rábénu neve egyetlen egyszer sem fordul elő, — ádárá hó 7-ikével kapcsolították össze, amely a hagyomány szerint Mose Rábénu születésének és egyben elhalálozásának napja.

Más vallásoknál — lehávil — az alapító személye áll a kultusz középpontjában. Minden ünnep az ő magánéletének egy-egy állomása. A legnagyobb ünnep az ő születésnapja, sorrendben utána következik halálának napja. A böjtnapok az ő szenvedéseit és fájdalmait jelzik. Az embernek az az érzése, hogy miatta, az ő tiszteletére jött létre minden, ő, személy szerint a „vallás” legfontosabb tényezője. Aki ruhája szegélyéhez nyul, tulvilági üdvben részesül, amiből nyilván az következik, hogy ő — a tulvilág gazdája. Pappai csak az ő példáját követték, amikor a bűnbocsánatot és a tulvilági üdvöt úgy árusították, mint a piaci portékát.

A zsidóság ezzel szemben elveti a személyi kultusz minden formáját. Nem ünnepelek meg Mose Rábénu születésnapját, nem ünnepelek meg halálának évfordulóját, Sem ő, Sem tanítványai, sem a későbbi bölcsék nem ültették ilyen dátumot az ünnepek sorába. Nem hálálkodunk azért az önfeláldozásért, amelyet az egyiptomi kivonulásnál, majd később a Szináj-hegynél és a negyvenéves sivatagi vándorlás során tanusított.

Báál Háturim szerint a szidra azért nem említi Mose Rábénu nevét, mert a hegyről lejövet, az aranyborjú láttán, keves kifakadásban önmagát átkozta meg. „Es most, ha megbocsátod bűnünket!... ha pedig nem, töröj ki engem könyvedből, amelyet írtál!”

Az ember átkának — írja Báál Háturim — akkor is van foganatja, ha feltételes formában hangzik el.

Amikor bölcsseink ádárá hó 7-ikét („zájin-árárá”) T'cavé heti szakasszal kapcsolították össze, tulajdonképpen azt demonstrálták, hogy Mose Rábénu öntákozása a zsidó nép áldásává vált. A vers maga („töröj ki engem a te könyvedből”) meggyőzően mutatja be Mose Rábénu szeretetét és önfeláldozását népe iránt, ugyanakkor a vers segítségével megelőzték a személyi kultuszt és megmentették a zsidóságot az elpogányosodástól.

A pürim előtti szombat neve „sábát záchor”, mert a Tórának erre az alkalomra előírt külön részlete (D'várim 25, 17-19) „záchor” szóval kezdődik és emlékezteti a zsidókat arra, hogy milyen kegyetlenül támadták meg az ármáskélták a gyengéket és védteleneket pusztai vándorlásuk során.

„Emlékezzél meg arról, amit Amálék tette veled az úton, midőn kivonultál Egyiptomból... Ne felejt!” Bölcsseink a kettős intelmet így magyarázzák: Záchor (emlékezzél) bápe (a száddal), lo tiskách (ne felejt) bálev (a szívedben). Az emlékezés határozott parancs, a Tórában foglalt 613 mivá egyike.

A történelmi Amálék az idők folyamán csak nevet változtatott, de célja, amelynek megfogalmazását Eszter könyvében olvassuk — ugyanaz maradt: „kiirtani, megölni, elveszíteni mind a zsidókat, ifjútól öregig, gyermeket, asszonyokat egy napon”.

Csak most döbbenünk rá arra, mennyi bölcsesség, milyen mély igazság rejlik ebben a parancsban. Alig két évtizeddel ezelőtt, hogy az európai zsidóság katasztrófája véget ért, — újból a megsemmisítés előtt állottunk. Ez alkalommal nem a berlini Wannsee partján, hanem Moszkvában lézült a terv. Onnan is küldték a fegyvereket, amely az eredeti terv szerint lehetővé tette volna szomszédainknak, hogy azt végrehajtsák.

Ugyanakkor a történelmet is meghamisították és port kintenek a világ szemébe. Az egykori haláltáborok helyén emlékműveket állítanak fel, de eltussolják azt a tényt, hogy ezeken a helyeken az európai zsidóságot irtották ki. Auschwitzkal kapcsolatban nem beszélnek a zsidók százezreiről, millióiról, hanem a fasizmus által kivégzett magyar, lengyel, csehszlovák, stb. polgárokról.

A mi feladatunk szüntelenül a világ lelkiismeretére apellálva azt kiáltani, hogy: záchor! Emlékezzél meg arról, amit Hitler-Amálék tett a zsidó néppel a második világháború idején. Hogyan irtott ki, hogyan ölt meg, hogyan pusztított el hatmillió zsidó lelket, ifjút és öreget, gyermeket és asszonyt. Lo tiskách! Ne felejt! — hogy ez soha többé, se velünk, se más néppel meg ne ismétlődhessek.

„Sziách lechámim” a címe annak a kibuci mozgalom gondozásában megjelent gyűjtőiratnak, amely a hatnapos háborúban résztvevő katonák lelki élményeit tárja fel. A könyv úgy jött létre, hogy a háborúból hazatért kibuci fiatalok „beszéltették” és a beszédeket felvették hangszalagra. Ezek a lelki feltárlások kerültek aztán be a könyvbe: minden stílusban, javítgatás, szépírtetés, fordítás és cenzura nélkül. Amikor az anyag egybe volt, a kéziratot leadták a nyomdába, de a kibuci mozgalomnak kultúrfelelősei (ők tudják, hogy miért...) úgy határoztak, hogy nem bocsátják könyvkereskedelmi forgalomba. Csak kibucitagnak olvashatják, azok is csak négy fal között. Még a kibuci rendezvényeken is tilos részleteket felolvasni a könyvből.

A hatnapos háború egyik nagy tapasztalata, hogy a katonák esendben, szinte restelkedve tértek haza. Teljesen hidegen hagya őket az a körülmény, hogy haditetteikkel a világ bálmulatát váltották ki. Hogy úgy beszéltek róluk, mint a világ legjobb hadserégéről. Tudomásul vették a győzelmet, de nem tudták örövendeni neki. Még csak nem is gondoltak az ünneplésre sem az egységüknek, sem a kibuc-

„HADD ÉLJEN A TE TESTVÉRED VELED”

Az öt kenyér és a két hal meséjére utalva

Irta: Salamon Mihály

Azt hiszem, eredeti alakjában a történet a szent életű berdicevi cádik-tól ered.

A községet állandóan nagy tömegben látogató koldusok megrendszabályozására a berdicevi korszakalkotó megoldásra szánták rá magukat: közös kolduskassza felállítását határozták el. A terv szerint a község minden zsidója ebbe fogja a koldusoknak szánt gebürt havonta befizetési és ebből fogják az „ajrechoc” a maguk járandóságát megkapni. Mindegyik pontosan ugyanannyit. Az új rendszer szerintük az igazságos elosztást is szolgálja meg, nem fog megtörténni, hogy a szemesebb koldus tömött tarisznyával hagyja el a községet, míg az utána jövő „lo muclach”, zsebében mindössze néhány apró rézpenz fog csörögni csak. De főképpen a „báálé bátimok”, a kile tagjainak, elsősorban az üzlet tulajdonosok állandó molesztálását fogja az új bevezetés elejét venni, akinek igazán más dolguk van, mint hogy napjában többször is a sokszor szemtelen koldusokkal vitázzanak.

A megváltó elhatározás halatára a nagy „berdicevi” a kile vezetőit nyomban magához hívatta. Kijelentette nekik, hogy a nagyszerű rendszer bevezetését semmiképpen nem engedélyezi. Először, mert az a szerencsétlen rászorulok életébe való jogtalan és erőszakos beavatkozását jelenti és ezenkívül a Gondviselés útját is keresztezi. A jóhiszemű kilevezetők csodálkozását látva a cádik a maga felfogását atyai hangon bővebben is megmagyarázta. Beszélte a szegény zsidó embernek, — pontosan a zsidó néphez hasonló — soráról. Egyszer fel, másszor le. Ezenkívül, hogy bölcsseink szerint a „párnószet” a Fenti nem mindig az érdemek szerint osztogatja. Ha így történné, nagyon könnyű volna számunkra derék embereknek lenni. Nem beszélve arról, hogy minden embernek — a szegény ajrechnek is, — más lelke, szükséglete, vágya, igénye van. — Az öreg és beteg tálmid cháchámnak, aki sok lánya közül végre az egyiket szeretné kiházasítani, ti ugyan annyit akartok adni, mint a darab kenyérért kolduló szegénylegénynek? Hogy az öreg tudós a tehetős boltosoknál szerénységével, esetleg ügyetlenségével többre fog-e men-

ni? Egyszer igen, másszor nem. Szerencsétlenül, sorsától, attól függ, hogy felfelé, vagy — chász vóchálilá — lefelé megy éppen neki, de beleavatkozni a sors dalgába nincs jogotok.”

Ezt mondta a szentéletű berdicevi és még hozzátette: „Az gondoljátok, a bibliai Szodoma emberei nem adtak „cödoket”? Adtak bizony ők is. Hogy miért érte őket mégis a szörnyű büntetés? Mert minden kéregetőnek, aki a város kapujában megjelent a dőllyős tanácsurak ugyanazt a szülmarkuan kimért pár krajcár adományt juttatták. A szegényember lelke, élete, sorsa, sose érdekelte őket. Minden ezért történt. Szodoma sorsára akarjátok juttatni Berdicevet is”? — kérdezte a cádik végül nemes felháborodással a hangjában, miközben a megszeppent kile vezetőket utjukra bocsátotta.

A történetet nem éppen az izráeli koldus-kérdéssel kapcsolatban eleve nittem fel, amely szintén nagy horderejű, bonyolult és tragikus probléma, — hanem főleg az ellátatlan, beteg, öreg, elkesett, nagyrésztükben igazán jobb sorsra érdemes rászorulokra gondolva. Százazernél többet számol tömegről van szó. Mult héten hallottuk a rádióban a beszámolót arról, hogy mintegy 80 ezer egyén kap ez idő szerint öregségi járulékot a Bituách Leumitól, míg több mint 20 ezer ugynevezett szociális esetnek számító embert a népjóléti minisztérium, tehát a kormány részesít havonta rendszeres támogatásban.

Távol áll tőlem minden olyan szándék, hogy az ezer-nyi gondallal küzdő zsidó államot Szodomához hasonlítsam, vagy hogy a kormányzat embereit szörzösszívű, dőllyős vezetőkné tegem meg. A problémával kapcsolatban egyszerű mégis fel kell tenni a kérdést: lehet-e az összes kategóriákat egy kalap alá véve, nekik ugyanazt — vagy közel ugyan azt az összeget nyújtani és ezenkívül feltételezhető-e jónakul gondolkodó ember, hogy ezekből a — bocsánat — „oldus-fillérekből” egy ember, vagy házaspár az élethez való legelémibb szükségleteit is fedezni tudja? Ebből a szempontból csaknem mindegy,

150 fontig terjedő, házaspár-nak, Szerecsésjéitől, sorsától, attól függ, hogy felfelé, vagy — chász vóchálilá — lefelé megy éppen neki, de beleavatkozni a sors dalgába nincs jogotok.”

Hogy mondták régen? „Meghalni sok, élni kevés”. Megélni belőle? Erre a kérdésre aztán igazán kár szót vesztegetni. A statisztikát ki-elégíteni, — „több mint száz-ezer nincstelennek nyújt segélyt az állam!” — sokkal könnyeb, mint az éhes szájakat.

A statisztikai adatok hallatára az embernek önkéntelenül is az Újtestamentumbeli történet kell eszébe jusson. Az 5 kenyérnek és a 2 halnak a csodája, amelyet Jézus a Kineret-menti Tabchánál állítotag nem kevesebb mint ötezer ember között osztott szét. A legendáról híven beszámoló evangélista csak azt az egyet felejtette el megmondani, vajon a szegény ötezer az adagjukkal jóllaktak-e?

A problémának ugyanakkor nem éppen elhanyagolható másik oldala és vonatkozása is van. Es ez az izráeli társadalom. Amelynek egy meg lehetőségen számol tége éli ma már a maga — hála Istennek — anyagilag kiegyensúlyozott, magas, — sokszor elképesztően magas — színvonalú életét. Nem a felelőtlen, autós, luxusvillával rendelkező, nesesef — mondjuk vékonyabb sznob rétegre gondolok, hanem a komolyabb elemekre. A szabadfoglalkozásuak elég nagyszámú tömegére, — gyáripárosokra, nagy kereskedőkre, export-és importőrökre, — a felső tízezer komoly szerzőz rétegre, akik tekintélyes vagyonuk, jólétük egy vagy hányadát, főképp sántikáló gazdasági életünk szubszidiúmos, százféle mankóval alátámasztott rendszerének nem mindig saját leleményességüknek, vagy tüchtőségüknek köszönhetik. Köz gazdászok, szociálpolitikusok szerint is az izráeli tehetősek „nagy élete” éppen az elesett réteg megrövidítésével kapta meg a maga abnormális méreteit.

Hogy van az, hogy ez az elit tömeg még egy ugynevezett közéleti bizottságot, vagy

egy emberi — zsidó hangot hallatató mozgalmat sem tudott kitermelni magából — ennek a kérdésnek a napirenden tartására, illetve a kormány lelkiismeretének a riogatására. Hallagtásukkal nem jó szolgálatot tesznek saját maguknak sem. Az ezen a téren való reform saját érdeküket is jól szolgálja.

Sokat gondolkodtam róla: mondjam, ne mondjam? Időszzerű dolog-e a nehéz témát az ország mai gazdasági helyzetében az asztalra helyezni? Elhatározásomban azonban nagy támogatást kaptam Nátán Altermantól, a héber irodalom és publicisztika nagy alakjától, akinek néhány hét előtt a tárgyban írott cikkéből csak néhány mondatot kívánok ide iktatni. A cikkben az író egy, a fejlesztési területen élő nyolcgyermekes családjának esetéből indul ki, amit a szociális gondozóirodában történt botránnyokozásért félfévre ítélt el a bíróság.

... Az ország magas élet-színvonalra nem valamilyen természetes gazdasági fejlődés eredménye — mondja többek között Altermann, — inkább a gáluti zsidóság pénzbeli segítségének a folyamánya... sajnos, ezeknek a pénz-zeknek nagyrésze, rendeltetésével ellentétben költségvetési részek betömésére szolgál... A nyolcgyermekes asszony tehát a kisösszegű segélyt nem az izráeli adófizetők számlájára kapja, hanem éppen megfordítva: az adófizetők felsegítése történik a szegény asszony számlájára. Ebből kerül ki a „nagy élet” és az aránytalanul magas bérek és fizetések is... Általában a fejlesztési területek kiskeresetű rétegeiről van szó, akik ugyan biztosan nem fognak jerridázni, mert hát hová mennének. De ezzel nekünk nem szabad visszaélnünk... A honvédelem után következő legelőtöbb problémáról van szó... Tévesen utaljuk át ezt a dolgot az „Ezra Szociálit” gondozójának az irodájába, mert az a cionizmus és az országépítés nagy művének alapvető fundamentumát képezi... A nyolcgyermekes családjánya, ebből a szemszögből nézve a közös, nagy kaszából részesülők hosszú sorának nem az utolsó, hanem pontosan az első helyen kell, hogy álljon... ”

(Folytatás a 10-ik oldalon)

cokban. Egyetlen vigasztaló volt számukra az egész dologban: hogy elmúlt fejük felett a fojtogató, halálos veszély.

A könyv a kibucan született katonát mutatja be. Azt az embertípust, aki a legtisztább, a legbecsületesebb szocialista elveken nevelkedett. Akinek zsenge kortól kezdve testvér megértésről, népek közötti barátságáról beszéltek. Mit értett ez a fiú, mikor szembekerült az ellenséggel? Mit értett, amikor használnia kellett fegyverét? Hogy még egyszerűbben fogalmazzuk meg a kérdést: milyen érzéssel ölt? Tudjuk, hogy katonáink — és ebből a szempontból a kibuc neveltje sem kivétel — használták a fegyverüket, sőt jól használták azt. A könyvből viszont azt is megtudjuk, milyen lelki konfliktusokat idézett elő ez a fegyverhasználat. Minden frontarcos győkeres változáson ment át. Néhány nap, gyakori esetben néhány óra győkeresen megváltoztatta a katonákat. Nem azok az emberek jöttek vissza, akik elindultak. Nemcsak hősié lettek ebben a hat napban, hanem más emberek: a halállal szembe nézett, halált osztó, szomorú és csalódott emberek.

Megható sorokat olvassuk a könyvben az izráeli katona harci szelleméről, a bajtársasságról, s arról a különös érzésről, amelynek „chószér brérá” a neve. Ami azt jelenti, hogy nincs más kiút, kénytelen vagy harcolni, mert nem nézheted tétlenül, hogy kiirtsák családodat, baráti köredet és népedet. Beszélnek a fiúk elvekről, amelyek még a harc viharában is áthatják őket. A félelemről, amely az első puskaropogással elpárolog. És beszélnek a háborúról, mint történelmi fegyvertényről és a hódító érzéséről.

Ez a könyv a fiatal kibuci nemzedék lelki számvetése. Látjuk a lelkiismereti küzdelmeket, az erkölcsi vergődést. Ezek a fiúk nem hajlandók hősiességről beszélni, szerintük a „szegénykezés” a legmegfelelőbb kifejezés erre. Ami nem csoda, hiszen arra tanították őket, hogy az erő nem egyenlő az igazsággal és az erő nem jelent jogot.

A közel 300 oldalas kötet, mintegy 20 oldalt szentel Jeruzsálemnek. Látjuk azokat, akik ténylegesen ott voltak, és halljuk azokat, akiket az Ováros felszabadításának híre ejtett lázba. Uri, aki a Somér Hácáir kibucában született, így vall Jeruzsálemről: „Ha módomban volna most összegyűjteni összes nagyapáimat, azt mondanám nekik: Uraim, látjátok, itt állok most a Nyugati Fal mellett. Feltört belém a nemzeti érzés, amely hosszú-hosszú nemzedékeken át felgyülemlt. Történelmi terhet cipelünk magunkkal, amit nem hagyhatunk figyelmen kívül”.

Az Ejn Semerből való Uri még nemzeti érzésről és történelmi teherről beszél, a többiek azonban nyíltan beszélnek vallási érzésről. Varázsról és belső kényszeréről. Megható jelenetekről és könnyekről. Arról, hogy ösztönösen mindenki úgy érezte, hogy elérkezett életének egy egyedülálló pillanatához. Beszélnek arról, hogy mit éreztek, amikor megérintették a Nyugati Fal évezredes köveit. Milyen szavak, milyen bibliai képek tödültek fel bennük. Hogy működött a képzeletük és hogy idézte fel a rég letűnt idöket, a királyok, a próféták, a főpapak korát. Amikor itt, ezen a helyen áldozatokat mutattak be a világ Teremtőjének. Nem szégyellik kimondani, hogy amikor sirtak a Nyugati Fal mellett, úgy érezték, hogy velük sirtak az összes nagyapák és nagyanyák, akik kétfér éven át hűségesen ragaszkodtak ehhez a történelmi monumentumhoz.

Lehetséges, hogy ezek a vallási és nemzeti megnyilatkozások csalódást okoztak a baloldali ideológusoknak, akik biztosra vették, hogy kibucikban „előítéletmentes” ifjúságot sikerült felnevelniök. De ha már így alakult a dolog, miért nem néztek szembe a tényekkel? Miért nem teszik közkincsé ezt az élmény-anyagot?

A hatnapos csodaszéri háború katonáihöz nem méltó, hogy kötetben foglalt élményeiket az asztal alatt, csempészárú módjára adják kézről-kézre...

Fővárosi kiállítások

AZ I.C.C.Y.-ban UNESCO — vándorkiállítás

A moszvá-germánití Kulturközpont kiállítása a festőművészet fejlődését, annak főbb irányzatait mutatja be az 1920-25 években. A nyi-

szionizmus, art nouveau (új művészet), fauvizmus (a „Vadak”), német expresszionizmus, kubizmus, a nem-figuratív művészet, a mo-

JARDEN PIRI:
szépvázlat

tási ünnepség társadalmi eseményé rangosult Murray Silverstone, az intézmény new-yorki elnöknőjének személyes részvételével. Mose Tamir, művészeti inspektor, népszerűsítő előadásában ismertette az impresszionizmus, posztimpresz-

cionizmus, art nouveau (új művészet), fauvizmus (a „Vadak”), német expresszionizmus, kubizmus, a nem-figuratív művészet, a mo-

A Bét Hácmánim új műsora

Miután megtekintettem Elijáhu Gát, általában a sivatagi sárga és röt alapszínezésben kiállított vásznait, bekukkantottam az 1960-as évi Dizengoff-díjas Elchánán Halpern, a színek hatásos megszólaltatójának a részlegébe és onnan a tiszta vonalait fekete-fehér diszciplínába rendezett új olának, Sosáná Mesulamnak első itteni kiállításával ismerkedtem.

Jardén Piri két termet betöltő kiállítását fokozott érdeklődéssel kísértem, mert „a miénk” ez a jóképességű festő. Közel egy éve, a tel-avivi kiállítás pozitív értékelést kapott a lapunkban. Mostani kiállítása gazdagabb, mert olaj, guás, ak-

cionizmus, art nouveau (új művészet), fauvizmus (a „Vadak”), német expresszionizmus, kubizmus, a nem-figuratív művészet, a mo-

„HADD ÉLJEN A TESTVÉRED VELED”

(Folytatás a 4-ik oldalról.)

Es még egy ünnelem: nehezen szántam rá magam a fájó, de azt hiszem tovább nem halasztható probléma felvetésére, dr. Burg miniszter személye miatt is. Nemcsak azért, mert világkérdés, sőt érzelmeleg is csaknem fenntartás nélkül az ő vonalán haladok, hanem mert benne az idők folyamán igazán liberális, rendkívül kultúrát, közvetlen embert ismertem meg. Valamikor sokat háborgattam őt egy-egy érem, beteg, elesett új, vagy nem egészen új olé, vagy más tragikus eset ügyében és egyszer sem mondhattam, hogy a fáradozás hiába való volt. „Ha azt mondom önnek, hogy „tessék” — ezt a kifejezést a magyar chalucoektól tanulta el, — biztosra veheti, hogy a dolog „böszéder” lesz — mondotta nekem minden esetben és a dolog legtöbbször valóban „böszéder” volt.

Mint ahogy nála láttam, Izraelben először — és senki másnál azóta, — azt a furcsa dolgot, hogy egy-egy nála járó cionista ászkánt, miniszter léte, az elsőszobába kíséri ki, ahol a felsőkabátját is rásegíti, vagy legalább megpróbálja rásegíteni, az ott várakozó felek nagy csodálkozására.

Viszont a problémát ez a tény csak még bonyolultabbá

teszi előttem. Lehetséges volna, hogy a szociálisan és valóban zsidó módon gondolkodó dr. Burg ezt a témát a kormányon belül sohasem vetette volna fel? Mert hogy nem vette volna észre, az teljesen ki van zárva. Ha pedig felvette és visszautasításra talált, hogyan képviselheti éppen ő a szociális és vallásos gondolkodású politikus a kormányzatnak ezt a nem szociális magatartását? Nem hiszem, hogy ha felvetné a mai sorsdöntő napok dacára, a kabinet többsége nem állna mellett, különösen, ha a közvélemény többségét is maga mellett tudhatja. Ha valamelyik miniszterétársra mégis feltenné a kérdést neki, hogy „éppen most?” — ugy nyugodtan válaszolhatja neki: „Éppen most!”

Ha valakinek, dr. Burgnak igazán tudnia kell, hogy éppen ebben a nagyhorderejű szociális, sőt a nemzet lelkiismeretét súlyosan terhelő kérdésben való helyállásunk mit jelent az ország, — a zsidó ország — építése szempontjából. Kifelé a világ zsidósága felé és nem utolsósorban az Odafentvalóval fenntartandó jó viszonyunk érdekében.

Nem Burg miniszter kedvéért, — neki ez egészen felesleges figyelmeztetés volna, — hanem az olvasók számára.

ZENEÉLET

Zenekari gondok

Lorin Maazel lemondása a filharmonikusok egész játéktervét felborította, mert az utána következő Robert Stolz (85), aki 16-án kezd meg vendégszereplését néhány rendkívül koncerttel, nem veszi át egy teljes bérleti sorozat vezénlyését. Ilyen esetekben persze, hazai karmesterek szoktak beugrani, a számításba jövők közül Georg Sinnernek külföldön vannak kötelezettségei, az Angliából nemrég hazatért Gary Bertini pedig úgy látszik, szintén nem szabad egy sorozatra. Egyelőre nem ismeretes, ki fogja a kieső bérleti sorozatot pótolni, mert szezon közepén nagyon nehéz a mi közönségünk igényeinek megfelelő dirigenszt találni, viszont a zenekar május-júniusi angliai és bécsi koncertjei miatt a szezon meg sem hosszabbíthatja.

DALEST

A tel-avivi Múzeumban szombat este — feltűnően és érthetetlenül mérsékelt érdeklődés mellett — az Izraeli Operaház szoprán-énekesnője, Judit Lazarovics adta Frank Peleg (zongora) és Jáir Kless (hegedű) közreműködésével első koncertjét. A művésznőt előnyösen ismerjük az operaszínpadról, s első önálló fellépése nagyobb figyelmet érdemelt volna. Meglepő, hogy sajnálatosan profil nélküli és tarka-barka műsorán egyetlen ismert operáriát sem szerepelt, sőt a dalok közül is csupán Schubert „Pisztráng”-ja volt közismert szám. Mintha szándékosan kerülne ki az akarta volna az összehasonlítási lehetőségeket, nem csak teljesen ismeretlen áriákat adott elő, hanem olyanokat is, mint például, Mozart „Tameró” és Beethoven „No,

non turbati” című áriákat, amelyeknek semmiféle szakirodalomban nem találni nyomát. Remélem, nem újabb ásatások eredményei... Mahlernek két fiatalkori dala szerepelt műsorán, alighanem izraeli bemutatónként: „Ich atmet' einen linden Duft” és „Janesi és Juliska” amelyek egyébként kivételben a koncert csúcspontját képezték. Hugo Wolf két Mörrike-dala: „Fussreise” és „Gesang Weyles”, valamint Schumann „Waldesgespräch”-je egészítette ki műsorát.

Szél, meleg, kellemes, kulturált orgánium, a lassú számokban nagyon tisztá, a gyorsakban olykor ingadozó intonáció. Az volt a benyomásom, hogy rossz irányítás miatt — mely magabazárja színpadi működését is — nem találja meg a megfelelő utat. Egyes nagyon szépen átértett, és csaknem drámai lendülettel előadott száma mellett stílusérzékeny hiányokat árult el. Mégis, úgy hiszem, jó vezetést mellet értékes adottságait ki lehetne aknázni.

Frank Pelleg minden számában, úgy a pompás kíséretben, mint a Brüsszelből nemrégiben hazatért fiatal hegedűssel, Jáir Klesszel előadott számokban remekelt. Ők is zenei ritkaságokra vadásztak, s Mozart „Helas, s'ai perdu mon amant” (K. 360) című variációkat és Messiaen fiatalkori, nem jellegzetes és nem érdekes „Téma változatokkal”-ját adták elő, majd a hegedűs egyedül Sztavinszkij eredetileg brácsára írott „Elégijá”-t játszotta.

Jáir Kless tehetséges, igen jó hegedűs, szép tónussal, biztos technikával, de előadása személytelen és akkor is másodhegedűn játszik, amikor szólót ad elő.

Zenei évfordulók — 1968

10 éve — vajon melyik híresség született? Ez egyelőre rejtély. — Elhunytak: Blech Leó, az egyetlen zsidó karmester és zeneszerző, akit a náciok egy ideig megverték Berlinben; Artur Rodzinski, karmester és Max Graf, osztrák zeneíró.

15 éve: Prokofjev, Issay Dobrovén, Kálmán Imre és Titta Ruffó haltak meg.

20 éve: Lehár Ferenc, Friedmann Ignác, Paul Weingarten s Richard Tauber hunyt el. És 20 évvel ezelőtt volt Cole Porter „Kiss me Kate” musicaljának ősbemutatója.

25 évvel ezelőtt halt meg Durigo Ilona, híres énekesnő Budapestben; és Alma Moodie hegedűművésznő.

30 éve halt meg Fedor Saljapin, századunk legnagyobb énekes-egyénisége; Abraham Idelsohn, híres zsidó folklorista és Leopold Godovsky zongoraművész.

ra írom ide a Jesájahu prófétaétól vett idézetet:

„Ha kenyereidből az éhezőknek is juttatsz, a hontalant fedél alá segíted, a meztelent betakarod és a szükségét szent vedő embertársadtól el nem fordulsz, — mint hajnalsugár fog az életed bevilágító fény előtörni és minden fájdalomra gyógyulást találsz.” Majd néhány szakasszal lejjebb: „Csak így fogjátok ujjaépíteni a nemzedékeket át romokban heverő ősi aiaipokat.”

Es tegyük hozzá: Csak így teszünk eleget annak a törői parancsnak, amely azt mondja: „Hadd éljen a te testvéred veled.”

40 évvel ezelőtt (mindössze!) volt Weill-Brecht világhírű „Háromgarasos operája”-nak berlini, Ravel „Bolero”-jának párizsi, — Richard Strauss „Egyiptomi Heléna” című operájának drezdai ősbemutatója.

50 évvel ezelőtt mutatták be Budapestben Bartók „Kék-szakállú herceg várát” — Svájcban pedig Sztavinszkij „A katonai történet”-t. 50 éves születésnapját ünnepli ez évben Leonard Bernstein, Henryk Szeryng hegedűművész, Birgit Nilsson és Astrid Várnay énekesnők.

50 éve halott Claude Debussy, a francia impresszionista zene megteremtője.

65 éves lesz ez évben Kadosa Pál, Georg Sebastian, Aram Hacsaturján, Rudolf Serkin, Gregor Piatigorszkij.

70 éve halt meg Reményi Ede hegedűművész, és Amália Weiss énekesnő, Joachim özvegye.

Tóth Aladár 70-ik születésnapját ünnepelték Budapestben, és vele egyidős lenne George Gershwin.

75 évvel ezelőtt halt meg Erkel Ferenc, Gounod, „Faust” komponistája, és Csajkovszkij, akinek 6-ik szimfóniáját is halála évében mutatták be. Születtek: Vecsey Ferenc, ragyogó hegedűvirtuóz, Verdi „Fallstaff”-ja és Puccini „Manon Lescaut”-ja.

100 évvel ezelőtt hunyt el Rossini.

200 éves jubileumát ünnepli Mozart „Bastien és Bastienne” című pásztor-operája és Haydn „A patikus”-a. Francois Couperin, a francia zene nagy úttörője 300 év-

HOROSZKOP

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

VIZONTÓ

(Január 21-től február 19-ig)

Aldatlan vitája lesz egyik közeli emberével. Ha lehet, ne lovalja bele magát kelle, ténél jobban az ügybe. Apró kis érdekeknek védelmével ne veszélyeztesse fontos kapcsolatainak jövőjét. Gazdasági tekintetben szerencsés időszak előtt áll.

HALAK

(Február 20-tól március 20-ig)

Sok akadályt kell leküzdenie előbb, csak aztán érheti el céljait. Módszeresen lüssön munkához, előbb a nagy akadályokat tudja maga mögött. Valami — a bika jegyében született — komoly segítséget nyújt.

Fogadja szívesen.

K O S

(Március 21-től április 20-ig)

Élénk hét előtt áll, nagyon sok érdekes és fontos eseménnyel. A saját ügyeit pontosan, lelkiismeretesen intézze, különben csak negyed-eredményekre számíthat. Kellemes találkozás — esetleg családi jellegű probléma megoldásához.

erőt ad egy

B I K A

(Április 21-től május 22-ig)

Helyzete rövidesen megjavul, ugyanis egy korábbi erőfeszítésének most lesz majd érezhető az eredménye. Legyen nagyon óber, mert esetleg hirtelen akcióval kell megvédenie az érdekeit, erre fel kell készülnie. Valaki végzetlenül önző a környezetében, el kell bántania vele.

IKREK

(Május 23-tól június 21-ig)

Függetlenségre vágyik, ezért kénytelen lesz elutasítani egy fontos ajánlatot. Egyik főnökével szemben be kell bizonyítania állóképességét, ne hagyja eltéríteni magát eredeti szándékától. Szerelmi téren gyengédség, stabilitás, hűség legyen a hármass jelszó.

R A K

(Június 22-től július 21-ig)

Hajlamos arra, hogy munkakörét, legfontosabb feladatait elhanyagolja. Próbáljon változásra törekedni ezen a téren, mert végül súlyos árat lesz kénytelen fizetni. Valaki iránt, — a jelek szerint becsüli és szereti önt — mutasson őszinteséget.

OROSZLAN

(Július 22-től augusztus 21-ig)

Ne csak az ön számára kellemes, hanem a fontos dolgokkal is foglalkozzon odaadással. Különösen fontos, hogy amikor ritka alkalmakat nyújt önnek a sors, használja ki a pillanat lehetőségeit. Valaki — látszólagos barátja — titokban ártó tevékenységet folytat ön ellen. Próbálja semlegesíteni.

S Z Ü Z

(Augusztus 22-től szeptember 21-ig)

Elaprózza az energiáját, pedig jó lenne, ha végre megpróbálná életé nagy problémáját rendezni. Eljött a legfőbb ideje. Képességeit érvénytelenítenie kell, sem a szerénység, sem visszahúzó természetével jelenlegi magatartását.

MÉRLEG

(Szeptember 22-től október 21-ig)

Minden valószínűség szerint jelentős változások történnek majd szakmai síkon. Foglalkozás a több örömet képes nyújtani önnek, mint gondolná az eddigiek alapján. Egy érdekes találkozásból következő események esetleg nagy változásokhoz vezetnek.

SKORPIO

(Október 22-től november 21-ig)

Ne elégedjek meg eddigi sikereivel, mert van lehetőség továbbiakra is. Két területen. Pénzügyi és szerelmi téren. De ne higgye, hogy rövidtávon kell elérnie ezeket a sikereket. Talán most pihenjen néhány napig, gyűjtse erőt, s aztán valósítsa meg az előzőleg gondosan meghatározott terveket.

N Y I L

(November 22-től december 21-ig)

A legközelebbi napokban valami ünnepség-féléll kell rendezni más — vagy mások — tiszteletére. Talán nincs nagy kedve az egészhez, de ennek bíz meg kell lennie. Nagyon messziről kap egy levelet, amely meglepi. Válaszoljon rá gyorsan, s minden más restanciáját is számolja föl.

B A K

(December 22-től január 20-ig)

Olyan gazdasági válság is megremegtetelheti, amely lelki életére is befolyást gyakorol. Ne várjon senkitől, még rokonaitól se támogatást, ellenben bízson a saját erejében. Erzelmi téren meglepi, hogy egy komolytalannak látszó ügy a legkomolyabb fordulatot vesz. Alljon az események elébe.

vel ezelőtt született Párizsban.

idén született zenei nagyságok 50-ik születésnapjáról is beszámolhassak az Új Kelet k. olvasóinak...

Öszintén kívánom, hogy az

Pataki László

AKI

— Náhárak

me... — Náhárak

vadász... — Kif-el-ch

— Chándul

chér. — U kif-el

— Kuojsz, k

Nem kívánó vasót a fenti...
tátságával un...
tisztelt a ke...
telnek — úgy...
egy szót sem...
lényeges, szol...
szavakról van...
Az egészebe...
getés tartal...
hanem annak...
fenti párbesz...
roni falu ma...
mondjuk —
parancsnok k...
a parancsnok...
nem — e sor...
rusalem Pos...
nyelvű napilap...
letésü tudósít...
avivi Bét Szó...
ságrók székh...
beszéd befejez...
deményezője...
íraki szület...
megállapított...
keny különbs...
arab nyelv 6...
lyni kiejtése

A dolog el...
júniusra nyú...
kor is a d...
hadsereg alig...
forgása alatt...
leteket hódító...
től, sokszáz...
hottott egy...
fennhatalom...
araboknak —
lektuális réte...
a közös neve...
— csak arab...
magam arab...
dig úgyszólvá...
egyenlő, főké...
zamatos szit...
és ennek a...
san megérett...
már tavaly n...
számos kirán...
különböző fel...
letekre.

Uj határait...
vannak. Az...
és az alatt él...
százaléka ki...
beszél, így t...
fajta riport...
te, hogy elsa...
nyelvet. Ann...
az arabok k...
hány tucatny...
lemi polgárt...
mutatkozik h...
megtanulják...
Ha a hegy n...
medhez, nyil...
prófétának k...
a hegyhez...

AKI NEM TUD ARABUSUL...

— Náhárák száid, já zálá...

— Náhárák száid, já chá...

— Kif-el-chál?

— Chámdulillá, nechná b'...

— U kif-el-bét?

— Kuojsz, káttár chérák...

Nem kívánom a kedves olvasót a fenti beszélgetés folytatásával untatni. Hiszen — a bika jegy-gétségét nyújt.

Az egészen nem a beszélgetés tartalma az érdekes, hanem annak résztvevői. A fenti párbeszéd nem egy somroni falu muhtárja és — mondjuk — a helyi katonai parancsnok között hangzott el a parancsnok hivatalában, hanem — e sorok írója és a Jerusalem Post című angol nyelvű napilap brooklyni szülöttei között, a tel-avivi Bét Szokolovban, az újságírók színházában. A párbeszéd befejeztével annak kezdeményezője, Szászton Nádív íraki születésű testvérünk megállapította, hogy jelenté-keny különbség áll fenn az arab nyelv öbesei és brooklyni kiejtése között.

Az átlagos arab nagyon szereti, ha a zsidó „ja ibn el ámmi” megszólítással illeti. Ez azt jelenti, hogy „nagybátyám fia”, azaz — unokatestvérem. Az arabok és a zsidók ugyanis „unokatestvérek” és az arab, ha udvarias akar lenni a zsidóval szemben, nem mulasztja el ezt hangsúlyozni. Az araboknál egyébként kétfajta unokatestvér létezik; az apa testvéreinek a fia és az anya testvéreinek a fia. Természetes, hogy az előbbi a „fon-

tosabb” és az „ámmi” szó ennek a megjelölésére szolgál. Tehát, atyai ágon vagyunk unokatestvérek...

Az igazságnak tartozunk annak a megállapításával, hogy valóban sok a hasonlóság a héber és az arab nyelvek között. Hiszen sémita nyelv mind a kettő, Er-ről, például, a számok, valamint az emberi szervek nevei tanuskodnak. A négyes szám héberül, arabul is árbá, a héber chámés arabul chám-szá, a sevá — szába, a smone — támáni, a tésá — tiszá, az eszer pedig ásrá. Ami a testrészeket illeti, a héber jád arabul id, a regel — redzel, az ájin — éjn, a ros — rász, a kátéf — kitf, az áf pedig inf.

Ez csupán illusztráció, nem kívánom a héberrel is küzdő olvasót e cikk keretén belül arabra tanítani. Annál kevésbé, mert magam sem tudok még. Csupán azt kívánom bejelenteni, hogy — remélhetőleg — néhány hónapon belül már arab nyelven készített interjú közölhetek magyarul az Uj Kelet hasábjain. Az akciót, amelyet az újságíró szervezet kezdeményezett, a kormány illetékes ügyosztálya is a legmesszebbmenően támogatja. Ezért ugyszólván jelképes tandíjat fizetünk, az összegét a miniszterelnökség arab ügyekkel foglalkozó osztálya egészíti ki.

Azt is bejelentettük, hogy a 4 hónapig tartó kurzus folyamán legalább két alkalommal látogatást teszünk arab falvakban, ahol a gyakorlatban is módunk lesz csillogtatni a kurzuson tanultakat. Előre nevetek azon, hogyan fogják arab

másképpen a szó végén, mint az elején vagy a közepén, mindig az arabban a betűk egész sorát háromféleképpen írják. Attól függően, hogy a szó elején, a közepén, vagy a végén szerepel-e a szóbanforgó betű. Egyes betűk kísértetiesen hasonlítanak egymásra, egyetlen pontocskára képezi a különbséget közöttük. A hébertől eltérően azonban a pont a betű szerves részét képezi; nem lehet elhagyni. Ezek után, ha egy új olé azt fogja mondani, hogy nem képes megtanulni héberül, csak mosolyoghatok. Töltsön egyet len órát a Bét Szokolovban, az arab nyelvtanfolyamon.

Erős tempóban folyik a tanulás, mert mindössze 4 hónap áll a rendelkezésünkre, kétszer hetente két-két órát tanulunk. Tizenhat férfi és egy nő. Elhatároztuk, hogy a nyáron már arabul interjúvoljuk a kiszélesített Izrael új lakóit. A dolg persze megfeszített munkát, nagy szorgalmat igényel. Minden ilyen kétórás „órán” átlag 50 új szót tanulunk. Eddig azonban jóformán kizárólag a különböző üdvözlő kifejezéseket, hogylet iránti érdeklődést, köszönő szavakat tanultuk.

Nem túlzás, ha azt állítom, hogy egyetlen nyelvben sincs annyi udvariasági kifejezés, mint az arabban. Tanítónk, Szászton Nádív ezzel kapcsolatban elmondotta, hogy egyiptomi nyelvészek egyszer lexikonba akarták gyűjteni az összes ilyen kifejezéseket, de az első kötet befejeztével abbahagyták a

Irta: Ben Saul (Kardos) Jozsef

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

— Náhárák száid, já zálá...
— Náhárák száid, já chá...
— Kif-el-chál?
— Chámdulillá, nechná b'...
— U kif-el-bét?
— Kuojsz, káttár chérák...

PANTEONT a magyar zsidóság emlékére

Az Uj Kelet 1968 február 23-iki számában nagy érdeklődéssel olvastam dr. Marton Lajos „Keret és tartalom” c. cikkét.

Valójában e cikk indított az írásra. Ugyanis a cikkíró azt ajánlja, hogy tartanak Jeruzsálemben nyilvános ankétot arról: milyen célokat szolgáljon az építendő magyar-zsidó kultúrház.

Engedtessek meg nekem is, hogy a témához hozzácsóljak. Kezdem talán az elején. A Magyar Zsidók Világszövetségének 1961 áprilisában Tel-Avivban megtartott kongresszusához fordultam a magyar-zsidóság emlékének megőrzésére. „Panteont a magyar-zsidóság emlékére” cím alatt közölték cikkemet a kongresszus alkalmából kiadott „Izraeli Figyelő”-ben. E cikkben többek között a következőket írtam: „Másképp pedig panteont kell állítani a magyar zsidóságnak, hogy az egyáltalán zárandokhelyül is szolgáljon az örök gyászt magukban hordozóknak. A maroknyi magyar-zsidóságnak szüksége van egy helyre, mely a jeltelen hatszáz-ezer sírt helyettesítse, ahol mindenki legalább egyszer egy évben eleget tehessen a „kéver ávot” micvájának s ott elsrhassa úgy egyéni, mint nemzedékének s törzsének mély bánatát.”

Valójában ez a cikk volt az előfutára a mártír-templom avatásának két évvel később és ez a tény jogosít fel arra, hogy dr. Márton Lajos cikkéhez hozzácsóljak. Ezen a kongresszuson ismerkedtem meg Klein Mártonnal, a new-yorki „Agudát Achim” magyar-zsidó hitközség elnökével, aki az első adományt, egy törtekercset és 6.500 fontot adott a templom felépítéséhez.

A következő év szívn 20-ikán, a magyar-zsidóság általános gyásznapján tettük fel Cfáton az alapkövet. Tíz hónappal később, a 15-ik függetlenségi napon avattuk fel a 600 ezer magyar-zsidó mártír emléket megőrzítő templomot.

Az elmúlt öt év alatt e miniatűr szentély a maradék magyar zsidóság „kéver ávot” helyévé vált. Az évente szívn huszadikán az országos ázkárakat az udvarban rendezzük meg, mert az ország minden részéből érkező többszáz főnyi „zarándok” befogadására nincs elég hely a templomban. Az eddig megtartott valamennyi országos ázkárvalam a jisivnak a magyar galutban született valamennyi prominens tagja már résztvevett.

Egyszóval e miniatűr szentély már túlnötte önmagát. Meg kell nagyítanunk. Szébbé és impozánsabbá kell tennünk, hogy méltó legyen hivatalához. Magán a templomon kívül meg kell nagyobítanunk az emlékcarnokot, hogy a már meglévő fekete kerettel övezett, 124 fehér

Einstein hegedül

Kaczér Illés humora mentette meg az utókor számára a Tóra-szekrény előtt hegedülő Albert Einstein fényképét

Berlinben nemrégiben „Zsidó történelem modern festményekben” című kiállítás nyílt meg. A kiállításon, kiváló zsidó festők alkotásai sorában látható Albert Einstein képmása is, amint zsidó templomban, Tóra-szekrény előtt hegedül. Budapesteni elő neves újságíró, Palásti László is látta a képet, amelynek szemlélése arra indította, hogy a festmény eredetijét szolgáló fénykép hiteles történetét megírja. Palásti cikkéből meg tudjuk, hogy a Tóra-szekrény előtt hegedülő Einstein fénykép létrejöttét a „ramát-chéni remete”, a mi szeretett s kedvelt Kaczér Illésünk már akkor is aranyos humorának köszönheti az utókor.

Albert Einstein

Palásti László, a budapesti Uj Életben megjelent cikkében elmondja, hogy Berlinben, a Fassanenstrasse 79-81 alatt volt a német főváros egyik nagyon szép zsinagógája. A reform liturgiájú templomban imádkozott minden péntek este Einstein is. De nemcsak imával, hanem hegedűvel is szolgálta Istent. Péntek esténként, az egyes reform-templomokban szokásos hangszeres zenélés keretében, Einstein a Tóra-szekrény elé lépett és hegedült. Híre ment ennek, hiszen Einstein már világhírű övezte és Berlinben sem volt a dolog mindennapi, hogy ilyen neves reform-zsinagógában hegedüljön.

Palásti Lászlónak adjuk most át a szót a továbbiak elbeszélésére:

E sorok írója — mondja Palásti — 1929-ben magyar lapok berlini tudósítója és egyben a Keystone képállalat berlini telepének munkatársa

Kaczér Illés közelebb ment Einsteinhoz és halkan megkérdezte tőle:

— Megmondaná, kedves professzor úr, hogy hol találhatnánk meg ebben a házban a poklot?

A tudós egy pillanatig néman nézett Kaczér Illésre, azután elnevette magát. A reaktivitás atja értett a humorhoz, tetszett neki Kaczér Illés kérdése. Pillanat múlva újra felemelte a hegedűjét, állala alá illesztette és intett a fotóriporternek:

— Nem bánom, csináljon felvételt.

Palásti László a bájos történethez még hozzáfűzi a következőket:

Igy készült el, hála a népszerű író ötletes kérdésének, a kép, amely megjelent akkor a világ minden számottevő lapjában. Ha Kaczér Illés — oly sok irodalmi értékű könyv, novella szerzője — nem találja fel magát, akkor a fotóriporter dolgovégezetlenül távozik.

Galili G. Ervin

— Honnan ez a néger gyerek?
— Nem emlékszel apukám?
A nyáron úgy le voltál sülvé, mint egy néger.

OSZTALYISMETLES
Osztályismétlésre bukik a fiú. Az anya szidja:
— Szégyelld magadat!
— Miért? És a tanító nem minden évben a negyediket járja?

AZ MAS
— Hogy a hering?
— Kettő fél font.
— A Steinnél hármát adnak fél fontért.
— De én frisebb újságra csomagolom.

ART BUCHWALD

Fizessenek utazási adót a katonák!

Washington. — Mint ismeretes, a Johnson-kormány terve, hogy utazási adóval sújtsa a külföldre készülő amerikai turistákat, vegyes érzelmet váltott ki az érdekeltekből. Annál nagyobb meglepetéssel vettem egy fiatal rekruta barátom levelét, akit rövidesen Vietnámba vezényelnek. A levél így szól: Kedves Art!
Értesültem, hogy Johnson elnök fejadóval akarja sújtani a nyugati félgömb területén kívül utazó turistákat. Mint lojális katona, aki tűzön-vizen keresztül támogatja parancsnokát, az a meggyőződésem, hogy ezt az adót nemcsak a turistákra kellene kivetni, hanem az amerikai katonákra is, hogy elvegyék a kedvüket a Vietnámba való utazástól.
Namármost igaz, hogy számos katonára, akivel beszéltem, alig várja már, hogy Vietnámban legyen, de bizonyosok afelől, hogy többségüket rá lehetne bészélni, hogy halasszák el utazásukat, feltéve, ha megmagyaraznák nekik, hogy külke reszkedelmi mérlegünk egyensúlya forog kockán.
Mindenki tudja, hogy az amerikai aranytartalék leolvadásának egyik főoka, hogy oly sok pénzt költünk Vietnámba. Ma minden amerikai katona, tengerész és repülő, aki ebben az évben délészaki kirándulást tervez, odahaza maradna, sokmillió dollárt takaríthatnának meg és ezt a pénzt Johnson elnök Nagy Társadalmának felépítésére lehetne fordítani.
Beszéltem csaknem valamennyi fiúval a századomban és bizonyára meglepődne és büszke lenne, ha tudná, hogyan reagáltak javaslatomra. Tony Morelli, aki a fölöttem lévő pricszen alszik, ezt mondta: „Szívvel-

lélekkel készültem Vietnámba, de azt hiszem, az ország gazdasági helyzete fontosabb a mi egyéni szórakozásunknál. Hajlandó vagyok áldozatot hozni és itthon maradni, ha ezzel hozzájárulhatok külkereskedelmi mérlegünk egyensúlyba hozásához.
Charley O'Brien is azt mondta, hogy a maga részéről szívesen maradna a nyugati földtekén. „Azt hiszem, az a Vietnam nem lehet valami különleges turisztikai szempontból és nem akarom, hogy az emberek ujjal mutogassanak rám és azt mondják majd, hogy én vagyok az oka az aranykészlet lepadásának.”
Némelyik altiszt úgylát-szik kevésbé hazafias gondolkodású. Amikor azt javasoltam, hogy a századunk maradjon idehaza, az őrmesterem dühbe gurult és azt mondta, hogy csak azért is megyünk külföldre, akár te iszik Johnson elnöknek, akár nem. Ezt mondta: „Az ember egész életében arról álmodik, hogy eljusson Vietnámba. Spórol és megvonja magát a falatot, hogy lehetővé tegye s akkor jön valaki és azt mondja, hogy állj meg a menet, nem lehet, mert a tréfa túl sok pénzbe kerülne Amerikának. Nos lehetséges, hogy én nem vagyok egy amerikai patrióta, de én magammal viszem ezt az egész bűdös bandát Vietnámba, akár akarják, akár nem.
Hasonló volt a reakciója a századosnak, aki nem hiszi, hogy előléptetnék őt őrnagynak mindaddig, amíg le nem ver néhány hónapot Vietnámban. Megkérdeztem tőle, megengedi-e, hogy előterjesszem a katonák utazási adójával kapcsolatos javaslatomat Johnson elnök-

TURISTA-VICO
Külföldi idősebb hölgy utazik a taxiban. A Jabotinsky utcába akar menni, és minduntalanul arról faggatja a sofőrt, hogy ott vannak-e már?
A Keren Kájjet-fasornál megfogja a sofőr hátát:
— Ez nem a Jabotinsky?
— Nem, asszonyom.
Az Arlosorovnál ugyanez.
— Ez még nem a Jabotinsky?
A sofőr már ideges:
— Nem asszonyom. Ez még mindig a hátam.

KÉT TÖRTÉNET HOLLYWOODBÓL
I.
Fogócskának a gyerekek egy parkban. Azt mondja a kisfiú a kislánynak:
— Tudod mit? Ha megnövök, elveszlek. Te leszel az első feleségem...
II.
Kérdőívet tölt ki a színésznő. A „családi állapot” rovatba ezt írja be:
„Ebben a hónapban nem vagyok férjnél...”

KEVES KÜLÖNSÉG...
— Hogy sikerült a házasságod?
— Alig különbözik a másokétól.
— Hogy értsem ezt?
— Azelőtt éjfélig üldögéltem, s vártam, mikor megy már haza. Most éjfélig üldögélek, s várom, mikor jön haza...
— Hová, hová szép ember?
Mire a tudós megemeli a kalapját s így felel:
— Ide megyek az Eisenstaedterekhez. Vacsorára vagyok hivatalos...

KIVANCSI TURISTA
Amerikai turista-házaspár érkezik Tel-Avivba. Taxit bérelnek másnap és elindulnak városnézésre. Alighogy megindul velük a sofőr, máris lassít, mert egy szép lány jön a járdán, barátságosan köszöntik egymást, sőt csókot is váltanak.
Ez a jelenet még hatszor megismétlődik. Gyönyörű lányok köszöntik a sofőrt. Végül az amerikai turista megszokálja a dolgot és így szól a sofőrhöz:
— Már bocsánatot kérek, hány barátnője van magának?
Blazírt hangon felel a sofőr:
— Uram, önt Tel-Aviv szépsége érdekli, vagy statisztikai problémák?

BORZASZTÓ
Színészek beszélgetnek:
— Borzasztó, amikor a néző az óráját nézi.
— Hát még, amikor a füléhez emeli, hogy nem állt-e meg?

IZRAEL LEGSZÓRAKÖZÖTTABB EMBERE
Egy tudós siet a tel-avivi utcán. Befordul a Ben Jehuda egyik mellékutcájába, ahol szembe jön vele egy feltűnően öltözött, éles vonalakkal kiegészített hölgy, s megkérdi tőle:
— Hová, hová szép ember?
Mire a tudós megemeli a kalapját s így felel:
— Ide megyek az Eisenstaedterekhez. Vacsorára vagyok hivatalos...

JOBBS KESŐN, MINT SOHA?
A fiatal férj így oktatgatja feleségét:
— Édes fiam, a boldogság alapja a bizalom és az őszinteség. Csak egyet kérek tőled. Ha valaha valakit jobban fogsz szeretni, mint engem, azonnal mondd meg, mielőtt megcsálnál...
— Te jó ég! — szökt közbe a fiatal asszonyka. — Most szólnék?

EGYSZERÜBB LENNE
A hat éves Majsi gyereket elviszik a szülei balett-előadásra. Érdeklődéssel figyeli az eseményt, egyszer csak ezt kérdi suttogva az anyukájától:
— Nem értem. Miért kell a lányoknak pipiskedni lábujjhegyen? Nem találnak tízcéntivel magasabb lányokat?

IDŐSZERŰ LEXIKON

TUDATLAN EMBER: Valamennyien azok vagyunk. Csak az a kérdés, miről van szó?
*
DERÉK FÉRJ: Aki pontosan fizeti a tartásdíjat.
*
KISVÁROS: Olyan település, ahol a levélhordó többet tud, mint az egyetemi tanár.
*
HANGULATVILÁGÍTÁS A BARBAN: Olyan állapot, amikor a látási lehetőségek csökkennek, az ital ára viszont emelkedik.

HOTEL-TÖRTÉNET
— Hánykor parancsolja az ébresztést, uram?
— Közönöm, mindig magam ébredek. Minden reggel fél hatkor.
— Megkérhetem talán egy szivességre?
— Tessék...
— Ha így áll a dolog, akkor szivességek fél hatkor telefonon felkölteni az éjjeli portást...

FELESLEGES KÉRDÉS
— Igaz, hogy magának egy millió font a hozománya?
— Igaz.
— Hozzám jönne feleségül?
— Nem!
— Tudtam...
— Akkor miért kérdezte?
— Mert kíváncsi voltam, milyen érzés az, amikor az ember elveszít egy milliót...

EGY KOKTÉL ÉS MAS SEMMI
Az újgazdag-házaspár estélyt ad az egyik hotel különtermében. A hangulat tetőfokán odalép az asszony a főpincérhez:
— Mondja, nem látta véletlenül azt a pincéret, aki az előbb a koktélt felszolgált?
— Nem láttam, de rendelkezésére állok asszonyom. Egy koktélt parancsol?
— Dehogy. A férjemet keresem...

NEMETORSZAGI VICO
A „Stern” című magazin egyik legutóbbi számában olvastuk:
Játékok között válogat egy fiatal apa Berlinben, a város legnagyobb játékoltójában. Méltatlankodva mondja az eladónak:
— Mégis csak hallatlan, hogy maguk főleg fegyvereket tartanak. Annyi itt a kispuska, kiskard, kiskard, hogy alig lát egyebet az ember...
— Kérem szépen, ezek a játékok tulajdonképpen sportcikkék!
— Az más. Most már csak egy kérdésem lenne. Nem tudná megmondani, hogy mikor ér véget a vietnámi olimpia?

ÖRÖK SZERELEM
— Ha hozzád megyek feleségül, akkor is fogsz szeretni?
— Micsoda kérdés! Van neked fogalmad, hogy mennyire érdekel engem minden fiatalasszony?

ORRSZARVU
— Mi az az orrszarvu?
— Vastag sokszorú állat, a fején radarral.

Képeslap

Flor Trujillo, a dominikai köztársaság volt diktátorának legidősebb lánya közölte, hogy elvált nyolcadik férjétől, Miguel Ferreres párizsi divattervezőtől. Lakhelyét egyidejűleg New Yorkból Washingtonba helyezte át, ahol férje foglalkozását akarja — kisebb méretek közt — tovább üzni; butikot akar nyitni.
Azt is közölte, hogy reméli, rövidesen új férjre is szert fog tenni.
Flor Trujillora haragszik a családja. Rossz néven veszik tőle, hogy 1961-ben ki-végzett papájának zavaros magán- és közügyeit szellette és öccsét gyávnak minősítette.
(The New Yorker)

Egy new-yorki cég hirdetését tett közzé, mely szerint, egy dollár lefizetése ellenében, hetenként háromszor ezekkel a szavakkal költik fel: „Szeretlek tege!”
A „megrendelő maga dönt het afőlött, hogy férfi- vagy női ajakról csendüljön fel a költés.”
(The New Yorker)

Salvador Dali, a híres és hírhedt spanyol festőművész, ezt válaszolta arra a kérdésre, hogy vajon bolond:
— Az egyetlen különbség Dali és egy bolond között az, hogy Dali nem bolond. Meg van minden előnyöm, ami a bolondnak a sajátja, anélkül, hogy hátrányai is meglennének. Bolondságom szándékos és pontos és a legjobb, ami a világon létezik.
Beismerte, csak az fontos számára, hogy beszéljenek róla.
Salvador Dalinak nincs az ellen kifogása, hogy rossz festőnek tartásák, de ragaszkodik hozzá, hogy rendkívüli karakternek ismerjék el.
(Schweitzer Illusztirte)

Előkelő párizsi étteremben rosszkiszécsés ember telepedik le és a szalvétát nyaka köré köti. Eszrevesszi ezt a maitre d'hotel és szól a főpincérnek:
— Udvariasan adja tudtára a vendégnek, hogy ez itt nem illik.
A főúr a vendéghez megy és előkelő, tartózkodó mosollyal így szól hozzá:
— Uram, nyírást, vagy borotválást parancsol?
(Rire)

Az amerikai statisztikai hivatal jelentése szerint New Yorkban az elmúlt évben átlagosan félnaponként egy gyilkosságot követtek el. Ugyanakkor óránként 17 betörés, útonállás volt.
A statisztikai jelentés még állapítja, hogy 1967-ben 22,7 százalékkal emelkedett New Yorkban az erőszakos cselekedetek száma, az 1966-os évhez viszonyítva.
(Newsweek, New York)

Apró bölcsességek
A jó újságíró hisz abban, amit leír. Az igazán jó újságíró még abban sem hisz, amit gondol közben.
Lehet-e önzetlen barátság két barát között?
A világegyetemben végte-lenül sokszor lehet ugyanazt felfedezni.

OTVENEDIK
Főszerkesztő:
Felelős szerk:
Kiadó: Mizra
Háneg

Diák

Osszeecs Novotn vitt ma
A szellem reteket ölt a komoly össze kráciát követő, Csehszlo tal kiváltott jei csatlakoz pártfőtítár
Varsó
varsói diáksá yálította ki, gok betiltott kiewicz, a X nagy lengyel előadását — írja a lengye állását az or szemben. Emi tésrekerül kot letartózt zárták őket ról. Pénteken diák gyűlt ö te, hogy két vegyék vissz és engedélye szimű előad

Roma a Va

Bukarest ményt
Szófia, (I nak ülése B a konferenci tartott és a amerikai jav akadályozás szóvivő azt k értésben foly adott nyilat kifogásait az hajlandó ah magukévá t
Ezzel szem aláírta azt a tot, amely s Szövetség — adata Kelet — teljesen e jutott Vietn A hét tagál Johnson elnö és azt a java landó beszint nám bombáz gyalások az sa ellenében. Az atomfe sének meg szóló egyezm nyilatkozatot
Seg